

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 139 (13.370)

Trst, petek, 16. junija 1989

Na smrt so bili obsojeni trije delavci iz Šanghaja Vojaški sodniki izrekli prve tri smrtne razsodbe

Na Kitajskem se nadaljuje iskanje 21 študentskih voditeljev - Eden se je prostovoljno javil policiji - Koliko je stal dvomesečni upor

PEKING — Na Kitajskem je Li Pengova vlada pokazala zobe ter jasno in glasno povedala svetu, da misli izpeljati do konca svoj represivni načrt, ki se je pričel, ko je z »železno palico«
udarila po demonstrantih na Tienanmenu. Sedaj sodi tistim delavcem in študentom, ki so padli v njene roke, in jih je pripravljena obsoditi na smrt, ker so sodelovali pri upor.

Včeraj je državna televizija prenašala branje razsodbe na procesu proti trem šanghajskim delavcem, ki so v noči na sredo, 7. junija, podtaknili ogenj v nekem vlaku, ki se ni ustavil, ko je bilo na tračnicah vse polno demonstrantov in jih je šest do smrti povozil. Na zatožni klopi so bili Xu Guoming, Zheng Hanwu in Yan Xuerong, vsem trem so sodili po najhitrejšem postopku, ni pa znano, če so že izvršili smrtne kazni, kot je to v kitajskem običaju. Obtožence na smrt namreč odvedejo iz sodne dvorane na morišče, kjer izvršijo kazen s strelom v tilnik, račun za metek pa mora poravnati družina obsojenca.

Kitajski voditelji so ubrali torej pot zglede razsodb, medtem ko se nada-

Kitajska televizija je prenašala sojenje študentom in demonstrantom (AP)

Medtem ko se danes zaključuje volilna kampanja za nedeljske evropske volitve Polemika med strankami dosedanje večine vse bolj oddaljuje rešitev vladne krize

RIM — Danes je zadnji dan volilne kampanje in v nedeljo bomo volili poslance za novi evropski parlament. Te volitve pa predstavljajo pot, ki jo bo morala prehoditi vladna kriza, preden bo prišlo do rešitve. Toda to se bo zgodilo le, če se bo sovražno razpoloženje voditeljev petih strank razpuščene koalicije umirilo, saj bo v nasprotnem primeru vsaka možna rešitev krize vedno bolj oddaljena, resnični cilji strank pa vedno težje razumljivi. To je dal včeraj dokaj jasno vedeti tajnik KD Forlani (na sliki), ki pa je med vsemi največji optimist. Vendar tudi on opozarja na težave, ki onemogočajo ponovno oblikovanje petstrankarske koalicije. Pri tem pa je dokaj nejasen in govori nekaj, misli pa na najbrž drugo. Drugače si namreč ni mogoče razlagati njegove izjave, da rešitev vladne krize preprečujejo razni pritiski s strani komunistov, radikalcev in desne opozicije, ko je vendar vsem jasno, da vladne krize ne more reševati opozicija temveč zavezniki KD. S tem pa postane tudi dokaj jasno, da so njegove besede o težavah namenjene predvsem manjšim laičnim strankam in pa socialistom.

Do PSI pa je relativno popustljivost pokazal poverjeni ministrski predsednik De Mita, ki je socialistom dal vedeti, da je pod določenimi pogoji institucionalni referendum povsem uresničljiv. Kaj več o tem pa De Mita ni povedal, zavzel pa se je za Forlanjevo linijo, po kateri je programska vlada že preži-

vela in naj bi bilo zato potrebno iskati politično solidarnost, na podlagi katere bi lahko sestavili vlado, ki bi trajala do leta 1992. De Mita je s tem mislil na petstrankarsko koalicijo, za katero pa za zdaj ni pogojev.

Toda socialisti nočejo ničesar slišati o novih formulah in Craxi je v intervjuju za Il Giorno dejal, da bodo rajši osemkrat premislili, preden se bodo vrnili v vlado. Pripravljenost socialistov, ki je bila v začetku velika, je sedaj po Craxijevih besedah precej manjša. Tajnik PSI pa je izredno plemeniti tudi do laičnih strank zaradi dogovora s Pannello, precej puščic pa je namenil tudi socialnim demokratom.

Vse to pa pri slednjih vzbuja prepričanje, da Craxi razmišlja o dvostrankarski vladi PSI - KD. Toda socialistični tajnik je s tem v zvezi dejal, da se s polemiko ni hotel opredeliti za eno ali drugo formulo, temveč da je predvsem želel pojasniti, kaj bi večina in vlada morali pomeniti.

Toda tudi tajnik KPI Occhetto meni, da Craxi in Forlani razmišljata o dvovladju, kar pa bi po njegovem mnenju ogrozilo pravilno delovanje vseh institucij. Occhetto je tudi pozval socialističnega tajnika, da se odloči za pot alternative, pri tem pa je izrazil pripravljenost KPI, da podpre tako vlado, ki bi se posvetila institucionalnim spremembam. G. R.

Danes pogreb Imreja Nagya

Na Madžarskem bo danes slavje ob svečanem pogrebu rehabilitiranega Imreja Nagya in vseh ostalih žrtev represije (Telefoto AP)

Devet let zapora za tržaškega vohuna

TRST — Devet let zapora in dosmrtna prepoved opravljanja javnih služb: tako se glasi razsodba tržaškega porotnega sodišča, ki je za zaprtimi vrati sodilo včeraj 43-letnemu elektrotehniku Giorgiu Stancicu, obtoženemu vojaškega vohunstva v korist sovjetske tajne službe KGB. Razsodba je relativno mila, saj je na osnovi obtožb Stancic tvegati tudi trideset let ječe. Sodišče ga je priznalo za krivega korupcije, političnega in vojaškega vohunstva ter zbiranja tajnih informacij, oprostilo pa ga je hude obtožbe združevanja v kriminalne namene in izdajanja državnih tajnosti. Da je bilo sodišče milo (javni tožilec je zahteval 12 let zapora), je verjetno prispevalo tudi dejstvo, da je Stancic priznal svojo dejavnost. Stancic je razsodbo sprejel povsem umirjeno, v koronejskem zaporu, kjer sedi od februarja, pa bo ostal še naprej, kajti sodišče je zavrnilo zahtevo branilcev po hišnem priporu.

NA 5. STRANI

Nezaslišano v letu 1989!

**ŠZ Bor zavrtnjena prošnja
napisana v slovenščini**

MARKO WALTRITSCH

V Trstu se dogajajo nezaslišane stvari. V letu 1989, ko govorimo o združenji Evropi, kjer naj bi vsi narodi uživali enake pravice, kjer naj bi bile odpravljene nacionalistične pregrade, ki so Evropo razdvajale v prejšnjem stoletju, najdeš najbolj odgovorne politične predstavnike in visoke birokratske funkcionarje, ki zanikajo tu od vekov živčim Slovincem pravico, da bi uporabljali svoj jezik.

Gre za ponovitev lanske farse s katero je deželna uprava Furlanije-Juljske krajine zanikala slovenskim kulturnim društvom, da nanjo naslavljajo prošnje za prispevke v slovenskem jeziku.

Deželna uprava FJK je Športnemu združenju Bor praktično odrekla denarno podporo, ki jo je to Združenje sicer že vnovčilo lanskega 11. novembra. Urad za rekreacijske in športne dejavnosti pri predsedstvu deželne vlade je namreč v ponedeljek, 12. junija letos, poslal borovcem pismo (dobili so ga včeraj), s katerim jih poziva, da bi se morali na pristojnem uradu zgledati najkasneje do 23. t. m., da uredijo stvar. V drugačnem primeru bo omenjeni deželni urad od Športnega združe-

nja Bor zahteval povračilo že vnovčenega denarnega prispevka (1 milijon lir) in legalnih obresti.

Za kaj pravzaprav gre? Športno združenje Bor je tudi lani naslovilo na deželno upravo prošnjo za podporo, napisano izključno v slovenskem jeziku. Ker je bilo takrat veliko govora o nesprejetih prošnjah nekaterih kulturnih društev, ki so bile prav tako napisane samo v slovenščini, se odborniki Bora niso hoteli vdati in so poslali prošnjo, napisano samo v slovenščini. V pristojnem deželnem uradu so prošnjo sprejeli, Bor uvrstili med društva, ki so dobila denarno podporo, to nakazali in tudi izplačali.

Deželni urad za rekreacijske in športne dejavnosti je seveda moral sklep o tem izdatku in plačilni nalog poslati v dokončno odobritev svojemu nadzornemu organu, t. j. Računskemu dvoru. Ta je 29. aprila letos poslal deželni upravi svoje pomisleke in ugovore (objavljamo jih dobesedno na današnji tržaški kroniki).

Utemeljitev funkcionarjev Računskega dvora, ki jo je predsedstvo deželne vlade FJK osvojilo, je za borovce in za vse nas nesprejemljiva.

Včeraj, takoj po prejemu pisma se je sestel izvršni odbor Športnega združenja Bor. Borovci so izrekli najgloblje ogorčenje zaradi takega ponovnega kršenja naših narodnostnih pravic, kar je v grobem nasprotju ne le z najosnovnejšimi načeli sožitja obeh narodnosti, ki tu živita, marveč je to tudi kršenje ustave italijanske republike in mednarodnih določil. Taka stališča, menijo borovci, so tem bolj nesprejemljiva v času, ko govorimo o združenji Evropi, kjer veljajo vse drugačne norme za zaščito manjšin.

Nobenega dvoma ni, menijo še borovci, da predstavlja ukrep predsedstva deželne vlade — urada za rekreativne in športne dejavnosti, novo, načrtno eskalacijo pritiska na našo narodnostno skupnost. Tokrat je ta uperjena proti tistim športnim društvom, ki so veliko naredila za tvorno sožitje med obema tu živčima narodom in doprinesla na mnogih področjih velik delež k ugledu italijanskega športa, tudi na mednarodni ravni.

Izvršni odbor Športnega združenja Bor je svoj protest takoj izrazil s pismi predsedniku deželne vlade Adrianu Biasuttiju in pristojnemu uradu v deželni upravi. Pridružuje si tudi pravico, da bo v bližnji bodočnosti naredil vse tiste korake, ki so potrebni, da se sramotni sklep prekliče.

Kriza v predsedstvu ZSM Jugoslavije po umiku slovenskih predstavnikov

LJUBLJANA — Predsednik Branko Greganovič in sekretarka zvezne konference Zveze socialistične mladine Jugoslavije Anita Bara sta na včerajšnji seji predsedstva ZSMJ v Beogradu nepreklicno odstopila.

Začelo se je z branjem referata predsednika kosovske mladinske organizacije Rexhepa Hoxhe, ki je za glavni kosovski problem proglasil Slovenijo. ZSMS je po njegovih besedah le "vrh ledene gore", udarna sila napadov na JLA. Ostro je napadel pisanje Mladine, nato pa ugotovil, da se zaradi nekakšnega varovanja slovenske samobitnosti in suverenosti že dalj časa vodi protisrbska in protijugoslovanska kampanja, katere pravi cilj naj bi bile "separatistične težnje slovenske nacikracije", ki pa se hoče ločiti od Jugoslavije.

Po takšnem napadu nanju, sta predstavnik slovenske mladinske organi-

zacije Jože Školč in Roman Lavtar protestno zapustila sejo. Nanjo sta se bila pripravljena vrniti le, v kolikor bi se vzpostavili pogoji za resne pogovore. Predsednik Greganovič je najprej predlagal, naj se predsedstvo ogradi od razprave kosovskega mladinskega predsednika, česar pa ostali člani predsedstva razen sekretarke niso hoteli storiti. Po še nekaj predlogih, kako rešiti situacijo, od katerih nobeden ni bil sprejet, je predsednik ZSMJ Branko Greganovič (ki je predstavnik slovenske mladinske organizacije) odstopil rekoč, da ima vsakdo, pa tudi on, določene meje, preko katerih ne more iti. Za predsednikom je odstopila še sekretarka predsedstva ZSMJ Anita Bara (predstavnica hrvaške mladinske organizacije).

Danes v Ljubljani zaseda predsedstvo republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije.

Danes se bosta sestala predsednik Marković in kancler Vranitzky Avstrijsko-jugoslovanski pogovori ob robu slovesnosti pod Karavankami

JESENICE — Delavci, tehniki in strokovnjaki v teh dneh slavijo likof ob zaključku pomembnega dela zahtevne gradnje predora skozi Karavanke. Včeraj je bila tiskovna konferenca, na kateri so izvajalci povedali nekatere osnovne značilnosti te velike delovne zmage, ki jih lahko strnemo v tri izredne uspehe: izredna varnost, skoro nobenih žrtev (en mrtev na jugoslovanski strani), delo so opravili pred časom, stalo je bistveno manj, kot so načrtovali.

Danes bo ob predoru velika politična svečanost. Dopoldne se bosta sestala oba predsednika vlad Jugoslavije Marković in Avstrije Vranitzky in bosta na Brdu pri Kranju razpravljala o nadaljnjem sodelovanju. Popoldne bosta oba republiška, oziroma deželna predsednika proslavljala z delavci, vrhunec pa bo svečanost dosegla v predoru samem, kjer se bosta predsednika srečala in podala roke točno na mejni črti, ki seveda poteka globoko pod zemljo.

Prve idejne načrte o predoru so pričeli izdelovati 1964. leta, konkretnije pa so se lotili dela 1967. leta, ko so že prišle na dnevni red razne študije. Vseh variant je bilo 22, odločili so se za sedanjo ne samo iz tehničnih razlogov (reki Sava in Drava sta samo na tej točki približno na isti nadmorski višini), temveč tudi iz ekoloških, da ne bi uničili izredno lepih dolin na obeh straneh meje.

Predor je dolg na jugoslovanski strani 3449,9 metra, na avstrijski pa 4414 metrov, avstrijski del je nekaj daljši, jugoslovanski pa izredno zahteven in težaven. Skupna dolžina znaša 7.863,9 metra. Celotna gradnja bo končana 1991. leta pred turistično sezono. Do takrat mora biti končana tudi avtocesta okrog Jesenic, čeprav bo to najbrž izredno zapleten in težaven gradbeni podvig, drugače pa grozi stalen prometni zamašek in v praksi paraliza tega pomembnega industrijskega središča.

Celotna gradnja (predora, parkirišč, carinskih in drugih objektov) bo na jugoslovanski strani stala 140 milijonov dolarjev, na avstrijski pa še približno toliko. Predračuni so znašali 440 milijonov dolarjev. Tako bistveno znižanje izdatkov je rezultat izredno napornega, uspešnega in visoko strokovnega dela vseh udeležencev tega velikega projekta. Večji del so opravili slovenski strokovnjaki, poklicali pa so na pomoč gradbene inštitute v Beogradu in v Nemčiji.

Oba kraka tunela sta prišla skupaj izredno točno. Teoretično sta bila menda narazen za 7 centimetrov, toda to je samo nekaka okvirna številka, potrebne so zelo natančne meritve in upoštevati je treba vse razne dejavnike (že samo toplotno raztezanje lahko preseže omenjeno številko), tako da predvidevajo,

da bo končna os skoro do kraja enaka, morda bo odstopanje za kak centimeter. Tudi to je svojevrsten rekord.

Tehniki so poudarili, da gre za izreden delovni in strokovni uspeh. Pred gradnjo so mnogi dvomili, češ da nima Slovenija takšnih izkušenj ne s strokovnega niti s finančnega vidika. Dejstva so dokazala izredno kvaliteto, tako da uživa gradnja že svetovni sloves. Biti graditelj predora "Karavanke-jug" je referenca za vsakega gradbinca in to ne samo doma, temveč tudi na tujem.

Skupno so odkopali 350.000 kubičnih metrov materiala, zabetonirali 105.000 kubičnih metrov vbriganega betona in vgradili 1.300 ton železa. Ogromne težave so bile z vdorom vode, ki bo sedaj služila jesejskemu vodovodu.

Gradnjo je med drugimi strokovnjaki vodil inž. Boris Mikoš, ki ga zamejski Slovenci dobro poznajo, saj je gradil tudi številne objekte v od potresa porušeni Beneški Sloveniji, ki so bili dar jugoslovanske republike. Tudi to je bil izreden podvig in se nanj še zlasti spominjajo Slovenci videmske pokrajine zaradi prizadevnosti, visoke strokovnosti in človeške toplote. Iskreno smo mu čestitali ob tem novem izrednem delovnem uspehu. **BOGO SAMS**

Porast cene jugoslovanskih dolgov

LONDON — Na sekundarnem trgu obveznic je cena jugoslovanskih dolgov te dni narasla kar za odstotek - na približno 48 do 49 odstotkov nominalne vrednosti. Povpraševanje po jugoslovanskem dolgu, preračunanem v dolarje, je zaradi swap aranžmajev še vedno zelo veliko, poudarjajo britanski bančniki. (dd)

Francozi nočejo Jugoslavije v ES

PARIZ — Francozi menijo, da je Jugoslavija nezahvalna v Evropski skupnosti, je pokazala anketa instituta Sofres. Njene rezultate je objavil časnik Le Monde v okviru predvolilne kampanje za nedeljske volitve v evropski parlament. Kar 51 odstotkov Francozov meni, da bi morali v Evropsko skupnost sprejeti Švico, 42 jih je za Švedsko, 38 za Norveško, 19 za Poljsko, 16 za NDR in 12 odstotkov za Madžarsko. Jugoslavija je na predzadnjem mestu, dobila pa je komaj 11 odstotkov glasov. Za njo se je uvrstila le Turčija. (dd)

● Kitajska

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ijuje lov na študente, ki so zagrešili »kontrarevolucionarne delikte«. V kitajskih zaporih je menda več kot tisoč aretirancev, ki jim pravkar sodijo, vlada pa išče predvsem 21 voditeljev pekinških univerzitetnih študentov. Policija je včeraj javila, da se je eden od teh, 23-letni Xiong Wei prostovoljno predal policiji. Na policijski urad ga je pospremila mama, sam pa naj bi dejal, da je pripravljen javno obžalovati svoje napake. Vlada je namreč obljubila vsem, ki se bodo prostovoljno javili policiji, milejšo razsodbo.

Strah pred vojaškimi sodniki je v središčih kitajskih uporov otipljiv. Kdor more, beži, kdor pa ne, se skriva in upa, da ga ne bo kdo od sosedov ali znancev prijavil policiji z anonimnim telefonskim klicem na zloglasne številke na voljo denunciantom. V Italiji in Franciji so nekatere organizacije ter radijske in televizijske mreže (v Italiji RA12) apelirale na poslušalce in jih pozvale, naj kličejo pekinške telefonske številke in tako zaprejo pot ovaduhom.

Kitajski televizijski dnevniki je tudi posredoval prve podatke o gospodarski škodi, ki so jo povzročili dvomesečni neredi. Padec produkcije, zaprtje trgovin in brisanje turističnih potovanj naj bi pomenili izgubo v vrednosti 350 milijard lir, ki jim je treba dodati še škodo, ki jo je utrpela pekinška mestna uprava (n.p. izgubo 60 mestnih avtobusov, iz katerih so demonstranti sestavljali žal neučinkovite protitankovske barikade).

Da bi omilila destruktivne podatke o finančni škodi je televizija predvajala tudi intervjuje z nekaterimi zastopniki tujih podjetij, ki imajo svoje tovarne na Kitajskem. Tako zastopnik Fiata, kot njegovi kolegi iz Siemens in Volkswagena so novinarju rekli, da bodo podjetja ohranila svoje obrate in ne bodo prekinila delovnega razmerja na Kitajskem. FIAT naj ne bi zanimalo kitajske interne težave, ki menda ne obstajajo niti po mnenju kitajske turistične agencije. Slednja vabi turiste, da se brez skrbi podajo na Kitajsko, saj jim ne bo »policijska ura onemogočila ogleda turističnih točk in skoka v nočno življenje«.

BRUSELJ — V petih članicah Evropske skupnosti - na Danskem, Nizozemskem, Irskem, v Veliki Britaniji in v Španiji - so bile včeraj volitve v Evropski parlament, ki je ena izmed treh glavnih ustanov zahodnoevropske integracije. V ostalih sedmih članicah pa bodo evroposlance za naslednjih pet let volili v nedeljo, ko bodo (zvečer) za vse članice skupaj, torej tudi za tiste, v katerih so volili včeraj, začeli preštevane glasov. Vendar je na podlagi prvih podatkov in v skladu z zadnjimi anketami javnega mnenja že zdaj mogoče napovedati, da bo to pot udeležba na evrovolitvah zelo nizka, morda celo nižja od 61 odstotkov, kolikor je znašala na prejšnjih leta 1984.

Včeraj so izvolili 197 od skupaj 518 poslancev, kolikor jih po razširitvi skupnosti na Španijo in Portugalsko (v obeh državah so evroposlance volili naknadno, šele 1986) sedi v polkrožni

dvorani strasbourgške palače Evropa. Istočasno z evroposlanci pa so volili v republikli Irski tudi člane domačega parlamenta, kar bodo v nedeljo skupaj z evrovolitvami storili tudi Luksemburžani in Grki. Dvojne volitve naj bi vsaj nekoliko dvignile udeležbo pri odločanju za člane evropskega parlamenta, ker so domače teme, prevladujoče v domačih volilnih programih tradicionalno bolj privlačne od "evropskih". Te pa bodo topot prvič prevladovala na evrovolitvah, a kot pravijo ankete, ki so jih na sedežu skupnosti objavili včeraj, bodo med njimi odločilne: federalizacija Evrope po letu 1992, kar je le drugo ime za tisto, kar v svojem programu za gospodarsko in denarno unijo zagovarja predsednik evropske komisije Jacques Delors, nato obogatitev skupnega evropskega trga s socialno razsežnostjo

(okrog česar poteka zadnje čase izjemno glasna razprava med Brusljem in Londonom) in tretjič, obsežna ekološka akcija, ki bi v prihodnjih letih zajela vse članice ES.

S posebno pozornostjo spremljajo potek volitev na Nizozemskem, kjer gre za zadnje izrekanje volilcev pred predčasnimi domačimi volitvami 6. septembra. Izidi naj bi potrdili napovedi, po katerih bodo nizozemski socialisti še okrepili položaj v evropskem parlamentu, medtem ko v Španiji, kjer so prav tako volili včeraj, pričakujejo prav nasprotno. Razprtje v socialističnem taboru in dejstvo, da socialistični sindikati topot prvič niso pripravljeni podpreti socialistov, utegnejo premiera Felipeja Gonzaleza spraviti ob nekaj mest v evropskem parlamentu, medtem ko bi se stranke desnice in centra lahko s tem okrepile.

Margaret Thatcher in njeni konservativci utegnejo v Veliki Britaniji prav tako izgubiti nekaj podpore in sicer na rovaš Kincockovih laburistov, ki premierki že lep čas očitajo, da ostaja spričo vztrajanja ob nacionalni samostojnosti in samosvojesti zunaj sodobnih evropskih tokov. Enak izid kot v večini članic ES napovedujejo tudi na Danskem, kjer bo konservativni premier Paul Schlueter verjetno izgubil nekaj glasov zaradi vse večje priljubljenosti "evropskih zamisli" pri Dancih. Nasploh torej v napovedih velja, da bodo socialisti - z izjemo grških in španskih - osvojili več mest od sedanjih 166 in da bodo svoj položaj v evropskem parlamentu, kjer so stranke razporejene po političnih barvah in ne po nacionalni oziroma državni pripadnosti, nekoliko izboljšali tudi zele-
MIRJAM AČIMOV-OBLAK

Za večje spoštovanje jezikovnih manjšin

RIM — Italijanski šolski svet je včeraj soglasno sprejel dokument, ki zahteva od ministra za šolstvo, naj zagotovi vsem pripadnikom jezikovnih manjšin pravico, da se naučijo svojega materinega jezika. Italijansko šolstvo bi moralo poskrbeti tudi za učenje in dijake, ki živijo na območjih, kjer so v rabi manjšinski jeziki. Tem Italijanom bi morala šola omogočiti učenje jezika manjšinskih kolegov, kar je seveda v duhu medsebojnega spoštovanja izredno pomemben korak. Pripadnikom manjšin in večine bi morala šola zagotoviti tudi poglobljanje zgodovine in kulturnega razvoja obeh jezikovnih skupin, zato pa bi moralo ministrstvo poskrbeti še za pripravo učnega osebja.

Pri pogromih proti Turkom v Uzbekistanu sodelovali tudi tamkajšnji funkcionarji

MOSKVA — Sovjetski ministrski predsednik Nikolaj Rižkov je na aktivu andishanskih komunistov v Uzbekistanu (Andishana neredi niso zajeli) povedal, da naj bi v pogromih proti meshetinskim Turkom v Fergani sodelovali tudi nekateri vidni predstavniki krajevne partije in oblasti. Rižkov je tudi povedal, da bo sovjet narodov, ki je eden od dveh domov sovjetskega parlamenta, imenoval posebno komisijo, ki bo skupaj s krajevnimi predstavniki podrobno preučila položaj.

Meshetinski Turki, ki jih je leta 1944 iz Ukrajine v Uzbekistan nasilno preselil Stalin, bi se radi vrnil v svoja prvotna naselja, čemur pa nasprotujejo tudi v Ukrajini. Po uradnih podatkih je bilo v Fergani ubitih 90, ranjenih pa preko 1500 Turkov. Položaj naj bi bil zdaj »pod kontrolo«, vendar v Fergani še naprej vlada velika napetost.

V Fergani se vsak dan ponavljajo pretresljivi prizori na pogrebnih žrtev (AP)

V Beogradu niso vsi naklonjeni posojilu

V Srbiji čakajo na obletnico zgodovinskega Kosovega polja

ne, partijskih prigovarjanj, da je treba zadevo prikriti. Oglasil pa se je upokojeni general, ki je za pritiske imun, ki je občinski delegat in hoče vse stvari od kraja razkriti.

Sicer pa Srbija živi v ozračju posojila. Pred dobrim letom so se vrstili mitingi in takrat si slišal med ljudmi prepričana zatrjevanja: »Bil sem na mitingu, sedaj bo boljše!« Tega sedaj nihče več ne trdi.

Taksisti so si edini v izjavah: »Nič ne bom dal!« To mi je potrdil danes že kdove kateri po vrsti. Ni imel Miloševićevega posterja, toda zelo lepo srbsko zastavico in okrasek s stilno izdelano pravoslavno cerkvijo. »Nič ne dam,« je rekel in dodal da »niti rumenega bankovca«, kar naj bi v preprostem žargonu pomenilo zelo slab denar. »Njim že ne, nič nisem od njih dobil. Sicer pa je bilo posojilo že sto in eno in vedno je šlo za prevaro.«

Vsi uradni viri pa trdijo: »Ni in ne bo nobene pritiska!« Nekateri neuradni se s tem strinjajo, drugi pa ne. Slišati je o sestankih po podjetjih, da bi »se tovariško dogovorili, koliko in kaj bo kdo dal.« To pa pomeni v beograjskem okolju že preštevane in politično odločitev z vsemi možnimi posledicami.

Sicer pa bo 26. junija, tik pred Vidovim dnem, srbska skupščina sprejela zakon o posojilu in takrat bodo stvari jasnejše. Sedaj namreč nihče točno ne ve, kakšno bo posojilo, koliko bodo znašale obresti, kdaj se bodo izplačevale, kdo bo porok in še kaj. Predvsem pa je do kraja nejasno, za kaj bo denar porabljen. Uradni viri odločno trdijo, da »za donosne projekte«. Kdo bo te projekte izdelal, ne pove nihče. Nadzorovale naj bi jih srbske banke, ali ena sama centralizirana banka. Veliko je sumničeno, da bo država prisiljena porabiti sredstva za vse izgubanje, ki jim grozi stečaj, kot po enakih obtožbah gre v enake namene del volvodinske akumulacije, ki se zdaj steka v Beograd, saj je vse ena in ista republika.

Sicer pa je splošno mestno razpoloženje nepričakovano umirjeno, kot da se ne bi nikjer dogajalo nič posebnega. Slišati je različne in nasprotujoče si razlage.

Nekateri so mnenja, da se stvari umirjajo, da prihajajo na dan logične razlike, ki jih je bilo v Srbiji vedno čutiti. Pri tem se sklicujejo na Francusko 7, ki je že sinonim za srbsko pisateljsko društvo s sedežem na tej ulici. Pisatelji so popolni nacionalisti, celo šovinisti, so z Mi-

loševićem, ko tolče Albance, vendar so tudi proti eni partiji, zahtevajo strankarski pluralizem, s tem pa so zadeli ob srbsko vodstvo. Takih razpok je v zunanjem monolitizmu več. Nesporo so na to nevarno vplivali kitajski dogodki. Očitno je bilo primerjanje s Kosovom in z gesli o "kontrarevoluciji" in "diferenciaciji", ki so tako kitajska kot srbsko-kosovska. Kam ta gesla vodijo, pa je bilo vsem zelo jasno in ti dogodki so vplivali kot svežnja poletna ploha na prerazgrete glave.

Slišati pa je tudi drugačna stališča. Srbi prodirajo v Bosno in Hercegovino, kjer jim je uspelo prepričati srbski del prebivalstva. Spori v Sloveniji naj bi osamili slovensko vodstvo, samo še udarec, pa se vodila trojica zruši. Predvsem pa je na vrsti Makedonija. Pričela se je polemika z Makedonci, opazna je že v tisku, a tudi protiudar v skupščini in na zaprtih sestankih. Pravi vihar je povzročil srbski predlog, da je treba srbskim kolonistom vrniti zemljo, ki jim je bila odvzeta 1945. leta. Dobršen del te zemlje je na Kosovu, zelo veliko pa v republikli Makedoniji. Vračanje zemlje bi prizadelo menda kar 500.000 Albancev in na večjem delu bi morali Makedonci na srbski ukaz po kostanj v žerjavico in zakuhati nacionalne odnose v svoji republiki, ki že sedaj niso zgledni.

Katera opcija je točna, bodo pokazali prihodnji dnevi. Najbrž so prisotni vsi navedeni elementi, nobenega resnega razloga pa ni, da bi lahko že napovedovali resnično umerjanje ozračja in medsebojnih sporov.

BOGO SAMS

Beograjska družbena stvarnost nenehno podoživlja ozračje Kosova, tokrat kosovske bitke, katere šeststoto obletnico bo Srbija kar najbolj bučno proslavljala čez nekaj dni. Beograd je polepljen s plakati filma Kosovska bitka, katerega premiera bo čez nekaj dni.

Seveda pa je to le zunanja podoba, ki najbrž vara. Resnične teme ljudi v medsebojnih pogovorih so povsem drugačne. Seveda je na prvem mestu draginja in vse, kar je z njo povezano. Toda približujejo se ji škandali in škandalčki, tako značilni za vsako mesto in ki se jim seveda niti balkanska prestolnica ne more izogniti. Tokrat je v ospredju beograjski župan Aleksandar Bakočević. Marsikaj mu očitajo, predvsem to, da je preveč segal v mestni žep in trošil sredstva za lepšanje Beograda, urejanje osrednje Ulice Kneza Mihajla in še česa. Ljudje nimajo denarja za najosnovnejše, štrajki se vrstijo kot po tekočem traku, tu pa se denar zapravlja za razkošje. Toda verjetno je to le del njegove krivde, največji pa naj bi bil povezan z zelo zapleteno pravdo o vilah in njihovi delitvi po osmi seji srbskega centralnega komiteja, na kateri so v vodstvo prišli Milošević in novi ljudje. Tu pa so pravični in pošteni in škandalov z vilami ne bo več. Pa ima vrag vedno svoje prste vmes in tako se je novopečeni beograjski ravnatelj televizije vselil v vilo, ki so jo odvzeli znanemu srbskemu arhitektu, graditelju centra Sava, obdolženemu pomeverb, okoriščanja in še česa, toda sodišče ga je oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov. Vse skupaj prerašča v resen škandal. Pa ne samo zaradi vil (v tem primeru ene same), temveč zaradi pritiskov na delegate občinske skupšči-

Trda roka novega koroškega deželnega glavarja Haider namerava zapreti Obir Val protestov koroških Slovencev

CELOVEC — Ultimat koroškega deželnega glavarja dr. Jörga Haiderja, da bo dal s 1. julijem zapreti ne le tovarno celuloze Magdalen, marveč tudi tovarno iste vrste Obir na Reberci, je zbudila proteste, osuplost in hudo zaskrbljenost domačinov na južnem Koroškem, posebej še koroških Slovencev.

Klub slovenskih občinskih odbornikov najostreje protestira proti nameravani likvidaciji Obirja, saj bi to življenjsko existenco prizadelo ne samo okoli

100 (od 220) zaposlenih, marveč tudi pripadnike slovenske manjšine, ki bi bili s tem še bolj prisiljeni iskati zaposlitev zunaj domačega kraja, kar bi imelo za posledico asimilacijo.

Skupnost južnokoroških kmetov poudarja, da bi tak ukrep imel "porazne posledice" za vse zaposlene v Obirju, prizadela pa bi tudi številne kmete, ki tovarni celuloze dobavljajo les za predelavo v celulozo.

Župan občine Železna Kapla dr. Dietmar Haller sodi, da bi

bilo zaprtje Obirja s 1. julijem »brez kakršnekoli alternative prvorazredna katastrofa za delavce v tej gospodarsko že tako slabo razviti regiji.«

Deželni glavar Haider je ponovil svojo napoved o zaprtju obeh tovarn celuloze, potem ko so na včerajšnjih pogajanjih na deželni vladi potencialni kupci - SOZD Slovenija papir, Leykam in Hamburger, kot kaže, umaknili svojo prvotno ponudbo o nakupu beljaškega Magdalen, ki je v deželni lasti, kar bi bilo v povezavi s preusmeritvijo proizvodnje v Obirju s celuloze na lesovino. Konzorcij je, kot je slišati med poučenimi, bil pripravljen kriti 500 od 1,1 milijarde šilingov, kolikor je dežela Koroška dolžna v zvezi z Magdalenom. Razlog za premislek je menda izračun, da bi bile potrebne naložbe veliko dražje, kot je bilo prvotno doslej znano. Haider je včeraj izjavil, da bo »koroška vlada bodisi prodala Magdalen po sprejemljivi ceni ali pa bo proizvodnja ustavljena tako v Magdalen kot v Obirju«, češ, »dežela Koroška mora reči, da se z nami ni mogoče igrati in nas ni mogoče izsiljevati.«

Konec meseca potečejo Obirju oblastveno določeni roki za ekološko sanacijo. Tovarna je last SOZD Slovenija papir.

JOŽE ŠIRCELJ

Jutri v Idriji 5. plenum partizanskih učiteljev

IDRIJA — V novi osnovni šoli v Idriji bo jutri 5. plenum partizanskih učiteljev Primorske, na katerem bo častni gost in govornik podpredsednik RK SZDL Slovenije pisatelj Ciril Zlobec. Zbor se bo začel ob 9. uri s plenarnim zasedanjem, kateremu bo sledil ogled muzeja in mestnih znamenitosti, temu pa še skupno kosilo.

»Mi želimo, da bi se tega plenuma udeležilo tudi čim večje število partizanskih učiteljev in učiteljic, ki so delovali v šolah in tečajih na Tržaškem in Goriškem«, nam je povedala **MINKA PAHOR**, partizanska učiteljica z imenom Tuga.

»Srečanja bivših partizanskih učiteljev so enkratna, nekaj neponovljivega, saj se srečujemo ljudje, ki smo takrat, v glavnem mladi, ali celo zelo mladi, začeli delati na področju slovenskega šolstva in to v času, ko je divjala druga svetovna vojna, ko so naši kraji doživljali strahote nacifašistične okupacije. Kljub vsem težavam in kljub temu da smo s to dejavnostjo postavljali tudi naša življenja na kocko, smo lahko še danes ponosni na to, kar smo uspeli napraviti v korist slovenske šole, kar smo uspeli napraviti tudi za utrditve prijateljskih in tovariških vezi, ki nas še danes družijo in vežejo.«

Na Tržaškem, pa tudi na Goriškem so v tistih težkih časih delovale slovenske šole z rednim šolskim urnikom, v Trstu in še drugod pa so potekali razni tečaji.

»Ne bom naštevala vseh, ker bi bil morda seznam predolg. Spomnim naj

samo na šole, ki so delale v tistem času v Gropadi, Padričah, pa v Trebach, Bazovici, Šempolaju, Samatorci, Križu in še marsikje. Poučevali so v glavnem ljudje, ki niso opravili učiteljskega in torej niso bili poklicni učitelji, pa smo jih v posebnih študijskih kroških usposabljali za to delo. Naj povem, da nam je, kljub težkim časom in stalnim ofenzivam ter policijskemu nadzorstvu, uspelo imeti, v sklopu naših šol, razna tekmovanja, tečaje in študijske kroške, kjer smo dajali napotke za učiteljski poklic.«

Prvo povojno takšno srečanje partizanskih učiteljev je bilo v Novi Gorici, nam je povedala Minka Pahor. Sklicali so ga šolski nadzorniki: Drago Pahor, Oskar Venturini, Majda Majnik in Marinka Ribičič. Na tem so prejeli bivši partizanski učitelji tudi posebna priznanja.

Temu prvemu srečanju so nato sledila srečanja v Pustoljni, nato v Tolmini in zadnje v Sežani.

»Srečanja ali plenumi potekajo v glavnem vsako drugo leto. Tako smo se z našim predsednikom Štefanom Bratino že nekaj menili, da bo naslednji plenum v Ilirski Bistrici, čez štiri leta pa v Kopru. Čas ni pač naš zaveznik, saj smo vsi bivši partizanski učitelji že v letih. Vendar pa bi želeli, po naših močeh, prispevati, da bi ostali spomini na partizansko šolo živi, da bi ostali tudi stiki med nami, pa morda tudi med bivšimi učenci, živi in tovariški.«

NEVA LUKEŠ

Grajski večeri v Štanjelu

ŠTANJEL — Grajsko dvorišče v Štanjelu, kjer urejajo okolico in preurejajo prostore gradu, lani pa so odprli Spacalovo galerijo, bo v poletnem času zopet zaživelo. Ob sobotah in nedeljah se bo namreč tu zvrstilo osem kulturnih predstav poimenovanih Grajski večeri. Ta kulturna prireditve, ki je letos že peta zapored in jo organizira krajevna skupnost Štanjel, je namenjena predstavitvi domačih amaterskih skupin, v goste pa bodo povabili tudi amaterske skupine onstran meje ter profesionalna gledališča.

Letošnji grajski večeri se bodo pričeli v soboto, 17. junija, ko bo ob 21. uri nastopilo kulturno prosvetno društvo »Zarja Svobode« iz Bilj s komedijo Luknja v režiji Aleksandra Obrenoviča. Ob sobotah (ob 21. uri) se bodo vrstile gledališke predstave, v nedeljskih popoldnevih (ob 18. uri) pa bodo na svoj račun prišli ljubitelji glasbe, petja in izraznega plesa. Tako se bo v nedeljo, 18. t. m., predstavil dekliški komorni zbor Ilirska Bistrica pod vodstvom Marije Slosar Lenarčič. Naslednjo soboto (24. t. m.) bo v Štanjelu že znana gledališka skupina slovenskega prosvetnega društva Dobrač na Brnci (s slovenske Koroške), ki je že lani požela pri občinstvu velik uspeh. Letos je pripravila dramo po motivu Bevkove igre Kajn »Sence Schatten« v režiji poznane Petra Militarova. V nedeljo, 25. t. m., bo nastopil moški pevski zbor iz Postojne, ki ga vodi Neda Nanut. Občinstvo z obeh strani meje, ki se vsa dosedanja leta zbiralo v Štanjelu bo gotovo z zanimanjem spremljalo komedijo Branislava Nušića »Kaj bodo

rekli ljudje«, ki jo bo 1. julija (ob 21. uri) uprizorilo prosvetno društvo Štandrež. Komedijo je režiral Emil Aberšek. Naslednji dan pa je rezerviran za domače pevske zore. Predstavili se bodo domačini: moški pevski zbor Kraški bori iz Štanjela pod vodstvom Milene Kostadinovič, pod taktirko Evgena Prinčiča pa bo nastopil tudi ženski pevski zbor KUD Karol Pahor iz Sežane. Zadnja gledališka predstava bo 8. julija z igro B. Behana »Talec« v režiji Jožeta Škodica in izvedbi amaterskega gledališča Svoboda iz Postojne.

Letos ni organizatorju uspelo pritegniti k sodelovanju poklicne gledališke hiše, ker imajo zaseden program. Sicer pa načrtujejo, da bodo jeseni zopet odprli grajska vrata in prižgali bakle prav za predstave gledaliških hiš in tako obogatili kulturno ponudbo Krasa.

Grajski večeri se bodo tokrat zaključili z moderno predstavo dne 9. julija (ob 21. uri), ko se bo studio za izrazni ples iz Nove Gorice predstavil s predstavo »Eloj, Eloj - Lama Sabaktani«, ki ga vodi Silvano Gregorič.

Prireditelji pričakujejo, da bodo tudi letošnji Grajski večeri privabili mnogo obiskovalcev. Doslej je pri organizaciji srečanj amaterskih skupin sodelovalo tudi kulturno umetniško društvo Klasje, za kar mu gre vsa pohvala. Vred kratkim pa so v krajevni skupnosti Štanjel, kjer v 14 vseh prebiva 1.300 prebivalcev, ustanovili turistično društvo za popestritev vsakodnevnega življenja.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Pogovor z Giorgiom Rossettijem Spodbuden obračun opravljenega dela

Na obrazu je mogoče razbrati znake utrujenosti in napetosti. Volilna kampanja ne prizanaša nikomur, niti tistim evropskim poslancem, ki so dobro opravili svoje delo in ki se z mirno vestjo predstavljajo volilcem. Giorgio Rossetti, ki spet kandidira na listah KPI za izvolitev v strasbourško skupščino, ni izjema. Predvolilna vira ga v teh dneh »premetava« kot orehovo lupinico od enega kraja do drugega, od zborovanja do simpozija, od televizijskega do časopisnega intervjuja. In bolj kot se bliža 18. junij, bolj je dejavnost mrzlična. Vendar mu napora ni žal. »Dosedanja petletna izkušnja v Strasbourgu je bila zelo spodbudna. Delo v evropskem parlamentu te sili, da razmišljaš zelo na široko, da poglobljaš probleme, da se spopriješ s stvarnostjo brez ideoloških naočnikov,« je dejal Rossetti. In zato sva pogovor pričela prav s parlamentom, z vprašanjem o odnosih z evropsko komisijo in s svetom ministrov.

»V svojem prvem mandatu (1979-84) je evropski parlament prišel v konflikt s komisijo in s svetom ministrov glede proračuna. Tudi v drugem mandatu je prišel v konflikt s svetom ministrov in ga prisilil k spremembi proračuna. Bistveno pa je vprašanje pristojnosti. V tem času je svet ministrov moral odgovarjati parlamentu o uresničevanju Evropske unije. Odgovor ni bil zadovoljiv. Kljub omejitveni vsebini akta, ki je bil sprejet leta 1985, pa je treba poudariti, da se je začela za Evropo nova faza z odločitvijo, ki jo je spodbudil parlament, da se uresniči enotni evropski trg.

Novi parlament se bo spoprijel z zelo zahtevnimi vprašanji, saj bo moral upravljati prehod k enotnemu trgu. Katere pristojnosti bi še potreboval, da bi lahko učinkovito opravljal svojo nalogo?

»Evropski parlament ima že danes pomembno vlogo in greši, kdor trdi, da nima nobenih pristojnosti. V tem mandatu je EP dosegel, da je komisija sprejela 60 odstotkov njegovih predlogov, da je ministrski svet osvojil 30 odstotkov amandmajev parlamenta in jih vključil v evropsko zakonodajo. Sedanje pristojnosti pa še ne jamčijo učinkovitega vodenja sprememb, ki bodo nastale z uvajanjem enotnega evropskega trga. Zato je KPI predlagala referendum o možnosti, da bi parlament imel pristojnost sklepanja pogodb in zakonodajno moč, ne pa samo možnost usklajevanja pogledov z drugimi evropskimi telesi. Predvsem pa hočemo, da bi parlament nadzoroval delo sveta ministrov, ki danes za svoje odločitve ne odgovarja nikomur.

Nove pristojnosti so pomembnem tudi v novi klimi odnosov med Zahodom in Vzhodom...

»Seveda, zelo važne. Potem ko sta se SEV in ES dolga leta ignorirala, sta 25. junija lani podpisala sporazum, s katerim sta se vzajemno priznala. To je pospešilo odnose med Vzhodom in Zahodom, predvsem pa omogočilo novo sodelovanje med obema Evropama. Evropski parlament, ki je dokazal svojo občutljivost do tega problema, je zato zainteresiran za večje pristojnosti in za pospešitev sodelovanja, ki je lahko bistvenega pomena za našo industrijo in znanstveno ustanove.

To vrenje na Vzhodu pa ima tudi protislovne aspekte, saj se ob odpiranju nekaterih druge države zapirajo, krnijo človekove pravice, kot na primer v teh dneh na Kitajskem. Kako se počuti italijanski komunist v tako protislovnem dogajanju?

»Stvarnost je nedvomno zelo raznolika. SZ se odpira, Madžarska in Poljska sta močno zainteresirani za pospešitev vsestranskih odnosov z ES, druge države pa, kot na primer Bolgarska, so zainteresirane zgolj za komercialne stike. Vprašanje Kitajske pa je nekoliko drugačno in v zadnjih časih dramatično zaradi nezasičenega posega vojske. Kitajsko sem obiskal in kitajsko vodstvo je izrazilo željo po tesnejših odnosih z evropsko skupnostjo. Že tedaj pa je bilo opaziti, da demokratične reforme gospodarstva ni spremljala demokratična reforma političnih odnosov. Primer Kitajske dokazuje, da ne more biti demokratičnih odnosov v gospodarstvu, kjer ni tudi politične demokracije. Dogajanje na Kitajskem doživljam zelo dramatično. Vendar nimam dvomov, da so nosilci socializma mladi in da pekinška vlada ne zastopa tistih idealov, za katere se kot italijanski komunist borim.

Preidiva k našim domačim problemom. Gledano iz Strasbourga je Furlanija-Juljska krajina opravičila svoj vzdevek dežele-mestu in je izkoristila vse prednosti, ki jih njena geografska lega nudi?

»V Evropi nam marsikdo zavida dosedanje izkušnje in našo zemljepisno lego. Zato sem prepričan, da nismo znali izkoristiti vseh priložnosti in da bi morali narediti veliko več, saj nismo na primer pripravili novih instrumentov za trgovanje z Vzhodom. Drugi pa so na to pomislili in se pripravili na gospodarsko, politično in znanstveno sodelovanje.

S tega vidika zgubljam tudi »avtobus« manjšinskih pravic...

»Mislim, da gre še za nekaj hujšega, kar dokazuje, kako naše mesto in naša dežela slabo tolmačita evropski duh. Proces integracije je dokazal, da se Evropa lahko združi samo, če zaščiti kulturno in narodno istovetnost vseh narodov, saj je ta narodni mozaik osnovna značilnost evropske kulture. Dejstvo, da v Trstu nekatere sile, tudi levičarske, kot je na primer PSI, kandidirajo šovinistične predstavnike, da bi si zagotovile peščico glasov, so izredno kontradiktorne. Upam, da bo mesto doumelo to nezvzdružno protislovje in ga na volitvah tudi razvozlati.

Še osebno vprašanje. KPI je predstavila v našem volilnem okrožju zelo kvalificirane kandidate. Biti v taki listi je za kandidata spodbudno, ali pa mu povzroča skrbi glede možnosti izvolitve?

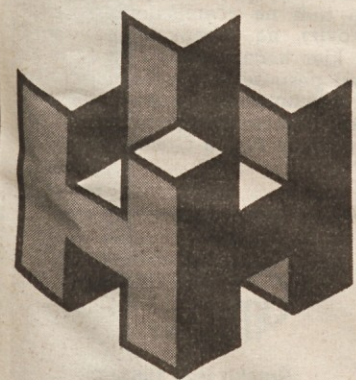
»V tem trenutku je najvažnejše, da se na volitvah uveljavijo stališča, ki smo jih izoblikovali na našem kongresu. S tega vidika je kandidatura neodvisnih osebnosti kot so Spacal, Ceschia, Dacia Valent in Margherita Hack dokaz, da so krogi izven KPI doleteli naš napor in naša prizadevanja. To mi je v spodbudo, saj omogoča meni in partiji, da se izrazimo s pluralizmom glasov, ki pa soglašajo z nujnostjo uveljavitve KPI.

In s tem v zvezi: od zadnjih evropskih volitev je KPI začela upadati. Ali bo partiji tokrat uspelo spremeniti trend?

»Prepričan sem, da nam bo to uspelo, ker verjamem v razum ljudi. Na izid upravnih volitev ne vplivajo krajevni dejavniki, 18. junija pa se voli za Evropo. Volilcem se predstavljamo z zelo spodbudnim obračunom. Upam, da bo tudi Trst doumel, da ga samo komunistični kandidat lahko predstavlja v PE, medtem ko druge stranke tega ne morejo zagotoviti. KPI se je obvezala, da bo zajamčila predstavništvo Trsta v Strasbourgu. In to ni prazna obljuba, ker v prejšnji mandatni dobi sem bil že izvoljen v EP. Spoštovali jo bomo tudi tokrat, če bomo imeli podporo volilcev.

VOJMIR TAVČAR

V polovici septembra 3. lesni sejem v Celovcu

TRST — Od 13. do 17. septembra bo v Celovcu tretji mednarodni lesni sejem. Prireditve so včeraj predstavili na Pomorski postaji v Trstu. V prisotnosti avstrijskega konzula v Trstu in direktorjevega namestnika tržaške avtonomne pristaniške ustanove Franca Degrasija je številnim gospodarstvom delavcem tega sektorja v podrobnostih prireditve predstavil ravnatelj celovškega sejma Hans Jörg Pawlik. Govoril je o uspehih in težavah prireditve, ki se letos že tretjič zapored predstavlja samostojno, medtem ko je bila prej uokvirjena v celovski vzorčni sejem.

Ob ugotovitvi, da so gospodarski odnosi med Avstrijo in Italijo zelo dobri in da je ravno tako sodelovanje med Koroško in Furlanijo-Juljsko krajino na visoki ravni, so na tiskovni konferenci v besedah ravnatelja celovškega lesnega sejma prišli številni pomisleki glede prisotnosti italijanskih podjetij na njem. Obžaloval je predvsem dejstvo, da se na tako važno sejemsko prireditve — gotovo največjo v južneevropskem protoru — prijavlja tako nizko število italijanskih podjetij, ki je prav celovški lesni sejem lepa priložnost za vzpostavitev novih odnosov in sklenitev dogovorov med gospodarskimi delavci lesnega sektorja.

Prireditve je važna tudi zaradi tega, ker je v Celovcu sedež sejmov delovne skupnosti Alpe-Jadran in je torej priložnost tudi za tkanje novih odnosov med gospodarskimi delavci drugih sektorjev.

Stopnjevanje pritiska na slovensko narodnostno skupnost v Italiji

Računski dvor: Raba slovenskega jezika v odnosih z javnimi upravami ni dovoljena

Raba slovenskega jezika v odnosih z javnimi organi ni dovoljena. To je smisel odloka, s katerim je deželna delegacija Računskega dvora zavrnila priznanje prispevka Športnemu združenju Bor za leto 1988. In deželna uprava je, kot kaže, brez ugovora sprejela tako diskriminatorno izvajanje.

Včeraj je Športno združenje Bor prejelo od Predsedstva deželne vlade — Urada za rekreativne in športne dejavnosti sporočilo v zvezi s podporo, ki je bila nakazana Boru lani, na osnovi prošnje, napisane v slovenskem jeziku. Ravnateljica urada se v pismu sklicuje na mnenje nadzornega organa, po katerem morajo biti take prošnje napisane v italijanščini.

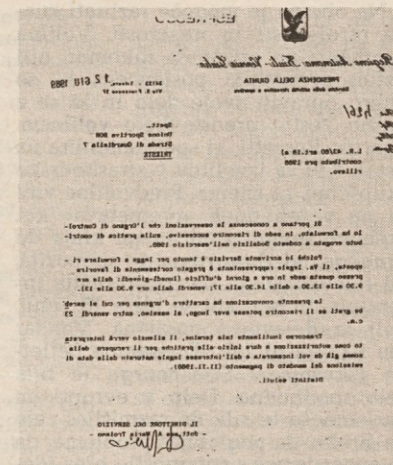
V nadaljevanju objavljamo prevod pisma deželnega ravnateljstva za športne in rekreativne dejavnosti ter utemeljitev Računskega dvora.

PISMO DEŽELNEGA RAVNATELJSTVA

Spoštovano
Športno združenje Bor
Vrdska cesta 7
TRST

Predmet: dež. zak. 43/80, člen 18
Prispevek za leto 1988
Ugovor

Sporočamo Vam pripombe, ki jih je pri preverjanju sklepov imel nadzorni

organ glede prispevka, ki je bil priznan Združenju v letu 1988.

Ker je podpisana služba po zakonu dolžna oblikovati odgovor, je Vaš zakoniti predstavnik naprošen, da se vključno zgleda v naših uradih v uradnih urah.

Poziv je nujen, zato bi radi odgovor najpozneje do 23. t. m.

Ce bi ta rok pretekel brez odgovora, bo morebitni molk tolmačen kot avto-

rizacija za začetek postopka za pridobitev zneska, ki vam je bil izplačan 11. 11. 88, ter obresti, ki so predvidene po zakonu.

S spoštovanjem
Ravnateljica službe
A. Maria Troiano

UTEMELJITEV RAČUNSKEGA DVORA

Kot v nekaterih sličnih primerih se ugotavlja, da prošnja za prispevek ni bila napisana v italijanskem jeziku.

S tem v zvezi se pripominja sledeče.

V podkrepitev pravice do rabe slovenskega jezika v odnosih z javnimi upravami se prosilci običajno sklicujejo na Memorandum o soglasju, ki je bil podpisan v Londonu 5. oktobra 1954 (člen 5 posebnega statuta, ki je bil priložen Memorandumu), in Osimski sporazum, ki je bil podpisan 10. novembra 1975 ter ratificiran 14. marca 1977 z zakonom št. 73.

S tem v zvezi se sintetično ugotavlja, da Memorandum o soglasju ni bil priznan z zakonom, vsaj kar zadeva predstavitev njegove jurisdikcijske vsebine v italijansko zakonodajo.

Glede drugega sporazuma, ki s členom 7 ukinja veljavo Memorandumu iz leta 1954, se ugotavlja, da je v členu 8 vsaka od pogodbenih strank dobesedno izjavila, da bo »ohranila že sprejete ukrepe za izvajanje posebnega

statuta«, ki je bil priložen omenjenemu Memorandumu.

Glede na položaj ob začetku veljave omenjenega ukrepa, omenjeni sklep gotovo ne dovoljuje, da bi javne uprave uporabljale svoj jezik v izvrševanju svojih zadolžitve, kot tudi ne dovoljuje, da bi zasebniki predstavljali v slovenskem jeziku prošnje, ki so predvidene po zakonu kot predpogoji ali akti, ki naj bo vključeni v upravni postopek.

In to ne samo zaradi že omenjenih razlogov (dejstvo, da Memorandum ni bil ratificiran), pač pa tudi zaradi dejstva, da dne 14. 3. 1977 (datum ratifikacije osimskega sporazuma) nobena druga norma ni uzakonila ali dovolila, da bi javni uradi ali zasebniki uporabljali slovenski jezik v aktih, ki naj bodo vključeni v administrativne postopke.

Glede obveze obeh držav (sprejete s členom 8 omenjenega sporazuma), da bosta v lastni zakonodaji zagotovili zaščito pripadnikov etničnih skupin, ki je bila predvidena v zapadlem posebnem statutu, se ugotavlja, da prav tako doslej ni nobene norme, ki bi bila sprejeta v uresničitev omenjene obveze in ki bi dovoljevala uporabo slovenskega jezika v uradnih aktih in postopkih.

Zakaj poleti ne bo občinskega slovenskega vrtca?

Tržaški občinski svetovalec Aleš Lokar je poslal županu Richettiju vprašanje v zvezi z otroškimi vrtci, ki bodo odprti v poletnih mesecih.

Lokar ugotavlja, da je občinska uprava sklenila odpreti v poletnih mesecih štiri sekcije otroških vrtcev, ki bodo delale v dveh izmenah. Pobuda je hvalevredna, saj je za številne družine, kjer sta zaposlena oče in mati, velik problem, kje pustiti v poletnih mesecih otroke med tretjim in šestim letom starosti.

Svetovalec Lokar pa ob tem ugotavlja, da bo občinska uprava odprla le italijanske sekcije, ne bo pa odprla nobene slovenske. Prav zato se je svetovalec SSK obrnil do odbornika Augusta Segheneja in do ravnateljice odborništa za šolstvo Sferze, ni pa dobil zadovoljivega odgovora. Lokar pravi, da je Seghene navedel vrsto birokratskih zaprek in zanikal možnost, da bi vprašanje ustrezno rešili. Zaradi pomena, ki bi ga imelo odprtje slovenske sekcije v poletnih mesecih, se je svetovalec obrnil na župana in ga vprašal, kako misli ukrepati, da bodo lahko tudi slovenski otroci hodili poleti v slovenski vrtce.

Nabrežinski zdravstveni okraj mora opravljati vse funkcije

Nabrežinski zdravstveni okraj mora čimprej začeti z izvajanjem vseh funkcij, za katere je namenjen. To je v bistvu prošnja, ki so jo župan devinsko-nabrežinske občine Bojan Brezigar, župan zgonske občine dr. Miloš Budin in predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta dr. Renato Buseti naslovili na predsednika tržaške KZE. Tekst so formulirali na sestanku z odgovornim direktorjem nabrežinskega zdravstvenega okraja dr. Senčarjem, ki je bil v soboto, 10. junija, na županstvu v Nabrežini. Ugotovili so namreč, da nova stavba, ki so jo otvorili pred kratkim, ustreza potrebam zdravstvenega okraja in zato mora čimprej začeti z izvajanjem vseh funkcij, za katere je namenjen. Nabrežinski zdravstveni okraj bo oskrboval poleg devinsko-nabrežinske občine tudi zgonsko občino in ozemlje zahodnokraškega rajona.

Na sestanku so formulirali dve specifični zahtevi, ki so ju predstavniki zainteresiranih ustanov posredovali predsedniku tržaške KZE. Prva zadeva ustanovitev širšega odbora za upravno in politično nadzorovanje zdravstvenega okraja. Druga zahteva pa zadeva uvedbo terminala, ki bi prihranil prebivalstvu veliko neugodnih poti do Trsta. Na sestanku so obravnavali tudi predlog za ustanovitev socialno-skrbstenih okrajev, ki predvideva en sam okraj od Bazovice do Ribiškega naselja. Kljub temu da so prisotni izrazili povoljno mnenje za tako pobudo, so tudi poudarili, da je kljub temu nujno potrebno, da ostane ta služba porazdeljena po ozemlju, to se pravi ne osredotočena v en sam objekt, prav upoštevač obširno teritorialno površino takega okraja.

Nova publikacija o zdravi prehrani

Na včerajšnji tiskovni konferenci so prav v Trstu predstavili publikacijo, ki jo je izdal Državni inštitut za prehrano. Knjižico so tiskali v 7 milijonih izvodov, njen namen pa je seznanjati množice z osnovnimi prehrabnenimi pravili.

Publikacijo sta predstavila deželni ravnatelj Inštituta Aldo Raimondi in predsednik pokrajinske zdravniške zbornice Elio Belsasso.

Izidi na nižjih srednjih šolah v Trstu

Po objavi izidov na slovenskih višjih srednjih šolah, pričenjamo z objavo imen dijakov, ki so uspešno opravili razrede v nižjih srednjih šolah. Kot prve bomo objavili izide na slovenskih nižjih srednjih šolah v samem mestu. Pred tem moramo dopolniti nekatere izide na poklicnem zavodu "J. Stefan". V prvem razredu monterjev in popraviljalcev radijskih in televizijskih aparatov so izdelali tudi Vitjan Bandi, Damjan Crisani, Iztok Čuk, Aljoša Daničeli in Andrej Pavalič. Šest dijakov je bilo zavrženih, šest bo imelo popravne izpite in dva sta bila neocenjena. V drugem razredu orodnih mehanikov je izdelalo 5 dijakov, eden pa bo imel popravne izpite. V četrtem razredu mehanske industrije je izdelal Tuljak Škerk, en dijak je bil zavržen, dva sta bila neocenjena.

Izidi na srednji šoli Sv. Cirila in Metoda:

I. razred - Izdelali so: Maurizio Belafontana, Robert Cufar, Luka Druzina, Igor Gregori, Samo Kovac, Enrico Lapel, Marko Metlika, Massimiliano Urdih, Marko Ursich, Martina Crapesi, Luisa Flego, Alenka Metlika, Alessandra Mignacca, Sara Mosetti, Katja Simunich, Monica Tence in Valentina Guštin. En dijak ni bil pripuščen v II. razred.

II. razred - Izdelali so: Kristian Cufar, Gabriele Franko, Moreno Granotto, Dejan Rizzo, Paolo Rustja, Aleksij Sartori, Dušan Škerk, Fabio Valentini, Anna Bersan, Maria Crapesi, Petra Crapesi, Antonella Faimann, Gaia Galvani, Alenka Giugovaz, Sabina Legovich, Samantha Mazziero, Maja Mezgec, Francesca Simonini in Nataša Zubalic.

III. razred - Sedemnajst dijakov je bilo pripuščenih k zrelostnim izpitom, trije pa so bili odklonjeni.

Izidi na srednji šoli Sv. Cirila in Metoda na Katinari:

I. razred - Marjan Coretti, Marko Klobas, Andrej Mocilnik, Valter Ravasi, Goran Ruzzier, Werner Sancin, An-

drea Stanese, Cristina Comar, Tamara Lorenzi, Karin Puzzer.

II. razred - Aleksander Grizonic, Alex Maver, Borut Pipan, Marko Poropat, Nadia Bellazzi, Breda Cok, Deborah Kusota, Katerina Pecar. En dijak ni bil pripuščen v III. razred.

III. razred - Vseh enajst dijakov je bilo pripuščenih k zrelostnim izpitom.

Izidi na nižji srednji šoli I. Cankar:

I. A razred - Izdelali so: Daniele Berorchia, Alan Domio, Livio Fontanot, Stojan Jelenich, Tom Oberdan, Denis Pussini, Igor Rolich, Francesco Taučar, Moreno Tegacci, Sheila Arbulla, Vesna Cappellini, Maura Pernarčič, Sara Perosa, Tania Pitacco, Sara Sternad, Elisa-Divna Stocca in Elena Vidali. Dva dijaka nista bila pripuščena v II. razred.

I. B razred - Izdelali so: Rudi Buda, Matija Colja, Roberto Ellero, Matija Jogan, Savo Lipovec, Alessandro Mezzari, Daniel Mondo, Peter Paoletti, Marko Petelin, Mitja Petelin, Alessandro Siega, Milan Viola, Katja Barič, Martina Colombin, Roberta Cominotto, Martina Flego, Claudia Gleria, Irene Lovrecich, Francesca Milone, Nadia Miloš, Tania Padovan in Karen Stoinev.

II. A razred - Izdelali so: David Biecar, Marko Ferfoglia, Costanzo Fodai, Fabio Jurinich, Alessandro Moscarda, Dimitri Novak, Mario Sancin, Caterina Fischer, Ljiljana Ilić, Tiziana Lampe, Deana Neubauer, Deborah Oleni, Erica Oleni, Heidi Sigoni, Sonia Tersar in Silvia Vianello. Trije dijaki niso bili pripuščeni v III. razred.

II. B razred - Izdelali so: Alessandro Bossi, Igor Bozieglav, Alessandro Coloni, Roberto Corda, Luca Grbec, Vasja Gregorič, Claudio Stacul, Dominik Stacul, Moreno Stanchi, Tom Vignini, Federica Crevatin, Alessandra Fontanot, Valentina Mercandel in Mirna Viola.

II. C razred - Izdelali so: Alessandro Biondi, Gregor Bizjak, Andrea Jurin-

cich, Ivo Kerze, Ingemar Petelin, Nevio Sabadin, Marko Settimi, Denis Stefani, Igor Veliak, Karmen Cerni, Ariana Jamak, Alenka Mikulus, Rossella Orlich, Raffaella Petronio, Deva Pincin, Rada Roici in Sergio Sosic.

III. A razred - Vseh dvanajst dijakov je pripuščenih k zrelostnim izpitom.

III. B razred - Vseh dvanajst dijakov je pripuščenih k zrelostnim izpitom.

III. C razred - Deset dijakov je pripuščenih k zrelostnim izpitom, en dijak je bil odklonjen.

Izidi na nižji srednji šoli F. Erjavce:

I. razred - Izdelali so: Luca Marchesi, Michele Mettullo, Sergio Pozar, Peter Rasman, Cristina Bezensek, Martina Cesar, Martina Favetta, Tjaša Jogan, Ivana Milic in Breda Sosic.

II. razred - Izdelali so: Paolo Bembi, Max Cernigoi, Igor Guardiancich, David Korosic, Mauro Nedlisek, Marko Papucci, Antonio Skerlj, Marko Verri, Aleksandra Azman, Mariana Debeljuh, Paola Gregori, Gerta Meucci, Katja Milic, Katja Omari, Deborah Prasel, Alessandra Scheimer, Ginevra Scontrino, Irina Vitez, Katja Vodopivec in Elena Znidersic.

III. razred - Vseh enajst dijakov je bilo pripuščenih k zrelostnim izpitom.

Da bi zajezili divjo urbanizacijo in špekulacije

Zeleni predlagajo ustanovitev mednarodnega Kraškega parka

Deželna svetovalska skupina Zelene liste je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila javnosti predlog za ustanovitev mednarodnega Kraškega parka vzdolž italijansko-jugoslovanske meje. Deželni svetovalec Andrea Wehrenfennig je uvodoma ostro obsodil zadržanje javnih ustanov in nekaterih političnih sil (očitno je mislil posebno na LpT), ki so v preteklosti demagoško zagovarjale potrebo po zaščiti tega teritorija, sedaj pa podpirajo poskuse divje urbanizacije in vsakovrstnih špekulacij na Krasu. Od tod predlog zelenih, da se namesto načrtovanega deželnega ali pokrajinskega zaščitnega območja ustanovi nacionalni Kraški park, za katerega pa je potreben državni zakon. Okoliške občinske uprave in Kraška gorska skupnost so že izrekle negativno mnenje o tem predlogu, saj bi ustanovitev nacionalnega parka odvzela kraškemu človeku pravico, da soddloča o zaščiti in o razvoju svojega teritorija. Naravovarstveniki pa ne zaupajo krajevnim telesom, posebno ne Deželi Furlaniji-Juljski krajini in Občini Trst, ki imata po njihovem mnenju velike odgovornosti za sedanjo težko situacijo. Wehrenfennig

je ob koncu poudaril, da je treba mimo lepih besed in obvez vsekakor čimprej nekaj konkretnega narediti, »da ne bo postal Kras v bližnji bodočnosti samo gredica med eno in drugo avtocesto«.

Matjaž Puc, strokovnjak Zavoda za varstvo okolja SR Slovenije in eden od ustanoviteljev zelenega gibanja v sosednji republiki, je bil mnenja, da je zamisel o ustanovitvi mednarodnega Kraškega parka zelo zanimiva za Slovenijo. V načrtu imajo zaščito približno 250 kv. kilometrov kraškega območja, od katerih 30 kilometrov vzdolž državne meje. »V Sloveniji se bomo, da bi ovrednotili Kras kot slovensko nacionalno bogastvo, morebitni mednarodni park pa bi tudi na tem področju priključil Slovenijo Evropi«, je bil mnenja Puc, ki je dodal, da ima za sedaj načrtovani park na Krasu značaj regionalnega parka. Ustanovitev italijansko-jugoslovanskega parka pa ni za vogalom. Jugoslavija ni članica Evropske skupnosti, zato bo lahko ta zamisel zrasla le na podlagi posebnega meddržavnega sporazuma. Tudi jugoslovanskemu delu Krasa, ki je na-

ravno gledano zelo pomemben in dragocen, se obetajo hudi udarci, saj tudi tukaj načrtujejo gradnjo velikih prometnic.

Poslanec Gianluigi Ceruti, ki je izdelal zakonski osnutek za ustanovitev nacionalnega parka na Krasu, pa je polemiziral z nobelovcem Rubbio glede lokacije sinhrotrona pri Bazovici. »Rubbio je svetovno znani znanstvenik, pri tem vprašanju pa se obnaša kot vsemogočna osebnost«, je naglasil parlamentarec, medtem ko je Wehrenfennig dejal, da se bodo zeleni še dalje borili proti gradnji sinhrotrona na Krasu. Naravovarstveniki čakajo na razsodbo državnega sveta, podpirali pa bodo vse akcije krajevnega prebivalstva, tudi z metodami civilne neposlušnosti.

Zelena lista je zamisel o ustanovitvi mednarodnega Kraškega parka pojasnila tudi na včerajšnjem srečanju v Bazovici, na urbanističnem območju T8, kjer hočejo oblasti zgraditi svetlobni pospeševalnik. Na manifestaciji sta sodelovala tudi planinc in režiser Carlo Alberto Pinelli in glavna urednica revije Panda Grazia Francescato.

S. T.

Sekcije KPI Zgonik, Prosek-Kontovel, Križ in Repentabor

vabijo

danes, 16. t. m., ob 21. uri na srečanje z

LUCIANOM CESCHIO

neodvisnim kandidatom KPI na evropskih volitvah, ki bo v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

Vprašanja bosta zastavljala novinarja

Vojmir Tavčar in Devana Jovan

Obvestilo naročnikom Primorskega dnevnika

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekipe (tel. 040/7796610) vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava Primorskega dnevnika

ENEL OBVEŠČA

da bo prekinil dobavo električne energije zaradi popravil, v nedeljo, 18. t. m., od 5.00 do 9.30 v sledečih krajih:

OBČINA DOLINA: Boršt, Zatrežec, Jezero, Hrvati, Draga, Gročana, Pesek. Iz varnostnih razlogov je treba ravnati z električnimi napeljavami in aparati, kot da bi bili pod električno napetostjo.

ENEL si pridržuje pravico, da ponovno vzpostavi električni tok predčasno brez predhodnega obvestila.

GLASBENA MATICA TRST

Šolsko leto 1988/89

Zaključne akademije gojencev šole Glasbene matice

Evangelikičansko-luteranska cerkev

Trg Panfilij

Jutri, 17. junija 1989, ob 20.30

Stefano Artesi, Maja Grigic, Tatjana Jercog, Ivana Mahnič, Vera Repini, Sonja Rojac - klavir
Ambra Cossutta, Alja Hrvatič, Taisja Kodrič, Sara Mosetti, Frančišek Tavčar, Luisa Vignini - violina

Aleksander Sluga - violončelo
Aljoša Starc, Aljoša Tavčar, Beatrice Zonta - klavirska spremljava

Šolski godalni orkester

Solisti:

Marko Sancin - klavir

Daša Radović - violina

Vasja Legiša - violončelo

Dirigent: Borut Logar

Vabljeni!

SKD IGO GRUDEN in ŠD SOKOL

priredita v Nabrežini

5. KRAŠKI PRAZNIK PIVA

Danes, 16. t. m., nastop skupine Rock Caffè

Jutri, 17. t. m., nastop skupine Plava trava zaborava

V nedeljo, 18. t. m., nastop skupine Happy day

Udeleženci praznika se bodo lahko pomerili v številnih zabavnih tekmovanjih.

Vabljeni!

Danes opolnoči zaključek volilne kampanje
SSk odločno zavrača
protislovensko gonjo

Danes opolnoči se formalno konča volilna kampanja za nedeljske evropske volitve. Predstavniki Slovenske skupnosti so spregovorili o manjšinski listi Federalizem na vrsti letetih shodov po tržaški okolici. Nastopili so kandidat Andrej Bratuž, pokrajinski sekretar Miro Oppelt, rajonska svetovalec Vinko Ozbič in Peter Močnik ter tajnik devinsko-nabrežinske sekcije Antek Terčon. Govorniki so med drugim obsodili, kot piše v tiskovni izjavi deželnega tajništva stranke, primitivno zlorabljanje manjšinske problematike s širjenjem predsodkov, laži in strahov glede Slovencev ob pomnjanju stališč in načrtov o jutrišnji Evropi. »V tem smislu je bila značilna tekmovalnost na nizki ravni v televizijski tribuni med kandidatom PLI Traunerjem in kandidatom LpT na listi PSI Camberjem. Ta je med drugim potrdil obstoj pismenega sporazuma, ki ga je za PSI podpisal podtajnik Martelli, s skrajno omejevalnimi stališči o tako imenovanem poenotenem besedilu, brez novih zaščitnih določil za Slovence in o odporu proti vsakršnemu uvajanju dvojezičnosti,« podčrtujejo med drugim predstavniki SSK, ki dodajajo, da to pomeni zanikanje tradicionalnih stališč PSI do Slovencev v Italiji.

SSk bo imela drevi ob 19.30 na Radiu Opčine oddajo o nedeljskih volitvah, na programu pa ima tudi vrsto letetih shodov. Ob 20.30 bo zaključni pokrajinski shod v Zgoniku, sklepno deželno zborovanje pa bo ob 21.30 v Nabrežini na glavnem vaškem trgu. Zelena lista smejočega se sonca pa bo imela zadnje volilno zborovanje med 16. in 20. uro v Ulici delle Torri za cerkvijo sv. Antona novega. Na otoku za pešce bodo na ogled razstave o problematiki zaščite okolja, predvajali pa bodo tudi filme. Govorili bodo kandidati iz naše dežele Luciano Benini, občinski svetovalec Maurizio Bekar in njegov kolega na Pokrajini Alessandro Capuzzo.

Zaključno volilno zborovanje KPI pa bo drevi v Zgoniku, kjer bo nastopil neodvisni kandidat, nekdanji direktor Piccola Luciano Ceschia. Ob 21. uri bo Ceschia v krajevnem Kulturno športnem centru odgovarjal na vprašanja novinarja Vojmirja Tavčarja in dopisnice Radia Koper Devane Jovan. Ob 18. uri pa se bo Ceschia v hotelu Sistiana v Sesljanu srečal z volilci devinsko-nabrežinske občine na zborovanju, ki ga prireja krajevna sekcija KPI Enrico Berlinguer. Gosta bo pozdravil predsednik kulturnega društva Istria Marino Vocci.

S. T.

Tržaški operetni festival
v znamenju madžarskih melodij

TRST — Evropska prestolnica operete, oziroma operetne in operetnemu žanru sorodne glasbe. S tako oznako se bo lahko od letos dalje postavljalo mesto, ki že dolga po vojna leta prireja poletne operetne sezone, ki pa se bodo letos razširile v pravi operetni festival s prireditvami, ki bodo zapolnile ves julij in avgust. Gre, kot sta na včerajšnjem srečanju s predstavniki javnih občil in glasbenimi kritiki poudarila ravnatelj gledališča Verdi Pio De Berti Gambini in umetniški vodja gledališča Raffaele Banfield, za eksperiment, za poskus, ki pa ni grajen na oblakih pač pa na izkušnjah in uspehih dosedanjih povojnih operetnih sezon.

Toda razširitev operetne sezone na festivalski obseg in značaj ni edina, čeprav najbolj pomembna novost letošnjega tržaškega poletja; druga je namreč ta, da bo tako rekoč ves letošnji operetni festival v znamenju Madžarske kot poklon deželi, ki je dala operetni gledališko-glasbeni vrsti nenadomestljivo fantazijo in barvitost.

Jedro letošnjega operetnega festivala bo seveda še vedno opereta s Kalmanovo "Grofico Marico" in Straussovim "Ciganom baronom" v postavitvi gledališča Verdi s premierskima predstavama 7. oziroma 25. julija, festival sam pa se bo začel že v torek, 20. t. m., in v sredo, 21. t. m., z gostovanjem orkestra in baleta gledališča Kisfaludy iz Győra ter sodelovanjem solistov operetnega gledališča iz Budimpešte. V okviru "Gala predstave podonavske operete" bodo gostje v izvirniku izvajali znane melodije in baletne vloške na Laherjevo in Kalmanovo glasbo. Že v četrtek, 22., in v petek, 23. t. m., bo v gledališču Verdi gostoval komorni orkester sloviti "Berliner Ensemble" z glasbenimi motivi skladateljev Kurta Weilla, Paula Dessaua in Hansa Eislerja, 4. in 5. julija pa bo na vrsti musical z baletnim ansambлом iz Montecarla.

Operetama "Grofici Marici", katere predstave si bodo sledile od 7. do vključno 18. julija, in "Ciganu baronu", ki bo na sporedu od 25. julija do vključno 4. avgusta, bo v avgustu sledila vrsta prav tako zanimivih glasbenih nasto-

pov začeni z "Nokturnom Johanna Straussa" v izvedbi orkestra gledališča Verdi z dirigentom Herbertom Gietzenom in sopranistko Mileno Ruduferia. Predstava v Trstu bo v soboto, 5. avgusta, v parku Miramarskega gradu, ostale pa v naslednjih dneh v Vidmu, Pordenonu, Lignanu in Gradišču. V soboto, 24. t. m., bo v salonu Lloydove palače na Trgu Unità gostoval "Jess trio Wien" z dunajskimi kavarniški valčki Schuberta, J. Straussa in Kreislerja, 29. in 30. junija pa bomo spet deležni pristne madžarske folklorne glasbe z gostovanjem madžarskega ansambla "Sandor Deki Lakatos", ki bo pod naslovom "Cymbalom, barvitost Madžarske" izvajal skladbe iz madžarskega tradicionalnega repertoarja na značilnem glasbilu cimbele. V četrtek, 6. julija, bo v gledališču Rossetti na vrsti "kabaretni večer" z nastopom "Berliner kabarett ansamble Marije Malle", v soboto, 8. julija, bo v Kongresni palači na Pomorski postaji zasedanje o opereti oziroma njenemu preporodu, 21. julija pa bodo v gledališču Cristallo na sporedu ciganski ljubezenski motivi Schumann, Lizsta, Verdija, Donizettija, Čajkovskega, Rahmaninova, Dvoržaka in drugih avtorjev z nastopom tržaškemu občinstvu že kar priljubljene jugoslovanske mezzosopranistke Jadranke Jovanović in tržaškega pianista Fabia Niederja.

V petek, 21. junija, bo v gledališču Verdi gost sloviti švedski tenorist ruskega porekla Nicolai Gedda, kateremu bodo ob tej priložnosti izročili "Mednarodno nagrado opere 1989", sicer pa so v času trajanja operetnega festivala najavljeni še nekateri drugi ugledni gostje, med katerimi Barbara Brecht, hčerka slovitega dramatika, ki bo prisostvovala nastopu "Berliner Ensemble", za predstavo "Grofica Marice" pa pričakujejo ameriškega veleposlanika na Dunaju Henryja Grünwalda, sina libretista za to Kalmanovo opereto.

Za tržaški "operetni festival" vlada že zdaj veliko zanimanje po vsej Italiji pa tudi v deželah delovne skupnosti "Alpe-Adria", s katerimi je festivalska organizacija navezala stike.

J. K.

Proces proti informatorju KGB za zaprtimi vrati

Devet let zavora za Giorgia Stancica

Devet let zavora, dosmrtna prepoved opravljanja javnih funkcij, zavrnitev prošnje po hišnem priporu: tako se glasi razsodba, ki jo je porotno sodišče izreklo včeraj pozno popoldne proti 43-letnemu Giorgiju Stancicu, uslužbencu podjetja IRET, ki je bil obtožen vrste hudih kaznivih dejanj v zvezi z vohunsko dejavnostjo v korist sovjetske tajne službe KGB. Proces je sodil med redke tržaške dogodke, ki privabljajo pozornost vsedravnega časopisja. Včeraj se je namreč že pred 9.30 zbrala pred porotnim sodiščem skupina posebnih dopisnikov najpomembnejših italijanskih dnevnikov, ki pa so — kot vsi »domači« novinarji — morali čakati na hodniku, kajti proces je potekal za zaprtimi vrati, da bi javnost razprave ne ogrozila državne varnosti. Kljub zaprtim vratom pa so po kapljicah pronicale informacije o tem, kaj se za njimi dogaja.

Takoj na začetku je sodišče sklenilo, da bo sovjetskima državljanoma Vitalju Popovu in Nikolaju Smetankinu (po Stancicevih izjavah naj bi to bila agenta KGB, s katerima je vzdrževal stike) sodilo v ločenem postopku. Tako sta predlagala tudi njuna uradna branilca, ki sta zahtevali utemeljila s proceduralnimi pomanjkljivostmi. Proti Popovu in Smetankinu je preiskovalni sodnik Gulotta izdal mednarodni zaporni nalog, ki pa je seveda ostal na papirju, saj sta oba Sovjeta gotovo že na varnem v svoji državi.

Stanciceva branilca — Gabriele Ciani iz Vidma in Ugo Casciano iz Trsta — sta nato postavila sodišču dva ugovora. S prvim sta se protivila sklepu, da

poteka proces za zaprtimi vrati, v drugem pa sta ugotavljala, da je celotni preiskovalni postopek proti Stancicu neveljaven, ker se italijanska varnostna služba ni držala zakonskih predpisov. Zakon iz leta 1977, ki je preuredil pravila o delovanju tajnih služb, namreč določa, da morajo ti organi sproti obveščati sodišče o svojih preiskavah. To pa se ni zgodilo, je trdil Ciani, saj je tajna služba nadzirala Stancica že od septembra lani, ne da bi sodišče za to vedelo. Prav na to anomalijo se je Ciani navezal tudi v utemeljevanju zahteve po popolni oprostitvi, saj naj bi njegov varovanec kršil zakon s »privoljenjem« italijanske tajne službe. Sodišče je ugovora zavrnilo, pri razsodbi pa delno upoštevalo zahteve branilcev. Stancica je namreč obsodilo »le« zaradi korupcije, političnega in vojaškega vohunstva ter prilaščanja tajnih informacij, popolnoma pa ga je oprostilo obtožb združevanja v kriminalne namene in izdajanja državnih tajnosti. Naj še dodamo, da je javni tožilec De Nicola zahteval obsodbo na 12 let zavora.

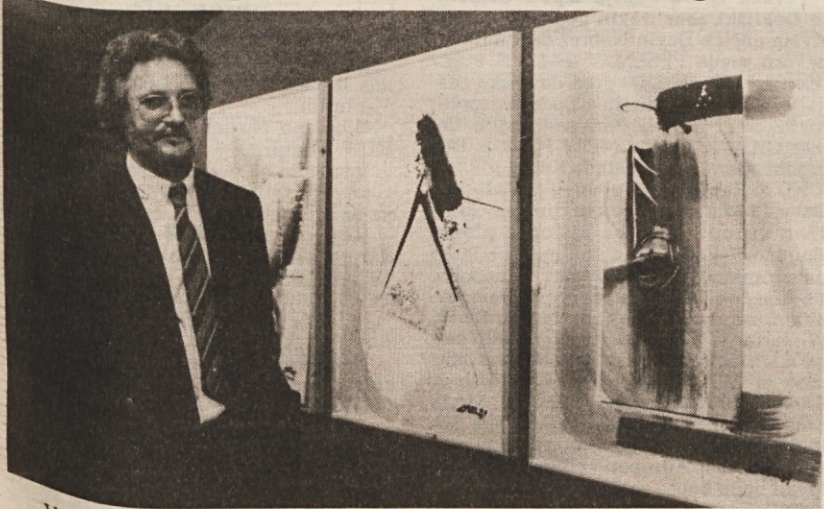
Kot se je neuradno izvedelo, je sodišče zaslišalo včeraj tri priče. Predstavnika tržaških karabinerjev, predstavnika vojske in neko tretjo osebo, po vsej verjetnosti inženirja podjetja Meteor iz Ronk Paola Prellija. Kot je zapisano v odluku, s katerim je preiskovalni sodnik uvedel sodni postopek proti Stancicu in agentoma KGB, je Stancic popolnoma priznal svojo vohunsko dejavnost v korist SZ. Kot motivacijo je navedel željo po avanturi in denarju, zanikal pa

je, da bi vohunil iz ideoloških vzgibov. S Smetankinom je prišel v stik leta 1985 v New Delhiju. Agent se mu je predstavil kot predsednik indijsko-sovjetske trgovinske zbornice in mu ponudil sodelovanje. Stancic se je z njim nato večkrat srečal in mu posredoval manj pomembne informacije o proizvodih IRET. Oktobra 1986 je Smetankin v Ljubljani predstavil Stancicu Vitalja Popova. Ta mu je nato predlagal, naj priskrbi informacije o tajnem vojaškem obrambnem sistemu sorao, ki ga je italijansko obrambno ministrstvo naročilo podjetju Meteor iz Ronk. Stancicu je obljubil protiplačilo 150 tisoč dolarjev. Avgusta lani je Stancic stopil v stik s Prellijem, ki pa je o zadevi obvestil italijansko tajno službo. Vsi njegovi stiki so nato potekali ob navodilih italijanskih protiobveščevalnih agentov, ki so mu tudi izročili miniregistrator, na katerega je posnel večino pogovorov s Stancicem. Tega so aretirali 16. februarja takoj zatem, ko mu je Prelli plačilo tisoč dolarjev izročil zapečateno kuverto s podatki o sistemu sorao. Stancic je nadalje priznal, da je o svojih stikih s sovjetskimi agenti obvestil agente jugoslovanske protiobveščevalne službe, s katerimi je imel odnose že od leta 1982. Njim je posredoval informacije o uslužbenih IRET in njihovem zadržanju do jugoslovanske države. V zvezi z njegovo dejavnostjo v okviru KGB niso imeli jugoslovanski agenti nič proti, je povedal Stanic, vendar pod pogojem, da ne bi škodili Jugoslaviji.

N. F.

Odpri razstavo lepenk v TKG

Marko Hreščak - arhitekt
ki se je razvil v slikarja

V sproščenem poletnem vzdušju so sinoči v Galeriji Tržaške knjigarne odprli razstavo tržaškega arhitekta Marka Hreščaka, ki se prvič predstavlja tržaškemu občinstvu s čisto slikarskimi izdelki. Hreščak je leta 1971 diplomiral iz arhitekture pri znanem arhitektu Carlu Scarpi ter dolga leta živel in delal v tujini, zlasti v afriških državah, v zadnjih časih pa ubral tudi slikarsko pot. V Galeriji TK razstavlja namreč serijo lepenk, v katerih je močno razpoznavna njegova "arhitekturna kultura", a ki so vendar popolnoma samostojni slikarski izdelki.

Kot je med predstavitvijo dejal umetnostni kritik Tullio Reggente, je v Hreščakovem slikarstvu vseskozi prisotna težnja po interdisciplinarnosti. Kljub temu pa v njegovem delu ni nikake hibridnosti. »V slikarstvo ga je silila renesančna vizija, ki jo je Hreščak podedoval od mojstra Scarpe,« je dejal Reggente, ki je med drugim izrazil mnenje, da se današnja družba mora otresti težnje po vedno ožji specializaciji in po zagrajevanju posameznih umetniških in znanstvenih sektorjev. Hreščakovo slikarstvo naj bi torej izražalo željo po "enotnem dojemanju in upodabljanju ter po zadnji interpretaciji sveta".

Arhitekt, ki se je spreobrnil k slikarstvu, je za svoje upodabljanje sveta izbral izredno revno in občutljivo sredstvo: lepenko, ki je lahko pogojena celo od lastne zgradbe. Prav tako mehke in občutljive pa so tudi barve, ki po Reggentejevem mnenju spominjajo na Cankarjeve mračne tone in ki pripovedujejo o nenadnih dnevnih napetostih, o intimnem človeškem dogajanju, in to v zasebnih besedah. Če je Hreščak pri izbiri in modulaciji barv popolnoma slikar, pa se v njegovih lepenkah nenadoma oglašajo tudi arhitekturne prvine (ki se učinkovito ujemajo s slikarskimi); tako postanejo izrezi v papirju in kovinske obloge zadnja sled njegove "humanistične arhitekture".

Pobuda dežele in šolskega skrbništva

Knjiga za preventivo
v šolah proti mamilom

Kdor gre na javna srečanja, na katerih je govor o mamilih, navadno tvega, da bi slišal že znane stvari in da bi odšel z občutkom nemoči pred problemom, ki postaja vse bolj dramatičen. Tako pa ni bilo včeraj dopoldne na tiskovni konferenci za predstavitev knjige »La prevenzione delle farmacodipendenze« («Preventiva proti zasvojenosti od mamil»), ki jo je izdala deželna uprava Furlanije-Juljske krajin s pristankom deželnega šolskega skrbništva.

Knjigo sta časnika predstavila deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati in šolski skrbnik Ottaviano Corbi. V resnici gre za novo izdajo publikacije, ki jo je pripravil Eksperimentalni center za zdravstveno vzgojo Univerze v Perugiji in ki so jo uspešno širili po deželi Umbriji. Knjiga je namenjena šolnikom in se deli na dva dela. Prvi je znanstveno-informativnega značaja in obravnava uživanje psihoaktivnih snovi s farmakološkega, zdravniškega, psihološkega in sociokulturnega vidika. Drugi del pa ponuja vrsto odprtih didaktičnih postopkov, ki jih šolniki lahko uporabljajo v šolskih razredih. Knjigo, ki prinaša tudi vrsto informacij o pristojnih zakonskih določilih in obsega izčrpno bibliografijo, so izdali v nakladi 10 tisoč izvodov in jo bodo razdelili vsem šolnikom v deželi.

To dejanje je pozitivno iz več razlogov. Najprej velja poudariti, da je knjiga namenjena preventivi, se pravi aspektu, ki je ostal v ozadju sedanje razprave o mamilih, ki pa je v perspektivi eno izmed najučinkovitejših sredstev za omejitev, če že ne za dokončno rešitev tega problema. Poleg tega je informativni del strogo znanstven, hkrati pa lahko razumljiv in prav nič moralističen ali konformističen ter obravnava najrazličnejše sno-

vi, od legalnih, kot sta alkohol in tobak, do tako imenovanih težkih mamil, pri čemer je zdravje vseskozi glavna vrednota.

Kdor verjame, da imata informacija in preventiva večjo moč kot pa represija, bo prav gotovo polagal precejšnje upe na to knjigo. Seveda pa bo uspeh veliko odvisen od tega, če bodo knjigo znali posredovati šolnikom z isto prepričanostjo, kot so jo včeraj predstavili časnika, če bodo šole razpolagale tudi z drugimi sredstvi v teh prizadevanjih, pa tudi če se bodo delu v šolah pridružila podobna prizadevanja zunaj njih.

Gradbeniki zahtevajo
primerna odlagališča

Pereč problem odlagališč trdih odpadkov je bil v središču včerajšnjega srečanja delegacije novega vodstva Kolegija gradbenikov s tržaškim županom Richettijem.

Novemu predsedniku gradbenikov Clementiju, ki je opozarjal na vse večje težave kategorije zaradi pomanjkanja ustreznih odlagališč gradbenega materiala, je župan odgovoril, da bo problem mogoče rešiti le z novim obmorskim odlagališčem v Barkovljah, v krajšem roku pa bi lahko razširili odlagališče v Križu in odprli novo v dolinski občini, seveda v dogovoru s Pokrajino in zainteresiranimi občinskimi upravami.

■ Danes ob 9. uri se bo na Opčinah pričelo 5. vsedravnno konjsko tekmovanje »Mesto Trst«, ki bo trajalo do nedelje. Prireja ga brigada Vittorio Veneto, na njem pa bo sodelovalo 120 konjenikov z 240 konji.

Prijateljsko srečanje
pevskih zborov

Mešani pevski zbor Rdeča zvezda nadaljuje z lanskobudo in ob zaključku sezone vabi na koncert druge zbor. Jutri bo ob 20.30 v športno-kulturnem centru v Zgoniku 2. srečanje prijateljskih pevskih zborov.

Poleg domačega zbora bodo nastopili še MePZ Lipa iz Bazovice (zborrowodja Evgen Prinčič), MePZ G. Tartini iz Pirana (zborrowodja Fabio Nossal) in MePZ Heroj Iztok iz Rakeka (zborrowodja Dušan Kafol), ki mu domači zbor vrača prijetno gostovanje. Vsak posamezni zbor se bo predstavil z osmimi pesmimi.

O izbiri imena prireditve so organizatorji menili, da je le časna, vendar jim je nastop ob 15-letnici delovanja MePZ Heroj Iztok prepričal, da je izbira pravilna, saj so se med zboroma stakle pristne prijateljske vezi. Pevci iz Rakeka so naš zbor sprejeli izredno pristrčno in domače, poslušalci pa so nagradili z bučnim aplavzom osem pesmi, ki jih je zbor občuteno interpretiral pod vodstvom Marte Werk-Volk. Pohvala občinstva iz matične domovine je še toliko bolj dobrodošla, saj je zbor naštudiral vseh osem pesmi v letošnji sezoni.

(J. J.)

Začasna zaposlitev
treh bolničarjev

Občina Devin-Nabrežina razpisuje javno selekcijo za začasni sprejem v službo treh splošnih bolničarjev. Prošnje je treba predložiti na prostem papirju najkasneje do 14. ure dne 22. junija 1989. Za morebitna pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na Urad za stike z javnostjo in prevajanje Občine Devin-Nabrežina — soba št. 20 (tel. št. 200421 — int. 17).

† Dne 12. t. m. nas je za vedno zapustil naš dragi

Ivan Piščanc

(GIOVANIN)

Po pogrebu sporočajo žalostno vest žena Santina, hči Ada z možem Francom, vnuka Patrizia in Paolo, sin Nino z ženo Mario, Daniela in Marina (odsotni) ter vsi sorodniki.

Posebna zahvala naj gre zdravniku dr. Renatu Štoklju.

Trst, Melbourne, 16. junija 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Ob izgubi ljubljene mame

Franciške Brne

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Prebeneg, Zabiče, 16. junija 1989

GLASBENA MATICA
TRST

Šolsko leto 1988/89

Zaključne akademije gojencev šole Glasbene matice

Evangelikičansko-luteranska cerkev
Trg Panfili

V ponedeljek, 19. junija 1989, ob 20.30

Nataša Gregori, Tamara Stane-se, Lara Vesel, David Vidali - solopetje
Marko Ozbič - klavir
Vasja Legiša - violončelo
Aljoša Starc - klarinet
Erika Bužečan - flavta
Komorne skupine: trio, kvartet, kvintet
Damjana Kralj, Marko Ozbič, Claudia Sedmach, Aljoša Starc - klavirska spremljava

Vabljeni

gledališča

VERDI
Spomladanska simfonična sezona 1989 - Nocoj ob 20.30 (red B) bo na spo-redu koncert, na katerem bo nastopila pianistka BELLA DAVIDOVICH. Na programu Schumannove, Chopinove in Dvorakove skladbe.
Ponovitev jutri, 17. t. m., ob 18.00 (red 7).

koncerti

VERDI
V gledališču Verdi je v teku vpisova-nje novih abonmajev za POLETNI FES-TIVAL OPERETE 1989. Informacije dobi-te pri blagajni gledališča Verdi.

V torek, 20. t. m., (ponovitev 21. t. m.) bo v gledališču Verdi izredna prireditve v okviru festivala operete z naslovom »GALA DELL'OPERA DANUBIA-NA«.

Predprodaja vstopnic za gala predsta-vo od danes dalje pri blagajni gledališča Verdi.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 16. junija 1989
BUDIN
Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.56
- Dolžina dneva 15.41 - Luna vzide ob 18.39 in zatone ob 2.43.

Jutri, SOBOTA, 17. junija 1989
BOGDAN
PLIMOVANJE DANES: ob 3.04 naj-nižje -50 cm, ob 9.45 najvišje 14 cm, ob 14.07 najnižje -5 cm, ob 20.13 najvišje 46 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,2 stopinje, zračni tlak 1018,2 mb usta-ljen, brezvetrje, vlaga 53-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giacomo Giannone, Valérie Lollis, Emilio Crevatin, Michela Zugliano, Daniele Boa.

UMRLI SO: 58-letna Livia Berzech por. Alberti, 82-letni Pietro Ravalico, 75-letni Albino Crisman, 42-letni Vigliano Quassi, 69-letni Antonio Di Giacomo, 53-letni Claudio Mattel, 79-letna Silvana Pozar, 66-letna Silvana Bolaffio, 84-letna Maria Codelia vd. Martelanc.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 12., do sobote, 17. juni-ja 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE - Mazzi-nijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revol-tella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orolo-gio 6.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE - Mazzi-nijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE - Mazzi-nijev drevored 1 (tel. 271124).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure.

Oglasni oddelek
sprejema oglase in razna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

izleti

Slovensko planinsko društvo Trst vabi člane, planince ter vse zamejske Slovence, da se množično udeležijo pro-slave 85-LETNICE USTANOVITVE SPDT, ki bo v nedeljo, 25. t. m., ob 12. uri na 2.087 m visokem vrhu POLDAN-JŠNJE ŠPICE (Jof di Miezegnot). Na razpolago je samo še 30 prostorov. Pohi-tite z rezervacijo! Vpisovanje se vrši pri ZSSDI (tel. 767304).

SKD Vigred priredi v nedeljo, 25. t. m., izlet na Brione. Informacije in vpisovanje pri Franki Škrk, tel. 200150 in Armiti Kante, tel. 201102 od 19. do 20. ure. Na razpolago je še nekaj mest.

kino

ARISTON - 20.00, 22.15 Let's Get Lost, ZDA 1988, r. Bruce Weber, i. Chet Ba-ker.

EXCELSIOR - 17.45, 22.15 Un amore una vita.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 21.45 Cocaina.

LJUDSKI VRT - 21.15 Nico.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Scuola di mostri, komični film.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Una vedo-va allegra ma non troppo, i. Michelle Pfeiffer, Mathew Modine.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 I caldi in-contri di una moglie infuocata, porn., □□

NAZIONALE IV - 17.50, 22.00 Nuovo ci-nema Paradiso, r. G. Tornatore.

GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Un grido nella notte, r. Fred Shepisi, i. Meryl Streep.

MIGNON - 18.00, 22.15 New York sto-ries, r. Allen/Coppola/Scorsese, i. Woo-dy Allen, Mia Farrow, □

EDEN - 16.00, 22.00 Teresa Orłowski, il calore sotto la pelle, porn. □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Io Gilda, i. Pamela Prati, □□

CAPITOL - 17.15, 22.00 Rain man, i. Dus-tin Hoffman, Tom Cruise.

LUMIERE FICE - 18.30, 22.15 Storia di Asja Kljacin, che amò senza sposar-si, SZ 1967, r. A. Konchalovskij.

ALCIONE - 16.00, 22.10 Un pesce di nome Wanda, dram., VB 1988, r. Char-les Crichton, i. John Cleese, Jamie Lee Curtis.

RADIO - 15.30, 21.30 Fantasie morbose, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V pritličnem salonu Tržaške kredit-ne banke, Ul. F. Filzi 10 so na ogled skulpture in slike JANEZA BOLJKE.

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je do 29. t. m. odprta razstava likovnika Marka HREŠČAKA.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - je na ogled razstava SPACAL 1989.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je do 29. t. m. odprta razstava slikarja Dina PREDONZANIJA.

V galeriji Tribbio je do 23. t. m. odpr-ta razstava slikarja Giordana MERLA.

V foyeru Doma A. Sirk v Križu je odprta slikarska razstava JOSIPA (PEPI-JA) SIDONIJA. Urnik: v soboto od 18. do 20. ure, v nedeljo od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure, v ponedeljek, torek in sre-do od 17. do 19. ure.

Na srednji šoli Ivan Cankar v Trstu je odprta mednarodna razstava EX LIB-RISOV. Urnik od 9. do 13. ure.

Ani Trejtjak razstavlja od 16. junija do 4. julija '89 v Galeriji Da Codroma v Be-netkah (2540 Dorso Duro). Odprtje raz-stave danes, 16. t. m., ob 21. uri. Galerija je odprta vsak dan, razen ob četrtekih.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na sledeče za-ključne nastope: danes, 16. t. m., ob 20.30 v dvorani I. Gruđen v Nabrežini, v Srenj-ski hiši v Borštu in v Domu I. Grbec v Škedenju, v torek, 20. t. m., ob 18. uri na šoli Glasbene matice v Trstu, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, ob 20.30 klavirski recital Vesna Zuppin v dvorani I. Gruđen v Nabrežini, v sredo, 21. t. m., ob 18. uri na šoli Glasbene matice v Tr-stu, ob 20.30 klavirski večer Marka San-cina in Luise Antonii v dvorani I. Gruđen v Nabrežini, četrtek, 22. t. m., ob 18. uri na osnovni šoli na Katinari ter v soboto, 24. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku.

MePZ Rdeča zvezda iz Saleža priredi jutri, 17. t. m., ob 20.30 v športno - kulturnem centru v Zgoniku ob zaključku se-zone 2. zaporedno SREČANJE PRIJA-TELSKIH PEVSKIH ZBOROV. Nastopali bodo MePZ Heroj Iztok iz Rakeka, MePZ Lipa iz Bazovice, MePZ italijanska skupina G. Tartini iz Pirana in MePZ Rdeča zvezda iz Saleža.

Vabimo Vas na VEČER SLOVENSKE LJUDSKE PESMI, ki jih bo zapel MePZ Primorec - Tabor. Zborovodja Matjaž Šček, danes, 16. t. m., ob 21. uri v treben-ski cerkvi.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union vabi na 11. RAJONSKO RAZSTA-VO VIN, ki bo jutri, 17. t. m., in v nede-ljo, 18. t. m., v Ljudskem domu v Podlo-njerju (Ul. Masaccio 24).

KD Rovte-Kolonkovec vabi na 8. PRAZNIK VINA, ki bo v nedeljo, 18. t. m., v društvenih prostorih. Praznik bo razdeljen na dva dela: SPOZNAS SVOJE VINO in NAJBOLJŠE VINO. Danes, 15. t. m., bodo člani sprejemali vzorce vina, ki mora biti pridelano iz lastnih trt na sedežu društva od 19. do 21. ure, nagraje-vanje se bo vršilo v nedeljo, 18. t. m., ob 19. uri. Pokušnja vin bo v nedeljo, 18. t. m., ob 17. uri. Sledila bo večerja in dru-žabnost z glasbo. Zabaval nas bo David Danieli s svojo frajtonarico.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu bo v sodelovanju s Slovensko pro-sveto zaključilo letošnjo sezono pone-deljkovih večerov z VEZILOM KOSO-VELOVIM v spomin na Tončko Kosovel, ki je preminila preteklo zimo. Pri večeru v ponedeljek, 19. t. m., bodo sodelovali moški pevski zbor Novega Svetega An-tona, recitatorji dekliskega zbora Vesna, ansambel Gallus consort ter vokarno-instrumentalni ansambel Fabia Niederja, ki bosta izvajala izvirne skladbe na bese-dilo Srečka Kosovega. Govoril bo Ubald Vrabc. Začetek ob 20.30.

Pevska zbora Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin pod pokrovitelj-stvom občine Devin-Nabrežina vabita na pevsko revijo PESEM V ZALIVU v pe-tek, 23. t. m., ob 20.30 pred devinsko cer-kvijo. Poleg prirediteljev bodo nastopili: MePZ M. Pertot iz Barkovelj, MPZ Er-mes Grion iz Tržica, MePZ Hrast iz Do-berdoba in MePZ Obala iz Kopra.

KD J. Rapotec - Prebeneg priredi pro-slavo 10-letnice obnovitve društva. Jutri, 17. t. m., ob 19. uri bo nastopila plesna skupina F. Prešeren iz Boljunca, ob 20.30 ples z ansamblom Happy day. V nedeljo, 18. t. m., ob 18. uri kulturni program: ju-bilejni nagovor Marij Čuk, nastop MePZ M. Pertot iz Barkovelj, nastop Godbene-ga društva Prosek, nastop folklorne sku-pine in ŽPZ Stu ledi, recital mladih iz Prebenega, fotografska razstava Maria Magajna, ob 20.30 ples z ansamblom Ta-ims. V ponedeljek, 19. t. m., ob 20.30 ples z ansamblom Agropop iz Ljubljane. De-lovali bodo dobro založeni kioski.

SKD Vigred prireja v torek, 20. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih CELO-VEČERNI KONCERT otroškega zbora Vigred ter nastop harmonikašev prof. Zorana Lupinca.

razna obvestila

Glasbena matica vabi na REDNI OB-ČNI ZBOR, ki bo v ponedeljek, 26. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na šoli Glasbene matice, Ul. R. Manna 29.

Taborniki RMV Trst - Gorica vabijo člane na dvodnevno taborjenje, ki bo jutri, 17. t. m., in nedeljo, 18. t. m., v Do-berdobo. Jutri, 17. t. m., med 10.30 in 11. uro zbirališče pred doberdobskim spo-menikom.

TPPZ P. Tomažič obvešča, da bo dan-es, 16. t. m. po vaji seja glavnega odbo-ra TPPZ. Naslednji petek, 23. t. m. bo glavna vaja (tudi za orkester) za nastop 2. julija v Brkinih v vasi Suhoje, kjer se bodo zbrali prvoborci Primorske. Slav-nostni govornik tov. Milan Kučan.

čestitke

Danes praznuje v Križu 18. rojstni dan MAJA KOŠUTA. Ob tem lepem prazniku ji čestitajo in voščijo vse naj-boljše mama, tata in brat.

Alpinistični odsek SPDT čestita svo-jemu strastnemu alpinistu DAVIDU DANIELJU ob prejetju prve harmoni-karske nagrade na tekmovanju pri Vidmu.

Vse najboljše URŠKA za tvoj drugi rojstni dan, ti voščijo Devan, Jasmina in vsi, ki te imajo radi.

Danes praznuje v Trebčah 60. rojstni dan PJerina KRIŽMANCIC, 7. t. m. pa je enak življenjski jubilej slavil SREČ-KO KRIŽMANCIC. Obema čestitamo in želimo še veliko lepega, predvsem pa zdravja, vsi, ki ju imamo radi.

mali oglasi

PRODAM Y 10 fire, letnik 1988, prevože-nih 10.000 km, v odličnem stanju. Tel. 251050.

PRODAM avto citroen visa, letnik '83, 35.000 km, v dobrem stanju. Tel. na št. 826527.

PRODAM čebelje družine na AŽ - satov-ju. Tel. 226618.

PRODAM motor honda XLR paris-dakar 125, letnik '84, electric starter, nov mo-tor, prevoženih 32.000 km. Tel. 415336.

PRODAM mladiče pasme labrador. Tel. 003867/21312.

PRODAM suzuki samurai, letnik '88, v dobrem stanju, z vsemi pripomočki. Tel. 0481/882374.

PRODAM akacijeja in hrastova drva po ugodni ceni. Tel. 281920 ob uri obedov.

PRODAM renault 5 TS, 1.300, letnik '80 za 1.000.000 lir. Tel. ob uri kosila na št. 0481/20615.

PRODAM po zelo ugodni ceni kotel za ogrevanje Wunderbox, 41.000 kal, go-rilnik Riello, pumpe, termometer, re-zervoar za 400 l, avtomatski, star dve leti v odličnem stanju. Tel. 44738 od 9. do 15. ure.

OSMICO je odprl Mario Žerjal v Dolini št. 161.

IZGUBILA se je psička pasme nemški ovčar, stara dva meseca, v Kroglijah (Dolina). Najditelja prosimo, naj telefo-nira na št. 228218.

IZGUBIL sem ključ, bele barve, v Zgo-niku ob razstavi vin. Najditelj naj izro-či ključ v zgonski občini.

IZGUBILA se je papiga, sive in rdeče barve. Najditelj dobi nagrado. Tel. na št. 220104.

RENAULT 4, 11 mesecev star, prevože-nih 13.000 km, v odličnem stanju, pro-dam. Tel. 200717 ali 291308.

V BLIŽINI PRIMOŠTENA dajemo v najem stanovanja za dve ali štiri osebe za mesec julij. Za informacije telefoni-rati na št. 826545 - Silvija.

V SREDIŠČU MOŠE prodam zazidljive parcele za vile ali dvostanovanjske hiše. Tel. 0481/390238.

DOMAČ kozji sir prodam. Žerjal, Male loče 16 pri Podgradu, 66244 Podgrad.

prispevki

Ob svoji srebrni poroki darujeta Adria-na in Genio Zobin 100.000 lir za KD F. Venturini.

Giordano Novato daruje 80.000 lir za KD F. Venturini.

V spomin na gospo Marčelo Pertot da-rujeta Ljana in Giorgio Cesini 50.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Verino in Savino mamó daruje družina Jankovič 50.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na očeta, mamó in brata da-ruje Liana Hutter 50.000 lir za SKD Bar-kovlje.

Namesto cvetja na grob Ernesta Kos-mine darujeta Gabrijela in Albin Škerk 100.000 lir za SKD Vigred.

Ob obletnici smrti dragega moža Albi-na Križmana daruje žena Marija 60.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Marče Per-tot daruje Liana Kriščak 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Ivana Košuto darujeta Es-ter in Piero 10.000 lir za Godbo na pihala Vesna - Križ.

menjalnica 15. 6. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1475,950	1463.—	Japonski jen	9,764	9,400
Nemška marka	723,220	720,50	Švicarski frank	834,900	832,50
Francoski frank	213,180	211.—	Avstrijski šiling	102,742	102,100
Holandski florint	642,480	639.—	Norveška krona	200,450	197.—
Belgijski frank	34,500	34.—	Švedska krona	215,900	212.—
Funt šterling	2219,200	2200.—	Portugalski eskudo	8,678	8,200
Irski šterling	1931,600	1915.—	Španska peseta	11,261	10,80
Danska krona	186,000	183.—	Avstralski dolar	1092,700	1040.—
Grška dramma	8,434	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,080
Kanadski dolar	1227,000	1190.—	ECU	1498,500	—

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

CAFFÈ
HAUSBRANDT
TRIESTE 1892

David Bowie o rocku in morilskem cracku

Intervjuji, ki jih ponujajo uredniki Nočnega rocka, so vedno nekaj posebnega, tako zaradi osebnosti, ki jih uspejo iztakniti, kot zaradi argumentov. Tudi oddaja tega tedna (na RAI 1 nočjo ob 23.25) ne bo skromna v tem smislu. Poleg pregleda poletnih nastopov in turnej rock zvezdnikov v Italiji, so uredniki tokrat uspeli posneti intervju z Davidom Bowiejem. To je v resnici edini intervju, ki so mu ga predstavniki evropskih tv hiš »iztrgali« ob podeljevanju mednarodnih rock nagrad in prvi po ustanovitvi skupine Tin Machine. Plavalasi lepote bo pripovedoval, kaj vse je doživel, ko je užival mamila, še posebej pa se bo ustavil ob cracku, ki žanje vedno več žrtev v Ameriki in po katerem nosi naslov njegov zadnji album - *Crack City*. Ekipi, ki se je ob podeljevanju nagrad potikala za kulisami, niso ušli niti komentari drugih zvezdnikov, kot so Keith Richards, Lou Reed, Eric Clapton ali Robert Palmer. V oddaji se bodo oglasili še »rapovec« Tone Loc in rock-blues zvezdnik Jeff Healey, ki je začel igrati kitaro pri samih treh letih.

filmske premiere

eva fornazarič

Čudežni par »Romuald et Juliette«

Režiser Percy Adlon je pred nekaj leti »odkril Ameriko«, se tja preselil s svojo najljubšo igralko Marianno in ustvaril dva izredna filma, v katerih beleži vse, kar njemu, ki prihaja iz Evrope, pomeni življenje v ZDA. Adlon seveda ni prvi evropski avtor, ki je kaj takega poskusil, približno istočasno je preletela ocean tudi neka druga evropska filmska osebnost, ki je bila do nedavnega znana le v Franciji, a je kaj kmalu prišla do oskarja in velikega komercialnega uspeha v tujini. Gre seveda za francosko režiserko Coline Serreau, avtorico že znanega družinskega epa o dojenčku, ki ga mora nekako preživljati trojica gizdalinsko in brezbržno razpoloženih fantov.

Režiserka Serreau je prav zaradi velikega uspeha tega filma, ki je doživel tudi ameriški *remake*, stopila v stik z ameriškim filmskim svetom, predvsem pa je spoznala ameriško vsakdanje življenje. Ko se je mudila v ZDA, je zelo skrbno opazovala vse, kar se je dogajalo okrog nje. Mimogrede je tako zbrala polno malho enkratnih filmskih zgodb. Med tolikimi subjekti je izbrala primer velike ljubezni med belcem in črno, ki nimata nič skupnega razen globoke medsebojne navezanosti. In tako je (v Franciji) nastal film *Romuald et Juliette*.

Zgodba je nadvse preprosta in bila bi povsem nezanimiva, če ne bi Coline Serreau obvladala filmske filozofije Prestona Sturgesa, režiserja, ki je znal še tako fantastične zgodbe uokviriti v povsem realno življenje.

O filmu lahko razodenem le to, da je Romuald izobražen človek z resno službo in kopico managerskih odgovornosti, Juliette pa temnopolta hišna pomočnica, okrog katere se vrti pet otrok in čudežni svet. Juliette je namreč dobra in človeku rada priskoči na pomoč. Če se pri tem tudi zaljubi, je seveda njena stvar, oziroma stvar moškega, ki si ne more kaj, da je ne bi ljubil.

Take stvari se pač dogajajo, vsem pa je najbrž znano, da gre za drobne čudeže, ki se v vsakdanjem življenju

lahko zgodijo ali pa tudi ne. Vsem je tudi znano, da je v življenju potrebna veliko dobre volje, sicer nas vsakdanjost potare in nam »elan vital« popolnoma usahne. V filmu *Romuald et Juliette* je ta življenjska filozofija podrobno opisana ob podpori nespornih dokazov, da je vse okrog nas le sosledje neverjetnih »čudežev«. (Režiserka je očitno velik optimist).

Poglavje zase zahtevata tudi protagonisti Daniel Auteuil (*Romuald*) in Firmine Richard (*Juliette*). *Serreauto* je izbrala Auteuila že pred leti, ko ga je zaman prosila, naj sprejme eno glavnih vlog v filmu o dojenčku. Takrat je imel Auteuil druge načrte, ker je podpisal pogodbo za uspešno *Jean de la Florette*, tokrat pa se ni mogel odreči enkratni ponudbi. Auteuil je talent, ki se bo nedvomno uve-

ljavil tudi v tujini, doma pa je že itak pravi zvezdnik.

Povsem nepričakovan pa je bil uspeh temnopolte Firmine, ki je nič hudega sluteč sedela v restavraciji, ko jo je nagovoril Colinin sodelavec. Firmine je torej prvi »čudež« filma *Romuald et Juliette*, saj je pravi naturščik in je morala temeljito vaditi, da je dojela, kaj je kamera, kako pada svetloba, čemu mora biti na setu vse tiho, ko se prižge rdeča lučka. To pa je menda tudi vse, kar se je morala naučiti, saj je obdarjena z neverjetnimi naravnimi darovi in ne potrebuje lekcij dikcije ali ritmike. Kljub temu da ni prav suha in drobna, se premika kot da bi plesala, njen glas pa omami poslušalca, čeprav moram priznati, da nisem še preverila, kako je z italijanskim dubliranjem, in sloni moja trditev na gledanju oziroma poslušanju originala.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 7.15 Aktualno: Uno mattina
- 9.40 Nad: Santa Barbara
- 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik
- 11.00 Nad: La spilla nera
- 11.55 Vreme in dnevnik
- 12.05 Variete: Via Teulada 66
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Nanizanka: Stazione di servizio
- 15.00 Tednik: L'Aquilone
- 16.00 Podelitev nagrade Smile Fiuggi
- 17.05 Risanka: Turbo Teen
- 17.30 Zanimivosti: Action Now
- 17.55 Danes v parlamentu
- 18.00 30 let naše zgodovine
- 19.05 Nad: Santa Barbara
- 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
- 19.40 Almanah in dnevnik
- 20.30 Film: Il principe di Donegal (pust., ZDA 1966, r. Michael O'Herlyhy, i. Peter McEnery, Susan Hampshire)
- 22.15 Dnevnik in tribuna
- 23.25 Nočni rock, nato nočni dnevnik
- 0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
- 0.30 Rubrika: Block notes

RAI 2

- 6.35 Aktualno: Prva izdaja
- 9.00 Rubrika o estetiki
- 9.30 Film: E' primavera (kom., It. 1949, r. R. Castellani, i. Mario Angelotti, Elena Varzi)
- 10.55 Rubrika: Trentatré
- 11.05 Tečaja angleščine in francoščine
- 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è...
- 13.00 Dnevnik in Diogenes
- 14.00 Nad: Quando si ama
- 14.45 Dnevnik - gospodarstvo
- 15.00 Kviz: Argento e oro
- 16.55 Danes v parlamentu
- 17.05 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto
- 17.35 Rubrika o zdravju in estetiki
- 18.30 Dnevnik - športne vesti
- 18.45 Nanizanka: Perry Mason
- 19.30 Horoskop in dnevnik
- 20.30 Aktualno: A boccaperta
- 22.15 Gala večer: Viva Hollywood
- 22.50 Dnevnik - posebnosti
- 0.15 Film: Dal Pentagono al Pacifico - uccidete Yamamoto! (vojni, r. S. Maruyama, i. Toširo Mifune)

RAI 3

- 11.30 Vabilo v gledališče
- 13.30 Kolesarstvo: ženska dirka po Italiji
- 14.00 Deželne vesti
- 14.30 Tenis - Turnir Grand Prix
- 17.30 Dokumentarna oddaja: Geo Reprint
- 18.15 Nan.: Vita da strega
- 18.45 Športna rubrika: Derby (urednik Aldo Biscardi)
- 19.00 Vreme in dnevnik
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 Evr. volilna tribuna
- 20.15 Rubrika: Chi l'ha visto?
- 20.30 Film: La formula (groz., ZDA 1981, r. John Avildsen, i. Marlon Brando, Marthe Keller)
- 22.25 Dnevnik nočoj
- 22.30 Petkov boks: Limatola Quintano (italijanski naslov za peresno kategorijo)
- 23.30 Dokumentarna oddaja: Drobci
- 23.45 Variete: Blob. Di tutto di più (urednika Enrico Ghezzi in Marco Giusti)
- 24.00 Nočni dnevnik
- 0.15 Video fragmenti: Black & blue
- 0.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1

- 16.20 Video strani
- 16.25 Poletna noč (pon.)
- 18.05 Dnevnik
- 18.10 Spored za otroke in mlade: nadaljevanje Nevarni zaliv - Poblazneli medvedi (4. del), 18.40 Gorska folklor - Poljska, 18.55 Ringaraja
- 19.10 Risanka, TV Okno
- 19.30 Dnevnik in vreme
- 20.05 Naše akcije
- 20.15 Dokumentarna serija: V hribih se dela dan - Skozi zgodovino na Triglav (5. del)
- 21.00 Nanizanka: Kriminalna zgodba (ZDA, r. Abel Ferrara, i. Dennis Farina, Anthony Denison, 2. del)
- 21.45 Zgodba o Daphne Blagayani (miniatura iz serije Pogledi)
- 22.00 Dnevnik
- 22.20 Poletna noč, vmes nan. Vrnitev Sherlocka Holmesa (zadnji del)
- 24.00 Film: Ona kot moški (dram., ZDA 1984, r. Robert Ellis Miller, i. Robin Douglas, Robert Culp, Joan Collins)
- 1.23 Video strani

TV Koper

- 13.30 TVD Novice
- 13.40 Rubrika: Mon-gol-fiera
- 14.20 Nogomet: Nor.-Jug.
- 16.00 TVD Novice
- 16.10 Šport spektakel: hokej NHL, bezbol MLB, košarka NCAA (posnetki)
- 18.50 TVD Novice
- 19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji:
TRST — Odprtje velesejma
TRST — Pred volitvami
TRST — Zeleni o Kraškem parku
TRST — Z okrogle mize o slovenski šoli
TRST — Zavrnjena prošnja v slovenščini SZ Bor

- 19.30 TVD Stiščice
- 20.00 Nogomet: Švedska-Brazilija (prenos)
- 21.50 TVD Novice, Sportime
- 22.15 Rubrika: Sottocanestro
- 23.00 Košarka NBA (posnetki)

RTV Ljubljana 2

- 16.45 Atletski miting
- 18.45 Alpski večer '89 (pon.)
- 19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče
- 20.35 Koncert Simfoničnega orkestra SF
- 22.35 En avtor, en film

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz zaprašene delavnice; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Slovensko povojno pesništvo; 12.40 Tekmovanje pevskih zborov Seghizzi; 13.20 Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: Halo, kdo tam?; 15.00 Roman: Duh velikih jezer (1. del); 15.18 Pogovori z Jožijem; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radijska šola; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v doberdan; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke poslušalcev; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Instrumentalni ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenecem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno in Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

- 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Dinar za dinar; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Zbori; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo; 8.25 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 Družina; 11.00 Notranja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 19.30 Volilna oddaja SSK; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5

- 8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place
- 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
- 15.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 16.00 Webster, 16.30 Il mio amico Ricky
- 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
- 20.30 Variete: Il principe azzurro
- 22.35 Aktualnosti: Forum
- 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
- 0.45 Rubrika: Premiére
- 0.50 Nanizanke: Baretta, 1.45 Mannix, 2.40 SWAT

ITALIA 1

- 7.00 Risanke
- 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervercky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and
- 11.20 Aktualno: Ob evropskih volitvah
- 11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
- 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani
- 16.45 Nanizanka: California
- 17.45 Nad: Febbre d'amore
- 18.30 Nan.: General Hospital, 19.30 I Jefferson
- 20.00 Aktualnosti: Dentro la notizia
- 20.20 Aktualno: Europeando
- 20.35 Film: Pony Express (western, ZDA 1953, r. Jerry Hopper, i. Charlton Heston, Rhonda Fleming)
- 22.35 Dosje: La guerra che cambiò il mondo
- 23.05 Aktualno: Ob evropskih volitvah
- 24.00 Film: El Pisisito (kom., Šp. 1958, r. Marco Ferreri, i. Mary Carrillo)
- 1.35 Nanizanka: Vegas

ODEON

- 8.00 Nadaljevanke: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale
- 9.30 Nanizanka: The Collaborators
- 10.30 Filmske novosti
- 10.45 Nadaljevanke: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale
- 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
- 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
- 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
- 15.00 Variete: Smile
- 15.30 DeeJay Television
- 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
- 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
- 20.00 Risanke: Siamo fatti così
- 20.30 Boks: Maurizio Stecca-Angel Levy Mayor
- 22.00 Film: Colpi di luce (krim., It. 1985, r.-i. Enzo Girolami)
- 23.45 Aktualno: Ob evropskih volitvah
- 0.05 Sport: Grand Prix
- 0.10 Rubrika: Premiére
- 0.15 Nanizanka: Kung-fu

TMC

- 11.00 Nan.: Daniel Boone
- 12.00 Nadaljevanke: Un mondo nuovo
- 12.45 Ogledalo življenja
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Sportne vesti
- 14.30 Glasbena oddaja: Clip Clip
- 15.00 Nanizanka: Sceriffo Lobo
- 16.00 Film: Catherine (dram., ZDA 1975, r. Jeremy Cagan, i. Sissy Spacek)
- 18.00 Aktualno: TV donna
- 19.15 Ogledalo življenja
- 20.00 Vesti: TMC News
- 20.30 Nogomet: Švedska-Brazilija

TELEFRIULI

- 11.30 Nan.: Matt e Jenny
- 12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
- 12.30 Italijanske kronike
- 12.55 Dnevnik
- 13.30 Dokumentarec: Možje in narodi 20. stoletja
- 14.30 Music box
- 17.30 Nadaljevanke: Piccolo mondo antico, 18.00 La dama De Rosa
- 19.00 Dnevnik
- 19.30 Rubrika: Dan za dnem
- 20.00 Zelena dežela
- 20.30 Nadaljevanke: Segreto di famiglia
- 21.30 Tednik: Tigi 7
- 22.30 Rubrika: Motor news
- 23.00 Dnevnik, nato dražba
- 24.00 Rubrika: Il salotto di Franca, nato Vesti

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi Italia 1)
- Lastne oddaje:
- 19.30 Dogodki in odmevi

V proračunu Občine dražje tarife in ambiciozen program investicij

Sinoči se je v goriškem občinskem svetu nadaljevala razprava o letošnjem proračunu. V trenutku, ko poročamo, se seja še nadaljuje in ni izključeno, da bo za odobritev proračuna potrebna še ena seja. Občinske uslužbenke bo gotovo razveselila vest, da je občinski svet, tik pred proračunsko razpravo odobril poviške plače, ki so vezani na produktivnost.

Kot smo že napisali, je v letošnjem proračunu predvidena povprečno 10-odstotna podražitev tarif za razne občinske storitve. Po novem bodo cene za nekatere med pomembnejšimi storitvami sledeče: občinski otroški vrtci — 55 tisoč lir mesečno za celodnevno oskrbo (50 tisoč za poldnevno); oskrbnina v otroških jaslih — 308 tisoč lir mesečno (socialna tarifa za manj premožne, po predhodni odobritvi občinskega odbora: 66 tisoč); dom za ostarele — 35 tisoč lir dnevno za samostojne osebe, 59 tisoč za neokretne; kdor vplačuje 80% pokojnine, ima pravico obdržati zase vsaj 80 tisoč lir; večnamensko socialno središče — 330 tisoč lir mesečno; center za ostarele Sinigaglia — 15% dohodka do največ 150 tisoč lir mesečno; mesečni abonma za šolabus bo stal 4.500 lir, vstopnina v grad 4 tisoč.

Velik poudarek je letos občinska uprava dala investicijam. V proračunu so navedeni posegi, ki so že v teku ali naj bi se pričeli kmalu in ki bi jih morali večinoma uresničiti pred iztekom sedanjega mandata dobe, prihodnjo pomlad. Semkaj sodijo gradnje in obnove šolskih poslopij (slovenski šolski center, klasični licej Dante, delavnice poklicnega zavoda v Drev. Virgi-

lio), stanovanjskih kompleksov (obnova starih hiš v Ul. del Santo in nakup zemljišč za ljudske gradnje), drugi odsek del na avtoportu, prva odseka del za razširitev pokopališča in za obnovo vodovoda, greznice v Ul. III. Armata, ureditev nogometnega igrišča v Štandrežu, ureditev Attemsovega parka v Podgori.

Dokaj obsežen je program investicij v triletnem načrtu do leta 1991. Gre za zahtevna dela, ki jih bodo delno začeli izvajati že letos, druga v naslednjih letih, nekatera (po mnenju svetovalcev opozicije bo to usoda večine predvidenih posegov) pa bodo tudi po izteku triletnja ostala na spisku lepih a še neresničljivih želja.

Še letos je predvidena ureditev ulic Torriani, Ascoli, San Giovanni, Malta in Duca d'Aosta (skupno znašajo investicije skoraj 4 milijarde lir). Ob že navedenih drugem odseku avtoporta in ureditvi Attemsovega parka, ki naj bi jih pričeli letos, sta predvideni večji investiciji za urbanizacijo obrtniške cone pri "kazermetah" (4,2 milijarde) in drugi odsek obrtniške cone v Ul. III. Armata (3 milijarde). Prav tako letos nameravajo začeti širiti greznično omrežje na območju Ul. Campi, del Štandreža, Podgore, Madonine, Pevme in začeti izvajati namakalni načrt v Štandrežu.

Med posegi, ki bodo prišli na vrsto v prihodnjih letih, so v triletnem načrtu omenjeni obnova vodovoda (11 milijard poleg 3 predvidenih letos), preusmeritev Korna (13 milijard) in podvojitve prečiščevalne naprave (10 milijard), prilagoditev upeljevalnika, obnova športne palače, nogometnih

igrišč v Štandrežu in Ločniku, nova sedeža za mestno avtobusno podjetje in občinsko klavnico, obnova Verdijevega gledališča (8 milijard), razširitev glavnega pokopališča in pokopališč v Pevmi, Podgori in Ločniku, nova parkirišča v mestu (4 mil.) obnova policijske vojašnice v Ul. S. Chiara (4,5 mil.) in obnova Vile Ritter. Med manjšimi posegi so še predvideni obnova osnovne šole v Štandrežu, ureditev župnišča v Pevmi, igrišče v Pevmi.

Evropske volitve Zadnji shodi volilne kampanje

Senator Nereo Battello bo danes ob 18. uri pred ljudskim vrtom zaključil volilno kampanjo KPI v Gorici. Ob tej priložnosti bodo tudi zbirali podpise pod peticijo za uvedbo sankcij proti kitajski vladi. Komunisti postavljajo zahtevo naj Italija prekine prodajo orožja in naj zamrzne gospodarsko sodelovanje s Kitajsko. Na shodih KPI bosta danes ob 21. uri v Doberdolu govorila pokrajinska svetovalca Aleksandra Devetak in Maurizio Salomoni. Ob 21. uri bo shod tudi v Števerjanu, kjer bosta govorila pokrajinski svetovalec Oliviero Furlan in deželni svetovalec Ivan Bratina.

SSk prireja danes shode na Poljanah (pri gostilni ob 19.00), pri Devetakah (19.15), na Palkišču (pri spomeniku ob 19.30), pri Ferletičih (19.45), v Jamljah (pri spomeniku ob 20.00) in v Doberdolu (pri gostilni na ovinku) ob 20.30.

V obnovljeni palači Dornberg V muzeju na gradu razstava dragocenih nakitov in slik

V novem sedežu Pokrajinskih muzejev v palači Dornberg na gradu bodo nocoj ob 18. uri odprli razstavo "Aureo Ottocento", ki jo prireja pokrajinsko odbornišтво za kulturo v sodelovanju z muzejsko upravo. Na razstavi bodo predstavili bogato zbirko zlatnine in nakita, ki jo hrani Pokrajinski muzej.

Dragocena zbirka predmetov, ki združujejo denarno in zgodovinsko vrednost, bo prvič na ogled, saj je doslej še niso nikoli predstavili javnosti. Kolekcija obsega skoraj 250 eksponatov. Gre za uhane, verižice, zapestnice in druge dragocenosti iz obdobja od konca 18. stoletja pa do začetka našega stoletja. Zbirko so do leta 1986, ko so jo prevzeli Pokrajinski muzeji, hranili v cerkvi sv. Ignacija na Travniku, kateri so jo prejšnji lastniki darovali še pred prvo svetovno vojno.

Nekateri med predmeti so res dragoceni primerki zlatarske obrti v srednjeevropskem območju v prejšnjem stoletju. Ob nakitu bodo na razstavi predstavili tudi okrog štirideset slik, pretežno žensk ali družinskih podob. Slike so prav tako pretežno iz prejšnjega stoletja. Zbrali so jih v raznih muzejih po Italiji in v tujini s posebno pozornostjo na sledečo značilnost: na vseh slikah izstopa nakit. Obiskovalci razstave bodo tako imeli priložnost primerjati razstavljene predmete s podobami časa, ki prikazujejo noše dam v 19. stoletju in seveda njihov nakit kot dopolnilo k razkošnim oblačilom.

Razstava bo v muzeju na gradu odprta do 30. julija (ogled vsak dan razen ponedeljka ob 10. do 20. ure).

Ena od slik na razstavi "Aureo Ottocento"

Nato se bo selila v druge kraje: najprej v Cortino d'Ampezzo, jeseni pa še drugam po Italiji. Predstavili jo bodo tudi v kraju Valenza Po, ki je med najbolj pomembnimi središči zlatarske obrti. Predstavitev v drugih krajih bo omogočala sponzorizacija Združenja zlatarjev iz Valenze, ki namerava s tem ovrednotiti obrtno zlatarsko tradicijo.

Obiskovalcem razstave bo na voljo tudi katalog. Pripravila ga je Maddalena Malni Pascoletti, ki je tudi uredila razstavo.

razna obvestila

Taborniki RMV Trst-Gorica vabijo člane na dvodnevno taborjenje jutri in v nedeljo v Doberdolu. Zbirališče bo jutri med 10.30 in 11. uro pred spomenikom v Doberdolu.

V knjižnici novogoriške gimnazije bo danes ob 20.30 predstavitev pesniške zbirke Mirana Rustje.

KD Danica na Vrhu vabi v ponedeljek ob 20.30 na sejo društvenega odbora, ki bo v središču Danica.

Otroški pevski zbor Oton Župančič v Štandrežu vabi starše in prijatelje na zaključni nastop, ki bo v ponedeljek ob 20. uri v domu Andreja Budala.

Dan prijateljstva se bo odvijal jutri in v nedeljo v kulturno-sportnem središču v Drevoredu 20. septembra. Na sporedu bodo športna srečanja, družabnost in zabava.

SPDG-rekreacija priredi v nedeljo sprehod do Valvazorjevega doma pod Stolom. Zbirališče ob 7.45 na novogoriški železniški postaji.

V Alojzijevešču v Don Boscovi ulici, bo odprt poletni center za otroke. Odprt bo vsak dan od 9. do 12. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev priredi v nedeljo, 25. junija, izlet na Jezerko s piknikom ob Planšarskem jezeru. Vpisovanje samo v ponedeljek, 19. junija, od 10. do 12. ure na sedežu v Ul. Croce 3 in pri poverjenikih po vaseh.

Društvo upokoencev vabi tudi na izlet na Reko dne 4. julija. Izlet prireja VZPI-ANPI iz Gorice ob priložnosti podpisane listine o prijateljstvu in sodelovanju. Vpisovanje bo v četrtek, 22. junija, od 10. do 12. ure na sedežu v Ul. Croce 3.

kino

Gorica

18.00-22.00 »Un grido nella notte«. Prep. mlad. pod 14. letom.

VERDI 17.30-22.00 »Aranica meccanica«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Ogni volta dipiù allo zoo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert orkestra iz Ljubljane.

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Una donna in carriera«.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Fanatiki zla«.

ŠEMPETER 20.00 »Kakšna frka«. 22.00 »Gospa«.

DESKLE 19.30 »Dinamita Jackson«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

San Nicolò, Ul. 1. maja 94, tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Rosa Mukerli vd. De Simon na glavnem pokopališču.

Glede obnove bolnišnice

Socialisti kritični do deželne uprave

Pokrajinsko tajništvo PSI je te dni zavzelo kritično stališče do Dežele in še posebej do deželnega odbornika za zdravstvo Brancatija. Vzrok je zavrnitev sklepa KZE o poveritvi izdelave načrta za novo goriško bolnišnico. Pokrajinski tajnik PSI Pini ugotavlja, da je bila odločitev za gradnjo novega glavnega poslopja bolnišnice zraven obstoječega predmet poglobljenih razprav in pogajanj. Končno so jo soglasno odobrili na deželnem "vrhu" s predsednikom Biasuttijem, odbornikom za zdravstvo in predstavniki KD, PSI in PSDI. V skladu s tem sporazumom je KZE vnesla potrebne spremembe v pokrajinski načrt za zdravstvo, ki pa še čakajo na potrebno odobritev Dežele. Prav pomanjkanje te odobritve je povzročilo zavrnitev sklepa o poveritvi izdelave načrta za gradnjo novega dela bolnišnice. Socialisti, zaključuje Pini, so močno zaskrbljeni zaradi morebitnih zamud in celo nevarnosti izgube finansiranja za novo bolnišnico in pričakujejo od deželnih organov ter odbornika za zdravstvo večjo odgovornost in spoštovanje sprejetih dogovorov.

Predavanje o zgodovini Južne Tirolske

Inštitut za družbeno in versko zgodovino v Gorici prireja danes ob 17. uri v predavalnici v Ul. Seminario 7 srečanje z zgodovinarjem prof. Umberto Corsinijem z Univerze v Benetkah, ki bo govoril na temo Vprašanje Južne Tirolske v italijanskem in nemško-avstrijskem zgodovinsko-političnem kontekstu. Prof. Corsini je med največjih poznavalci sodobne zgodovine Južne Tirolske. Skupaj z nemškim zgodovinarjem prof. Rudolfom Lillom iz Karlsruheja je pred nedavnim objavil zgodovino te dežele v obdobju 1918-1946, ki obravnava fašistično raznarodovalno politiko, opredelitve za nacistični tretji Reich, italijansko upravno politiko in družbeni razvoj italijanske in nemške govorečega prebivalstva.

Načrt za sanacijo porečja Soče Glavni onesnaževalec je Koren

V deželnem avditoriju so včeraj predstavili dosedanje ugotovitve glede onesnaženosti reke Soče in nakazali možne rešitve za izboljšanje stanja. Že takoj velja opozoriti, da ne gre za novost, ampak za dokumentacijo, ki je bila zbrana že skoraj pred tremi leti. Podatki so res že nekoliko zastareli, vendar še zmeraj dovolj aktualni. Stopnja onesnaženosti Soče po vsej verjetnosti ni danes nič manjša kakor leta 1985 in 1986, ko so bile opravljene ugotovitve.

Včerajšnje srečanje v deželnem avditoriju je pripravilo deželno odbornišтво za okolje. Predstavniki Dežele so imeli tudi glavno besedo, od odbornika Armanda Angelija, ki je pojasnil, da je Furlanija-Juljska krajina ena redkih dežel, kjer so upoštevali roke in določila držav-

nega zakona št. 319 iz leta 1976, do ravnanja odbornišтва za okolje inž. Gastoneja Novellija, ki je pojasnil cilje načrtov za sanacijo vodnih tokov, medtem ko je bilo poročilo tretjega razpravljalca, inž. Pieraimonda Cappelletti, ki je pripravil načrt za sanacijo porečja Soče, pretežno tehničnega značaja.

Poleg pregleda dosedanjih ukrepov — Dežela je evidentirala štiri območja, kjer so v teku ali so se že zaključili sanacijski posegi, to je območje Tilmenta, območje lagune pri Građežu in Maranu, območje Miljskega zaliva — je bilo na srečanju seveda največ govora o Soči. "Reka je onesnažena, vendar stanje ni dramatično. Največji onesnaževalec je hudournik Koren. V glavnem gre za biološko onesnaževanje (odplake)."

Stališče slovenskih socialistov do nedeljskih evropskih volitev

Aktiv slovenskih socialistov na Goriškem nam je poslal v objavo sledeče stališče v zvezi z nedeljskimi volitvami:

"V nedeljo bomo volili za obnovo Evropskega parlamenta, istočasno pa se bomo, s posebno glasovnico izrekli o dodelitvi večje pristojnosti temu organu. Bližnje volitve so toliko bolj pomembne, ker se bo prav v teku tega mandata uresničilo pomembno poglavje gospodarske in politične integracije dvanajstice ob vse izrazitejšem odpiranju tudi do drugega dela Evrope. Kako se bo odvijal ta proces, je odvisno od oseb, ki nas bodo, tudi kot manjšino, predstavljali v Strasbourgu.

Spričo spornih in težko opravičljivih zavezništev, ki jih slovenski socialisti ne odobravamo in smo jih ostro obsodili ter spričo zelo grobe volilne kampanje, ki izkorišča prav te okoliščine, so slovenski volilci, ki so doslej glasovali za socialistično stranko v dvomu če je ta stranka še vredna zaupanja.

Razumemo dileme in dvome teh poštenih tovarišev. Priprani pa smo, da bodo tudi tokrat znali premisljeno in za-

vestno uporabiti svoj glas, čeprav bi mogoče od jeze ali iz protesta morda glasovali drugače.

Na listi socialistične stranke ne kandidira samo — kot neodvisni — predstavnik tržaške zatohlosti, ki s socializmom in socialistično idejo nima nič skupnega in ga zato ne bomo volili. S preferenčnim glasom bomo podprli Giannija Brava, predsednika videmske trgovinske zbornice, ki je s svojim intenzivnim in uspešnim delom usmerjenim v utrjevanje vse tesnejšega gospodarskega in kulturnega sodelovanja s Slovenijo in Jugoslavijo dokazal največjo odprtost in pripravljenost na sodelovanje in upoštevanje manjšinske problematike, zlasti tiste v Beneški Sloveniji. Brez njegove odločne besede bi mešanih podjetij v Beneški Sloveniji najbrž še dolgo ne bilo. Z vztrajnim prizadevanjem si je prislužil, s strani tistih krogov, ki na take oblike sodelovanja gledajo bistveno drugače, naslov »jugoslovanski konzul". To je stvarnost, o kateri velja razmisliti.

Bravo je tudi eden glavnih usmerjevalcev gospodarskega razvoja v videmski pokrajini, človek, ki verjame v mednarodno sodelovanje, tisto sodelovanje, ki je tudi predpogoj za ohranjanje miru v svetu.

Priprani smo, da bo take poglede in predvsem odprtost do Slovencev dosledno zagovarjal tudi v Evropskem parlamentu.

Na listi PSI kandidirajo še nekatere znane osebnosti, bivši beneški župan Laroni, sindikalist Carniti itd.

Uporabiti velja mehanizem preferenčnega glasu, saj bomo le tako sodočevali, da nas bodo v Strasbourgu zastopali najbolj primerni predstavniki.

Časi in okoliščine res niso takšni, kakršnih bi si želeli. Pravzaprav idealnih pogojev ni nikjer, čeprav si včasih ob obiljubah lahko gradimo tudi utvare.

Prav zato vabimo slovenske volilce da trezno razmislijo v tem trenutku pomembnih izbir."

K. D. "OTON ŽUPANČIČ" ŠTANDREŽ

1.-2. julij

INFORMACIJE:

SARA: Tel. 21317 — KARLI: Tel. 34730 — SANDRA: Tel. 33288

Portretna slika pesnika Franceta Balantiča

»Dočakal zadnji sem naliv svetlobe...«

France Pibernik je avtor monografije (ali portretne skice, kot se glasi podnaslov) o pesniku Franceu Balantiču, ki je te dni izšla pri Cankarjevi založbi v Ljubljani. Človek bi rekel, da je izid knjige, ki z zgodovinskega in literarnega izhodišča obravnava pesnikovo življenje in delo nekaj samo po sebi umevnega. Toda v tem primeru ni tako. Zakaj? Preprosto zato, ker je France Balantič v domovini vse do pred nekaj leti veljal za prepovedanega avtorja, o katerem se ni smelo na glas govoriti. Razlog je znan: mladi pesnik je bil potem ko se je l. 1942 vrnil iz taborišča Gonars v Italiji najprej vaški stražar, pozneje pa slovenski domobranec. Žal je bilo njegovo življenje, že tako ves čas nekam tenkočutno in umetniško zamaknjeno, zelo zgodaj tragično prekinjeno. Novembra meseca leta 1943 so partizani obkolili t.i. Krajčevo hišo na Grahovem pri Cerknici, v kateri so bili nastanjeni pesnik Balantič, njegovi prijatelji Kremžar in še drugi domobranci. Po obleganju je bila hiša zažgana, Balantič pa je skupaj z večino ostalih v njej zgorel in umrl.

Pesmi, ob katerih je dvajsetletni mladenič naglo zorel, so sprva posamično izhajale v reviji Dom in svet, dr. Tine Debeljak, tedanji literarni kritik in strokovnjak pa je Balantiču zagotovil, da mu bo založba kmalu izdala njegovo prvo zbirko - Muževna steblika. Vendar je izbor pesmi izšel šele po Balantičevi smrti, leta 1944, v uredbi prof. Debeljaka

in z naslovom, po enem izmed verzov - V ognju groze plapolam.

Po vojni so založbe v domovini molčale. Še leta 1966, ko je zbirko Muževna steblika želela izdati Državna založba Slovenije, so politični vrhovi to preprečili. Seveda pa kaj takega ne velja za slovenske kulturne kroge drugod po svetu, kjer se je, posebej v emigrantskem tisku, veliko pisalo o Balantiču. Popolnoma razumljivo je, da je ves t.i. domobranski tabor občutil posebno bližino do pesnika Balantiča. Njegova tragična smrt, posebej pa lirčne pesmi, polne težkega občutenja življenjske stiske in groze, hkrati pa uglasene na tiho razpoloženje božje milosti so mogle ljudem, katerim je bila po vojni zaprta pot v domovino, izražati še dodatno simbolično razsežnost.

France Pibernik si je zaradi tega zadal nalogo, da Balantičevo življenje in delo razišče in opiše kar se da nepristransko, brez vnaprejšnjih ideoloških shem, upošteva je v prvi vrsti pesnikovo umetniško občutljivost. Zapis, ki so pred časom izhajali v Novi reviji, zdaj pa so zbrani v knjigi Temni zaliv, nam Balantičevo osebnost prikažejo dokaj celovito, čeprav ostaja še marsikaj neraziskanega in zavitega v mrak. Gradivo je avtor zbiral na podlagi številnih virov, revijalnih objav, spominov, družinskih pisem, pričevanj (pisemenih ali ustnih), pri čemer ne postavlja nikakršnih »razlik« med domačimi in emigrantskimi viri. Tudi vrednostno ideološke

oznake, ki jih srečamo še pri piscu spremne besede Frančku Bohancu ob priliki izdaje Muževne steblike (DZS, 1984), npr.: »Izdajalski razkrajajoči meščanski klerikalizem...« itd., so tokrat, v knjigi Franceta Pibernika, popolnoma odpadle.

Rezultat je kar se da razveseljiv in vzpodbuden. Pred seboj imamo tehtno, argumentirano, v spravnem duhu napisano knjigo, ki je pozorna predvsem na kompleksno in občutljivo naravo pesniške osebe. Balantič zaživi s svojimi pesmimi in nekam čudno, usodno življenjsko potjo kot vznemirljiva figura, svojstveno povezan s tokovi slovenske katoliško ekspresionistične lirike in neponovljivostjo časa, v katerega je bil vržen. Navzlic literarnim izhodiščem je Pibernikova knjiga predvsem biografsko portretna skica, manj pa analiza samega Balantičevega pesniškega sveta. Tu so raziskovanju odprte še mnoge poti.

Mislím, da bi bilo napačno trditi, da Slovenija »ponovno« odkriva Franceta Balantiča, velikega, izjemnega pesnika, da gre končno za pravično rehabilitacijo pozabljenega umetnika ali ne vem kaj. Odkrije oz. poskrije naj se kdo drug; Balantič je že ves čas tukaj, in bo tudi ostal, njegova pesem pa je vse od tistih let, ko je nastala, spojena z zrakom, ki ga dihamo. Res pa je, da o njem doslej na šolah niso slišali in da bo poslej morda drugače. Upajmo. Saj pesem končno ni kaj več kot hipec večnost... »Dočakal zadnji sem naliv svetlobe...«

IGOR ŠKAMPERLE

Še o shedi

V članku Spričevalo ali sheda? (Primorski dnevnik z dne 11. junija 1989) se Majda Kaučič-Baša upravičeno zaskrbljeno sprašuje, ali se bo v slovenščini uveljavilo spričevalo, ker je širši oz. kar splošnejši pojem od italijanske pagelle, ali bomo suženjsko prevajali italijansko schedo di valutazione v... shedo.

Vprašam: Zakaj v shedo in ne v skedo? V Slovarju tujk Franceta Verbinca (Cankarjeva založba 1970) je moč dobiti na 660. strani geslo: skeda-e (ital. schedaj) listek, npr. kartotečni; skedarij-a, kartoteka.

Z Majdo Kaučič-Bašo sem istega mnenja, da je le od nas vseh odvisno, za kateri izraz se bomo odločili in da jem vsekakor prednost domači besedi. Če pa bo imel zadnjo besedo... "argument moči" in se bo uveljavilo poimenovanje v škodo slovenščine, kot se člankarica boji, potem svetujem, da tujko pišemo pravopisno pravilno: skeda, ne pa sheda, najbrž smo slednjo avtomatično povzeli po shemi (schema), in kajpak prezrli, da smo iz latinščine oz. grščine dobili tudi... skelet (scheletro), ki ga nismo ponášili v shetlet.

V premislek šolnikom, ki naj se kajpak odločijo za vrednostno spričevalo.

JOLKA MILIČ

Pianistka Vesna Zuppin v prepričljivem nastopu

V okviru zaključnih akademij gojencev glasbene šole GM v Luteranski cerkvi na Trgu Panfilu, se je v torek, 13. t. m., predstavila lepemu številu poslušalcev pianistka Vesna Zuppin iz razreda prof. Aleksandra Rojca. Izvajala je skladbe, s katerimi se bo v prvih dneh julija predstavila komisiji konservatorija Tartini za diplomski izpit.

Program, ki si ga je v soglasju s prof. Rojcem izbrala za diplomski izpit, je zelo zahteven, saj obsega dela, ki sodijo med težja v klavirski literaturi tudi za rutinirane pianiste in ki zato zahtevajo od izvajalca tako veliko tehnično znanje kot sposobnost interpretiranja, torej vsebinskega poglabljanja. Vesna Zuppin, v začetku nekoliko vklenjena v razumljivo tremo, ki je krnila sproščenost muziciranja, je pokazala, da je za diplomski izpit dobro pripravljena, toliko bolj ob upoštevanju izredne zahtevnosti izvajanih skladb.

Njena klavirska igra sloni na zanesljivem obvladanju klaviature, na presenetljivem spominu, saj je dobro uro in pol trajajoči spored odigrala brez notne podlage, poudarjeno pa tudi na karakternem interpretativnem pristopu, dokaj izrazito odraža pedagoški vpliv njenega profesorja in mentorja A. Rojca. Vse te lastnosti so seveda tudi predpogoj za nadaljnje zorenje in sproščanje v lastni muzikalični izraz, ki se v mladi pianistki že nakazuje, oziroma je do neke mere že zaznavno prisoten.

V Bachovi Toccati in fugi v d-molu za orgle v klavirski priredbi F. Busonija, je pianistka izjavila iz glasbila zlasti v Toccati pravo orgelsko zvočno razkošnost, v fugi pa izpričala doganeno prstno tehniko. V Debussyjevo klasicistično pisani skladbi Pour le piano, smo lahko prisluhnili interpretaciji, ki je slonela na plastičnem oblikovanju vseh treh stavkov, na tehnični zanesljivosti prstne tehnike obeh rok, na občutenem, mehko nežnem podajanju počasne Sarabande in na virtuozni izpeljavi Toccate. Še bolj dodelano pa so te lastnosti sko-

rajšnje diplomantke prišle do veljave v virtuzozistično zasnovani skladbi francoskega skladatelja Emmanuela Chrabriera, Bourrée fantastique, (ki je doživela tudi orkestracijo). V njej je pianistka lepo nazorno interpretirala ritmično konstrukcijsko pestrost skladbe od hitrih in počasnih pasaj, do tehnično učinkovitih virtuozi-zmov.

V drugem delu je Vesna Zuppin zaigrala Lizstovo Sonato v h-molu, skladbo svojstvene enostavne kompozicijske arhitektonike, ki ji zaradi njene izrazne idejnosti in dramatične intenzivnosti, zaradi harmonične govorice in ritmične pestrosti pritiče eno najpomembnejših mest v klavirski literaturi devetnajstega stoletja. Mlada pianistka jo je podala vseskozi s prepričljivo interpretacijo tako v počasnem uvodu kot v nadaljnjem tematskem razvoju, ki se preko čudovite živahnosti sklene spokojno in slovesno.

Dolgotrajen aplavz je zaslužen nagradil skorajšnje diplomantko, še eno iz vrst gojencev klavirske šole Glasbene matice, ki dela čast ne samo naši skupnosti pač pa tržaški glasbeni kulturi sploh.

j. k.

Žive podobe iz furlanske nižine

Videmski likovni mojster Giordano Merlo je ponovno v gosteh v Trstu. S svojimi najnovejšimi deli je napolnil središčno galerijo Il Tribbio. Furlanski mojster se tokrat predstavlja izključno z olji, v pretežni meri s pokrajinami, kajti od dvajsetih razstavljenih del je le en portret, dve tihožitji ter dva šopka cvetja. V glavnem, torej, pokrajine in če si te ogledamo v naglici, bi se nam moglo zdeti, da je mojster slikal svojo nižinsko deželo, posebno zaradi tega, ker njegov način slikanja nekako v vodoravnih plasteh ali pasovih nakazuje globino torej veliko ravnino. Vendar so Merlove pokrajine le deloma furlanske, ker bi takšne motive mogli posneti kjerkoli na pretežno ravninskem področju.

Toda bolj kot osnovna motivika sta za njegovo likovnost značilni način sestavljanja motiva ter bogastvo barv. Giordano Merlo svoje motive prikazuje nekako v plasteh, v pasovih, kot smo rekli, tako da je ravnina tako rekoč otipljiva. Pri tem si pomaga z vodoravnimi vrstami drevja ali grmovja ter seveda z barvami. Predvsem je treba poudariti, da mojster uporablja zelo močne in ne vedno prirodne barve. Z druge strani često uporablja za vsak že omenjeni vodoravni pas, drugačno lestvico barv. Seveda vedno zelo žive

barve in seveda tudi v močnih krepkih potezah. Skratka, za Mojstra Merla je barva osnovno izrazno sredstvo. O tem zelo zgovorno pričajo olja kot npr. Rdeče v laguni, Pokrajina v plavem, Poletje v dolini, Dežela v zelenem ali končno Furlanska pokrajina, ki se prijetno razlikuje od ostalih

podobnih krajinskih motivov, kjer je mojster uporabil nekoliko bolj medle vendar ne mrtve barve.

Furlanski mojster, ki je s svojimi deli prinesel v galerijo veliko sveče pa čeprav močne barve ter tudi poletnega sonca, bo razstavljal od 23. t. m. (Fre)

Izvirna radijska igra Iztoka Gaistra - Plamna na Radiu Trst A V Hudičevi materi pereči problemi našega časa

Pred nekaj dnevi smo lahko na radiu Trst A poslušali izvirno radijsko igro Hudičeva mati priznanega slovenskega pesnika in ornitologa Iztoka Gaistra - Plamna. Zanimivo ter kvalitetno delo so posneli v studiu omenjenega radia, oblikovali pa so ga režiser Marko Sosič, skladatelj Aldo Kumar in igralci Boris Kralj (pripovedovalec), Tone Gogala (mlinar), Lidija Kozlovič (mlinarjeva žena), Stanislava Boninsegna (vila), Bogdana Bratuž

(starka) in tonski mojster Rudi Sferco. Hudičeva mati je igra, ki se navidezno ogrinja z metaforo starodavne pripovedke o vili iz reke Dragonje in ob njej živečih mlinarjih, v resnici pa je sodoben in aktualen tekst s poudarjeno poanto v bližajoči se ekološki katastrofi, ki ne grozi samo Dragonji, pač pa že celemu planetu. Pravljčnost je torej tudi tu samo prisposodba za resničnost, čeprav Gaister z izrednim smislom za dramatični lok poslu-

šalca do konca drži v prepričanju, da poslušalca nekako (kvazi) legendno o znani istrski reki, zgodbo o »romantični« zvezi med človekom (pravzaprav: Človekom) in Naravo. Med njima se je v stoletjih harmoničnega sožitja spletla ljubezen, soodvisnost, ki jo Gaister radikalizira v erotično razmerje in jo celo realizira skozi »pravi« ljubezenski akt. Ker vila ne more zanositi, se to zgodi mlinarjevi ženi, toda nastali ljubezenski trikotnik in kukavičji otrok v sebi že nosita klic(o) katastrofe in napovedujeta tragičen razplet s kataklizmo. To avtor spretno ponazorí s postaranjem prelepe vile v grdo starko; spremeni jo v negativno, zloben (hudičev) lik in tako razkrije konec prej zglednega sožitja.

Aluzije na današnji čas so več kot očitne, saj postarana rečna vila ne more biti nič drugega kot »ubita« reka, ekološko uničena in brez ljubimca (mlinarja). Brutalne moderne čase ponazarja tudi buldožerist (mlinarjev sin), ki nevede uničuje svoj dom (zdaj že nič več v pravljicnem preteklem času, pač pa v sedanjosti), Naravo, in jo masakrira, saj je ne (s)pozna več in jo razume le še kot biološki pojav, kot skupek življenj, ki jih človek - vase zazrta in naduta krona stvarstva - lahko regulira in »kroti« po svoji podobi. Jasno, s tem je dokončno zrušen mit, sveta veličina Narava, in vile naenkrat nimajo več svojega doma. Spremenijo se v »hudičeve matere«, obenem pa se tudi človek skrči le na človeka, na brezdušni mehanizem za ubijanje sveta.

Gaistrova igra pereč problem našega časa prikaže skozi originalno literarno prisposodbo in poslušalec je spretno vođen do problema onesnaževanja življenja, tako da predsmrtni boj narave občuti kot svoj boj, kot svojo poslednjo bitko, ki ga bo ali do-

končno zbrisala s seznama živih bitij, ali pa vrnila v nekdanji »raj«.

Lahko bi rekli, da gre za izredno »prebrisan« tekst, ki ne more pustiti ravnodušnega nikogar in je zaradi svoje izredne poetične naracije prepričljiv in poučen.

JOŽE ŠTUCIN

Nov repertoar Drame SNG

Gledališča ta čas pripravljajo repertoar, izbor del za novo sezono. Gre za težavno delo, saj je prav od repertoarja odvisen vsakršni, tudi umetniški uspeh. Prva je novo sezono oblikovala Drama SNG iz Ljubljane in v ta namen že natisnila lično brošuro.

Osrednja slovenska gledališka hiša bo v sezoni 1989/90 igrala Damo iz Maxima Georgesa Feydeaua, Princa Homburškega Heinricha von Kleista, Mein Kampf Georga Taborija, Medejo Daneta Zajca, Vero, ljubezen, upanje Odöna von Horvatha in Mesec dni na kmetih Ivana S. Turgenjeva.

Odgovorni pri Drami SNG iz Ljubljane so oblikovali tudi program, ki bo prezentiran na malem odru. Tu so Dialogi Primoža Kozaka, Soneti Milana Jesiha in Komični prizori Antona P. Čehova. Poleg tega bodo realizirali še projekt Kristijana Mucka za jezom neba v sodelovanju s Cankarjevim domom.

Lep uspeh otroškega grafičnega bienala

Za otroško likovno izražanje, s katerim se najpogosteje srečujemo na raznih likovnih manifestacijah, bi lahko obveljala podobna misel, kot je sicer običajna za umetnost odraslih: da je likovna govorica univerzalna in splošno razumljiva, da z organiziranjem likovnih prvin v posebne odnose vpliva na naše doživetje, na naša čustva. Tudi otroška risba je neposreden odraz otrokovega sprejemanja in izražanja sveta, vendar branje likovnega sporočila, ki ga ponujajo otroci, zahteva poseben, še bolj poglobljen pristop.

O tem se lahko prepričamo ob listanju knjige letošnjega grafičnega bienala jugoslovanskih otrok v Kostanjevici, že devetega po vrsti. Na natečaj je prišlo skoraj tri tisoč del iz vse Jugoslavije, ki ob večji ali manjši tehnični dovršenosti vsebujejo tisto »pravo« mero otroške ekspresivnosti in skladnosti grafičnega izraza, brez katere bi ta dela ne bila otroška.

Letošnji deveti grafični bienale v Kostanjevici so jugoslovanski otroci posvetili 90-letnici akademika, slikarja Božidarja Jakca.

Žensko košarkarsko EP Jugoslavija v polfinalu

JUGOSLAVIJA - BOLGARIJA 79:69 (45:37)
JUGOSLAVIJA: Vangelovska 12, Lakić, Listeš, Slijepević, Kvesić, Nakić 20, Golić 3, Došić 5, Majstorović 8, Bajkuš, Arbutina 25, Milošević 6.

SODNIKA: Jones (VB) in Maas (Šp.); **PON:** Golić (35); 3 TOČKE: Došić 1, Arbutina 3; **GLEDALCEV:** 3.000.

VARNA — Jugoslovanske košarkarice so prišle do svoje tretje zaporedne zmage na tem evropskem prvenstvu in tako zasedle končno 1. mesto v B predtekmovalni skupini. Bolgarijo so modre povsem nadigrale, bodisi v obrambi kot v napadu in v borbi pod košema. Zlasti prvi polčas je bil najboljši glede na igro, ki so jo doslej prikazale. V polfinalu se bo Jugoslavija pomerila s Češkoslovaško, ki je v skupini A zasedla 2. mesto za Sovjetsko zvezo. Jugoslovanski trener Vasović je sicer izjavil, da bi mu bolj odgovarjala Italija kot ČSSR, vendar so »azzurre« včeraj zgubile in so izločene iz boja za kolajne.

V drugi tekmi B skupine je Francija včeraj s 65:63 premagala Madžarsko, tako da je končna lestvica B skupine naslednja:

1. Jugoslavija 6 točk; 2. Bolgarija 4; 3. Francija 2; 4. Madžarska 0.

Kot smo dejali, je Italija, ki nastopa v A skupini, včeraj izgubila proti ČSSR (67:51, polčas 31:21) in vsako upanje na odličje je splavalo po vodi. V drugi tekmi A skupine je Sovjetska zveza s 59:56 (31:31) premagala Nizozemsko. Končna lestvica A skupine je naslednja:

1. Sovjetska zveza 6 točk; 2. Češkoslovaška 4; 3. Italija 2; 4. Nizozemska 0.

V jutrišnjem predzadnjem dnevu bodo tako igrali: Nizozemska - Francija, Madžarska - Italija, ČSSR - Jugoslavija, Bolgarija - SZ. Danes imajo košarkarice prosto.

V prijateljski nogometni tekmi Kopica golov v Gorici

PRO GORIZIA - UDINESE 3:3 (0:2)

STRELCI: Zannoni v 21. min., De Vitis v 32. min, Lugnan v 49. in 80. min, Branca v 75. min. ter Giacometti v 87. min. **PRO GORIZIA:** Fabro, Candutti, Calvani, Gon, Marassi, Urdich, Lazzara, Della Valentina, Romano, Giacometti, Trevisan. **Gremese, Stacul, Candoni, Lugnan, Maule.**

UDINESE: Garella, Galparoli, Orlando, Manzo, Susic, Lucci, Minaudo, Zannoni, De Vitis, Catalano, Branca. **Abate, Storgato, Galbagini, Pasa, Vagheggi.**

SODNIK: Innocenti iz Vidma.

Številni ljubitelji nogometa so včeraj popoldne pozdravili Udinese, ki si je zagotovil vozovnico za A ligo. Na prijateljskem srečanju z »bratrance« Pro Gorizie so Videmčani nastopili v popolni postavi in v prvem polčasu igrali kar se da dobro, tako da so domači s težavo zaustavljali njihove prodore. V nadaljevanju pa je Pro Gorizia pokazala precej večjo motiviranost in večkrat spravila v težave Furlane, čeprav je treba reči, da so slednji v tem delu tekme precej popustili. Po vratnici, ki jo je zadel Trevisan, je Udinese povedel z Zannonijem in prednost povišal z De Vitisom, Garella pa je ob izteku polčasa Trevisanu ubranil enajstmetrovko. Takoj v začetku drugega polčasa je hitri Lugnan z golom kaznoval svoje bivše tovariše. Na 3:1 je okoli tridesete minute povišal Branca. V sklepnem delu tekme pa so Goričani zaigrali dokaj agresivno in najprej z Lugnanom in zatem z Giacomettijem dosegli še dva zadetka. (pr)

Rossnerjeva pred Caninsovo

SCANDICCI — Vzhodna Nemka Petra Rossner je osvojila tudi 2. etapo kolesarske dirke po Italiji (Dovadola - Scandicci) in tako ohranila prvo mesto na skupni lestvici. Drogouvrščena, Italijanka Maria Canins, ima 16" zaostanka.

V teku so kvalifikacijska srečanja po vsem svetu Kdo na SP v Italiji '90?

Le slabo leto dni manjka do svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo, kot znano, tokrat v Italiji. Tega finalnega dela se bo udeležilo 24 državnih reprezentanc, neposredno pa sta uvrščeni Italija kot organizator in Argentina kot svetovni prvak s SP, ki je bilo leta 1986 v Mehiki. Ostali si morajo seveda udeležbo priboriti na igrišču, ta kvalifikacijski del pa se počasi bliža h koncu. Kot vedno, bo tudi tokrat več presenečenj, sicer pa pogledimo, kakšno je stanje v posameznih skupinah.

EVROPA

SKUPINA 1

V finalni del se kvalificira prvouvrščena ekipa, druga pa bo odigrala dodatni turnir treh drugouvrščenih (skupine 1, 2 in 4). V Italijo pa se uvrstita prvi dve reprezentanci tega dodatnega troječa. Absolutni favorit v tej skupini je Romunija, vendar je lahko mlada in ambiciozna Danska zelo nevarna. Ostali dve ekipi sta praktično izločeni.

LESTVICA: Romunija 7 (iz 4 tekem); Danska 6; Grčija 2 (3); Bolgarija 1 (3).

SKUPINA 2

Anglija in Švedska sta tu najboljši reprezentanci, odločilna tekma za prvo mesto, ki pelje direktno v Italijo, pa bo v Stokholmu. Drugouvrščena bo namreč odigrala dodatni troječ. Nekoč močna Poljska je »out«.

LESTVICA: Anglija 7 (4); Švedska 5 (3); Poljska 2 (3); Albanija 0 (4).

SKUPINA 3

SZ je praktično že kvalificirana, za drugo mesto, ki direktno pelje na SP, se presenetljivo borijo Avstrija ter bivši »pepelki« Turčija in Islandija (!). NDR je praktično izločena.

LESTVICA: SZ 8 (5); Turčija 5 (5); Avstrija 4 (4); Islandija 4 (5); NDR 3 (5).

SKUPINA 4

Lahko se zgodi, da bo moral evropski prvak Nizozemska odigrati dodatni troječ za dve vozovnici za SP. Isto seveda tvega ena najboljših reprezentanc vseh časov, ZRN, saj sta si postavi enakovredni. Mimo tega imata obe enajsterici mnogo »Italijanov« (Gullit, Rijkaard, Van Basten, Brehme, Matthaus itd.). Seveda sta Wales in Finska tu le direktno prizadeta »gledalca«.

LESTVICA: Nizozemska 6 (4); ZRN 5 (4); Wales 2 (3); Finska 1 (3).

SKUPINA 5

Škotska in Jugoslavija (s sredino zmago na Norveškem) sta praktično že kvalificirani na SP, saj je v čudeže kaj težko verjeti. Največje razočaranje je seveda Platinijeva Francija, ki je v teh kvalifikacijah igrala slabo in pravzaprav nespoznavno. In vendar niso daleč časi, ko je bila Francija strah in trepet vseh (SP 1982, EP 1984 itd.).

LESTVICA: Škotska 9 (5); Jugoslavija 8 (5); Norveška 4 (5); Francija 4 (5); Ciper 1 (6).

SKUPINA 6

Španija je praktično že kvalificirana, za drugo mesto, ki pelje v Italijo, pa se bori Madžarska in Irska. Sled-

Ivica Osim

nja je pred kratkim z 2:0 premagala svojega neposrednega nasprotnika in računa, da bo udeleženka SP. Vsekakor je boljša od Madžarske.

LESTVICA: Španija 10 (6); Irska 8 (6); Madžarska 5 (5); S. Irska 5 (6); Malta 2 (7).

SKUPINA 7

Za dve mesti se enakovredno borijo tri ekipe: Belgija, ČSSR in Portugalska. Oba favorita je zelo težko napovedati, saj so te tri reprezentance zelo izenačene. Bržkone bodo odločili neposredni spopadi.

LESTVICA: Belgija 8 (5); ČSSR 7 (5); Portugalska 5 (3); Švica 2 (4); Luksemburg 0 (5).

SREDNJA IN SEVERNA AMERIKA

V sklepnih del se kvalificirata dve reprezentanci, ki se bosta najbolje izkazali v finalni skupini, katere se udeležuje pet moštev. Favorita sta Kostarika in ZDA, saj sta boljši od Salvadora, Gvatemale ter Trinidada in Tobaga.

JUŽNA AMERIKA

V Italijo potujeta dve postavi, in sicer zmagovalki skupine 1 in 3. V prvi skupini, katere se udeležujejo Bolivija, Peru in Urugvaj je stanje nejasno, v tretji pa je Brazilija daleč boljša od Čileja in Venezuele. Zmagovalci druge skupine, ki je brez favorita (Kolumbija, Ekvador in Paragvaj so si enakovredni), bo moral namreč odigrati še dodatno tekmo z Izraelom, ki je zmagal v skupini Oceanije.

AZIJA

Tu je šest tekmovalnih skupin, zmagovalci slednjih pa bodo odigrali še dodatne tekme, saj se za Italijo kvalificirata le dve reprezentanci. Stanje je povsem nejasno, favoritov pa praktično ni. Zelo ambiciozni sta obe Koreji, Iran in Japonska.

AFRIKA

Tu so ekipe porazdeljene v štiri kvalifikacijske skupine, zmagovalci pa se bodo srečali v dveh polfinalnih tekmah, iz katerih bosta izšli državni moštvi, ki bosta potovali v Italijo. Boljše ekipe so Tunizija, Maroko, Zambija, Egipt, Alžirija in Kamerun.

Za nastop na evropskem košarkarskem prvenstvu v Zagrebu Ivković izbral dvanajsterico

ZAGREB — Od štirinajstih kandidatov, ki so se udeležili priprav jugoslovanske košarkarske reprezentance za nastop na evropskem prvenstvu, v Zagreb nista odpotovala Zoran Jovanović in Arijan Komazec. Kot je na včerajšnjem sestanku strokovnega sveta KZJ poudaril selektor modrih Dušan Ivković pa ni rečeno, da je ta sklep dokončen.

Po 37 treningih in devetih kontrolnih tekmah je selektor Ivković torej naposled izbral dvanajsterico udeležencev "Eurobasketa 89". V tej so: Divac, Vranković, Radja, Čutura, Primorac, Paspalj, Kukoć, Dražen Petrović, Radulović, Zdovc, Radović in Danilović. Glede na to, da je Vranković lažje poškodovan (zvin) in se že od vsega začetka napovedujejo težke tekme, je Jovanović in Komazec selektor Ivković rekel, naj se priključita pripravam svojih društev, da bi bila na razpolago v primeru potrebe.

V zadnjem obdobju priprav je jugoslovanska vrsta odigrala štiri tekme na turneji po Italiji, dve z ekipo All Stars, dve pa z »azzurri«. Z učinkom modrih na teh tekmah (tri zmage, en poraz) je bil Ivković zadovoljen. Še zlasti dobri so bili Jugoslovani v drugi

Stojko Vranković

tekmi proti Italiji (86:74). Predvsem pešeno so igrali v obrambi, dvojica Petrović-Divac pa je v napadu neustavljiva. Jugoslovanski košarkarji dopotuje-

jo v Zagreb danes, že zvečer pa bodo imeli trening. Na sestanku strokovnega štaba KZJ je bil govor tudi o nagradah košarkarjem in košarkaricam na EP. Predsednik tega zveznega telesa Žarko Varajić je poudaril, da pride ta za moško vrsto (glede na njeno kakovost) v pošteve le uvrstitvi na prvo oziroma drugo mesto. Igralci bodo torej nagajeni samo, če se bodo uvrstili v finale. Za osvojitev naslova evropskega prvaka si bodo med samo razdelili 30 tisoč dolarjev nagradnega sklada (seveda v dinarjih), za srebrno kolajno pa prejme ekipa »samo« 10 tisoč dolarjev. Za ženske v Varni se nagrade podeljujejo za kolajno. Zlato »velja« 15 tisoč dolarjev, srebro 7 tisoč, bron pa 4 tisoč. Varajić je govoril tudi o bližnjih akcijah reprezentance. Od 22. do 29. avgusta bo v Duisburgu univerziada. Jugoslavija je nosilec naslova prvaka, zato bo skušala nastopiti z najboljšim moštvom, čeprav se bo skoraj istočasno (od 19. do 29. avgusta) z eno selekcijo udeležila tudi kakovostnega turnirja v Mehiki. Na povabilo zahodnonemške košarkarske zveze se bodo modri pred univerziado udeležili šestdnevni priprav skupno z reprezentanco ZRN.

Senzacija na košarkarski borzi

Riva v Milan k Philipsu

MILAN — Reprezentant Antonello Riva (27 let, 193 cm), najboljši italijanski strelec v italijanski košarkarski A-1 ligi, bo v prihodnji sezoni igral za milanski Philips. V zame-no bo ta klub odstopil Vismari iz Cantuja Premiera (31 let, 196 cm) in Pessino (21 let, 202 cm) ter bo tudi plačal kar dve milijardi lir odškodnine. Če vemo, da sta Premier in Pessina vse prej kot drugorazredna košarkarja, lahko ocenimo vrednost Rive v višini šest milijard lir, kar je za košarko pravcati rekord. Vse kaže, da se je za ta korak odločil predvsem klub Vismara, ki ga pestijo finančne težave.

Lewis za dvoboj z Johnsonom

TORONTO — Ameriški šprinter Carl Lewis je izrazil upanje, da bi lahko spet tekmoval proti Benu Johnsonu, ki je pred kanadsko mi-

nistrsko preiskovalno komisijo priznal, da je vse od 1981. leta jemal poživila, da bi na nedovoljen način izboljšal svoje rezultate. Dvakratni olimpijski prvak Lewis je sicer dejal, da bi se rad pomeril z Johnsonom pod pogoji, da bi se ta v bodoče brez predhodnega obvestila redno podvrčal protidoping kontroli in tako resnično dokazal, da je res hiter.

D. Johnson odličen v deseterboju

HOUSTON — Na atletskem prvenstvu ZDA je Američan David Johnson dosegel letošnji najboljši izkupiček točk v deseterboju. Z 8.549 točkami je tudi postavil deseti najboljši rezultat na svetu doslej.

Med ženskami je olimpijska prva-kinja in svetovna rekorderka Jackie Joyner dosegla 6.006 točk.

Številčne primerjave vrhunskih rezultatov

Vztrajen vzpon ženskega športa

Ženski šport je kot "potrošniško" blago še vedno drugorazreden, vendar pa se njegova tehnična vrednost nevarno bliža moški.

Za plavanje so statistiki izdelali predvidevanja, po katerih naj bi neke leta 2005 ženske v nekaterih panogah že dosegle čase moških. Pri atletiki se v zadnjih letih stalno opaža manjšanje razkoraka med najboljšimi moškimi in ženskimi dosežki. Natančen pregled "odjedanja" razlike žal ni povsod mogoč, ker je ženski tehnični program v zadnjih desetletjih doživel večkratne spremembe, pri nekaterih panogah (metih) pa je natančna primerjava sploh nemogoča zaradi bistvenih razlik v teži orodij.

Najstarejši mejniki kratke analize razlik segajo do leta 1926, za nekatere panoge pa samo 10 let nazaj. Zmanjšanje zaostanka je povsod zelo vidno, v panogah z dolgotrajnimi naporu pa izredno.

K nadaljnjemu zmanjševanju razlik bo še nekaj let gotovo vplivala težnja moških, da si sloves pridobivajo le z zmagami, ne pa s popraviljem časov. Ni izključeno, da bo problem izrazito taktičnih tekov nekaj prišel na dnevni red mednarodne atletske zveze, ki se bo morala zaščititi pred padcem zanimanja gledalcev.

V tekih na dolge proge so ženske navadno pogumnejše in ne špekulirajo pretirano.

Najdaljši olimpijski tek, maraton, postaja že povsem normalna ženska panoga, pri kateri napor nikogar ne razburja več. Leta 1926 so pri ženskah zabeležili čas 3.40", ki je bil za celo uro in 11 minut slabši kot pri moških. Slednji so od tedaj napredovali za 22 minut, ženske pa za uro in 20", večinoma v zadnjih 15 letih. Sedanja razlika znaša le dobrih 14 minut, kar odgovarja približno 4 km poti.

Kričeč je primer v sprintu, čeprav nad časoma Griffithove visi senca kemijskih posegov. Zgolj številčno je razlika na 100 m leta 1934 znašala 1"3, danes pa le 66 stotink sekunde. Na progi 200 m se je razlika 3"1 iz leta 1952 do danes skoraj razpolovila.

V vmesnih tekaških panogah so se razlike povsod drastično zmanjšale. V 35 letih v teku na 400 m od 11"8 do 4"41, v 60 letih v teku na 800 m od 26"2 do 11"55, v 20 letih na 1500 m od 46"2 do 23"01, v 10 letih na 10.000 m od 4'22"9 do 2'59"93.

Proti težnji zblíževanja so samo rezultati v skoku v višino. Od razlike 38 cm iz leta 1932 so do danes ženske prišle le do zaostanka 34 cm. Znatno se je nasprotno zmanjšal zaostanek pri daljini. V tej panogi so na primer leta 1928 beležili skoraj dva metra zaostanka, danes pa le 1,38 m.

V korist moških pa govori še vedno večja izenačenost na vrhu. (kb)

V ekipnem pokrajinskem balinarskem prvenstvu

Polet ohranil upanje na uvrstitev v sklepnih del

V prvem povratnem kolu ekipnega pokrajinskega balinarskega prvenstva so v sredo poletovci izbojevali zelo pomembno zmago in tako ohranili veliko upanja za uvrstitev v jesenski sklepnih del, v katerega bosta napredovali prvi dve ekipi iz vsake skupine. Daleč najboljši je bil tudi tokrat nastop dvojice, ki se je v slabi uri igre otresla nasprotnika. Istočasno s povratkom Simonete, ki je z naglimi koraki že prišel v svojo najboljšo formo, je po hudi krizi po-

novno zablestel tudi Sukepek. Svoje igralske sposobnosti je dobro vpejlana dvojica pokazala tudi tokrat, saj je gostom dopustila le častno točko, kar jasno odraža premoč poletovcev. Na žalost je tokrat na vsej črti odpovedala četverka, ki ni bila nikoli v stanju, da se nasprotniku postavi po robu. Ostala dva para točk pa sta za svoje barve priborila Carli v zbijanju in obveznem bližanju ter Gulić v tehničnem zbijanju. Čeprav njun izkupiček ni bil med

najboljšimi, je vseeno Polet z njunim doprinosom in z osvojenimi točkami napravil korak naprej. Odločilno srečanje za Polet bo v sredo, ko se bo v Miljah pomeril z ekipo Borgo Lauro, ki se z njim bori za drugo mesto v skupini, saj je prvo po vsej verjetnosti skorajda že odano.

Izid srečanja: Polet - Monopoli di Stato 6:2 (dvojice 13:1, četverke 2:13, tehnično zbijanje 13:6, zbijanje in obvezno bližanje 17:15). (Z. S.)

PODJETJE

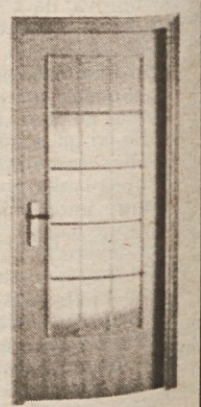
Centro della porta

Ul. della Tesa 48 — TRST — Tel. (040) 393972

ZASTEKLITVE IZ LESA
ALUMINIJA - PVC
BLINDIRANA VRATA
POLŽASTE STOPNICE

+ dostava in montaža + na sedežu
velika razstava modelov

Razstavljamo na velesejmu, kjer nudimo posebne cene.

Po uspešnem nastopu na motociklistični dirki v Vallelungi Jasni Parovel volje in vztrajnosti ne manjka

Jasna Parovel iz Zabrežca bo čez mesec dni dopolnila 19. leto starosti, o njej pa so že pisali vsedrjavni športni časopisi. Jasna se je namreč odločila za neobičajno športno dejavnost in se pod okriljem Primotor kluba lotila kar motociklizma. Pred kratkim je zbudila pozornost sredstev javnega obveščanja, ker je v Vallelungi z znatno šibkejšim motorjem osvojila četrto mesto na dirki za dekleta »Gileria Gianelli Ladies Cup«. Jasni smo postavili nekaj vprašanj.

Kako si se pravzaprav približala motociklističnemu športu?

»Najprej sem kupila motor, ker mi je bilo to sredstvo vedno všeč. Nato sem si na Grobniku začela ogledovati treninge prijateljev Edmunda Hlabjana in Gianfranca Pisette. Nekega dne pa sem se naveličala opazovati druge, sedla sem na motor in šla še sama na progo. Tega nisem storila toliko zaradi radovednosti, kolikor iz želje, da bi spoznala svoje sposobnosti, na katere je moj mentor Bruno Ziber vedno prisegal.«

Gojenje motociklizma je seveda drago. Kako kriješ stroške za nakup motorja, popravila, treninge in tekmovanja?

»Finančno mi pomaga Import-Export Wilma iz Doline, pri katerem sem tudi zaposlena. Tehnično pomoč mi nudi Bruno Ziber, ki je lastnik mehanične delavnice Archimota, tekmovalni motor pa mi da na razpolago team Romanelli iz kraja Orte pri Rimu. Tu bi se rada posebej zahvalila še Andreju Kosmaču, ki me spremlja na tekmovalnih.«

Kaj vse žrtvuješ za ta šport?

»Najprej svoj prosti čas, saj sem se morala odpovedati večerom s prijatelji, sobote in nedelje pa so posvečene izključno treningom in tekmovalnim.«

Jasna Parovel v družbi Wayneja Gardnerja na Grobniku

Ne nazadnje... paziti moram pri hrani, saj si ne morem privoščiti vsega tistega, kar bi si zaželela.«

Kako so tvojo izbiro sprejeli starši?

»Na začetku ne ravno najbolje, zatem so se pač z njo sprijaznili.«

Mladina iz Brega je, kot znano, naravnost »nora« na motociklizem. Kako torej gledajo fantje na dekle, ki motor obvlada bolje kot oni?

»Dejstvo, da sem dekle, ne predstavlja nobenega problema, kvečjemu lahko rečem, da me toliko bolj upošteva. Nasploh pa me vsi prijatelji in člani Primotor kluba, ki so mi vedno stali ob strani, spodbujajo in dodatno motivirajo.«

Na letošnjem prvem tekmovalnem sli s slabšim motorjem osvojila odlično

četrto mesto. Kakšne so torej tvoje ambicije?

»O tem ne bi rada dosti govorila. Naj povem le, da bom na prihodnjem tekmovalnem, ki bo 2. julija v Maggioneju pri Perugii, razpolagala z novim motorjem. Upam seveda na uvrstitev, ki naj ne bi bila slabša od dosedanjih.«

V nedeljo je bilo na Grobniku tekmovalje za SP, ki si si ga seveda ogledala v živo. Ali si koga od nastopajočih postavljala za vzor?

»Tekmovalje je bilo seveda izredno privlačno, zlasti navdušujoč pa je bil nastop Kevina Schwantza, ki je po mojem mnenju trenutno res najboljši. Seveda upoštevaajoč odsotnost Wayneja Gardnerja, ki sem ga na Grobniku tudi osebno spoznala.«

ANDREJ ŠIK

Pokrajinski naslov v superminivolleyu po zmagah med under 16 in 14 Še en uspeh Bora Friulexport

Za Borovo žensko mladinsko odbojko je letošnja sezona res izjemno uspešna. Po osvojitvi naslovov pokrajinskih prvakov med under 16 in under 14, so v torek popoldne mlade igralke Bora Friulexport slavile zmago tudi v kategoriji superminivolleya (letnik 1976). Pravzaprav je bilo to slavje dvojno, saj sta se na prvih dveh mestih končnega vrstnega reda finalnega dela uvrstili obe Borovi četverki. Zmagala je ekipa D (v postavi P. Krapež, Vitez, Gregori, Legovich, Pernarčič in Zubalič), ekipa B (Flego, M. Krapež, Vodopivec, Ažman, Neubauer, Giugovaz in Čok) pa je bila druga pred ekipama OMA A in DLF.

Gre za res lep uspeh, če vemo, da se je tega prvenstva udeležilo okrog 40 ekip v predstavnstvu skoraj vseh društev iz tržaške pokrajine. Premoči plavili je bila tolikšna, da si je trenerka Nacinovijeva lahko privoščila porazdeliti najboljše igralke po obeh ekipah, ki sta se dokopali do velikega finala.

Zdaj čaka borovke najprej deželni finale, ki bo v nedeljo, 25. t. m., na Trgu Unità v Trstu, od 26. junija pa bodo v Caspoggiu pri Sondriu nastopile še na državnem finalu, kjer od njih, glede na dosedanje rezultate v državnem merilu, lahko objektivno pričakujemo tudi visoko končno uvrstitev.

IZIDI FINALNEGA DELA
Bor Friulexport D - OMA A 2:0 (15:13, 15:4); Bor Friulexport D - Bor Friulexport B 2:1; Bor Friulexport D - DLF 2:0; Bor Friulexport B - OMA 2:0 (15:9, 15:11); Bor Friulexport B - DLF

2:0 (15:9, 15:4); OMA A - DLF 2:0 (15:9, 15:4).

KONČNI VRSTNI RED

1. Bor Friulexport D 6, Bor Friulexport B 4, OMA 2, DLF 0.

1. divizija na Goriškem Naše šesterke spremenljivo

Po 22 kolih, ki so se vlekla od januarja do polovice junija, je sedaj konec srečanj v 1. moški diviziji na Goriškem. Precej zanimanja je pritegnilo sklepno srečanje med prvouvrščenim S. Luigijem in drugouvrščenim Intrepidom, ki je zaostajala le za dve točki. S. Luigi se ni pustil presenetiti in je tako povsem zaslužen napredoval v D ligo.

V prvenstvu so sodelovale tudi tri slovenske ekipe: Naš prapor, Olympia in Val. Če pogledamo končno lestvico, lahko ugotovimo, da so slovenska moštva dosegla to, kar so si zaslužila po prikazani igri. Naš prapor je zasedel 3. mesto, čeprav je treba povedati, da je bila ekipa sestavljena predvsem v rekreacijske namene. V njej so bili »stari mački«, bivši valovci in praporovci, ki nikakor nočejo obesiti čevljev na klin. Dokazali so, da so v taki konkurenci (tudi brez treningov) na dobri ravni.

Približno na polovici lestvice je pristala Olympia. Goriška šesterka je igrala skozi vse prvenstvo nestabilno in je v rezultatih preveč nihala. Omeniti moramo, da se je v zadnji tekmi oddolžila za poraz praporovcem, ki so igrali preveč nemotivirano.

Val je bila ekipa, ki se je udeležila prvenstva, rekli bi »eksperimentalno«. Valovci so vsi mladi igralci, ki si morajo

nabrati še mnogo izkušenj. Treba je omeniti, da se je najboljša mlajša garnitura Valovih odbojkarjev letos preselila med člane. Prostora pa ni bilo za vse, zato so v prvi moški diviziji nastopali izključno mladi igralci. Končni rezultat je vsekakor preskopen. Če bi bili skozi sezono vsaj še malo bolj zagrizeni, bi lahko spravili na varno še marsikateri par točk.

IZIDI 22. KOLA: Torriana - Grado 1:3, OK Val - Mossa 0:3, Olympia - Naš prapor 3:2, Cormons - ACLI Ronchi 3:2, Corridoni - Caldini 0:3, S. Luigi - Intrepida Mariano 3:2.

V zaostali tekmi so igralci Vala izgubili brez boja proti Torriani, saj se niso predstavili v zadostnem številu.

KONČNA LESTVICA: S. Luigi 44, Intrepida Mariano 40, Naš prapor 32, Caldini 30, Grado 28, Olympia 22, Mossa 18, Torriana 16, Corridoni 12, Ronchi 10, Cormons 6, Val 4. (MJ)

Play off na Tržaškem Slogaši za las ob prvo zmago

PREVENIRE - SLOGA SAGOR 3:2 (15:13, 12:15, 11:15, 15:13, 17:16)

SLOGA SAGOR: Cač, Jercov, Kerpan, David in Marko Kralj, Sain, Zgubin.

Slogašem se je prva zmaga v play offu že zopet izmuznila le za las. Tokrat so fantje (v zaostali tekmi) dobro igrali, vodili v setih 2:1, a jim četrtega niza ni uspelo osvojiti. Izredno ogorčen in izenačen je bil tudi zadnji set, ki se je končal z minimalno razliko. Zanimivo je, da so kljub porazu slogaši zbrali več točk kot domačini. Za zmago pa seveda to ni bilo dovolj. Zadnjo tekmo play offa bo Sloga Sagor odigrala že drevo ob 20. uri v openski telovadnici z ekipo La Marmotta. (Inka)

konjske dirke - konjske dirke

V Bologni je favorit konj skupine 1 Callegaris. Pred nedavnim je na dirki s podobnimi značilnostmi zmagal Dimomo (2), ki bi lahko podvig ponovil. Omenimo še nestalnega, a kakovostnega Flexlanda (X).

Menimo, da bi lahko v Rimu slavil zmago Deltaplano (X), ki zna povesti od vsega začetka. Alternativno zanj predstavlja Druy Chiari (2), čeprav štarta iz neugodnega položaja. Od skupine 1 omenimo konja Giuri d'onore.

Druga dirka v Rimu ima več favoritov. Poskusimo staviti na konja Golden finish (2). Grey Count (1) nastopa v nižji kategoriji in je zato vreden omembe. Presenetni lahko Feroce (X).

Če bo povedel brž po štartu, je v Tarantu favorit Elix Nad (X). Fantomas (2) sodi med boljše tekmece. Značilnosti te dirke ustrezajo konju Donoway CI (1).

V Firencih bi lahko zmagal Eterno MB (X), če ne bo delal napak. Floriday (1) stalno napreduje. Od skupine 2 velja omeniti vselej pozitivnega Dicembreja.

iz sveta naše telesne kulture

Po občnem zboru ZSSDI

Marsikdo je mnenja, da je bil zadnji občni zbor zamujena priložnost za bistvene kakovostne spremembe v vodenju naše telesne kulture in tudi v samem vodstvu Združenja. Delno se strinjam s temi trditvami, a to vendar še ne pomeni, da gremo sedaj rakovo pot.

Debatna, razčlenjena in razvejana, ki se je razvila med našimi društvi pred samim občnim zborom in je trajala dolgo časa, je dejansko pokazala, kaj si telesnokulturni delavci želimo od naše osrednje organizacije. Dokazano je bilo, da je taka organizacija potrebna in da jo moramo kvečjemu utrditi in ne izpodkopavati njene korenine. Telesna kultura je zavzela velike razsežnosti in je že dolgo časa premostila ozke meje športnih igrišč in telovadnic: prisotni smo v šolah, v družinah, v gospodarstvu. Prihajamo tako v zavest slehernega človeka. To pomeni, da smo gibanje, ki se prepleta z vsakodnevnim delovanjem in hotenjem tukajšnjega prebivalstva.

To je znak kakovostne rasti. Da smo dosegli te cilje, smo morali postaviti mostove med generacijami, morali smo porušiti zidove nezaupanja in ozko gledanje, ki je prevladovalo pri našem človeku. Na tem področju smo uspeli, predvsem po zaslugi prve generacije športnikov, ki so danes prevzeli odgovornost vzgoje naših najmlajših z novim duhom, s sodobnejšim pristopom. Šport ni ostal deloma nadležna rekreacija, ampak je postal del našega vsakdana. Nismo še zapolnili vseh vrzeli, saj so se morali pravi rekreativci umakniti zaradi prostorske stiske. Samonikle skupine so žal razpadle kot posledica pomanjkanja vadbinih prostorov, saj se vrste naših najmlajših aktivnih športnikov še vedno večajo.

In tu pridemo do nekega neskladja. Po eni strani nam statistike dokazujejo upadanje rojstev, a po drugi strani imamo vedno več članov v naših društvih. To pomeni, da imamo še vedno določene človeške rezerve, ki niso bile in niso še izkoriščene. Moramo torej še intenzivneje pristopiti k propagiranju našega gibanja, moramo še vedno dokazati koristnost gibanja, organiziranega gibanja, za mladega doraščajočega človeka in seveda tudi za odraslega.

Socialno razvita družba zahteva take prijeme in - če želimo ostati v koraku s časi - bomo morali tako gibanje spodbujati. Vaditeljev imamo kar zadosti, a potruditi se moramo, da do skrajne meje izkoristimo vse možne vaditeljske prostore.

Politika prodiranja v razne plasti prebivalstva, kot v sleherni zaselek, zahteva tudi mnogo sredstev. Naše vasi niso še povezane z javnimi prevoznimi sredstvi in zato moramo skrbeti za lastne prevoze, saj ne moremo zahtevati, da se bo doraščajoča mladina - posebno v zimskem času - predolgo zadrževala na cestah. Taka usluga je ponovno vezana na sredstva in na razpoložljivost ljudi, da opravljajo to službo.

Kot rečeno, je naše gibanje zavzelo velike razsežnosti in zato je pravilno, da v naši družbi dobi mesto, ki mu pripada. Doslej smo bili nekako odri-njeni in smo živeli v podrejenem položaju. Kaj je botrovalo takemu stanju? Po vsej verjetnosti tudi delna neaktivnost vodstva Združenja, ki se je ukvarjalo z notranjo utrditvijo organizacije in je bilo obremenjeno z vsakodnevnimi problemi društev. Tako ni bilo dovolj časa za reševanje teh načelnih problemov, ki smo jih sicer občutili, saj smo jih iznesli na raznih shodih ali občnih zbiorih. Take izjave so ostale le mrtve besede, ker izjavam niso sledili konkretni predlogi, niso sledila običajna dejanja, ki so predpogoj za uspešnost pobud. Rešitev tega principielnega stališča ne bo sama po sebi rešila vseh problemov telesne kulture, a bo predstavljala velik kakovostni skok. Tu ne gre za spopad različnih stališč in gledanj, saj smo prepričani, da nihče ne želi ohromiti gibanja. Moramo izkristalizirati skupen program, preveriti razvojne možnosti, jih pravilno ovrednotiti in jih vključiti v celotni razvoj manjšine. Ne moremo namreč zahtevati, da se ena veja našega delovanja hitreje razvija od druge, ker bi v takem primeru dobili izmalničeno sliko našega življenja. Vsi moramo skupaj napredovati, a če želimo skupaj napredovati, moramo z združenimi močmi ustvarjati skupno razvojno politiko. Zavedati se moramo, in to zavestno in ne le načelno, da smo vsi skupaj del nekega telesa, ki se še vedno razvija. Skupaj moramo sodelovati, ne smemo trošiti sil v brezplodnem nesodelovanju, saj nimamo dosti časa in tudi ne sredstev, a še manj ljudi, ki bi bili pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas za dobrobit celotne skupnosti.

In morda prav zaradi tega ni prišlo do pričakovane preosnove vodstva Združenja. Omenil sem, da ne smatram novoizvoljenega odbora za podaljšanje mandata staremu. Današnji odbor je pripravil politični načrt svojega delovanja, ki ga moramo še dodelati in izpopolniti. To je primarna skrb odbora, če želi izpolniti svoje obveze.

ODO KALAN

obvestila - obvestila

ŠD KONTOVEL

obvešča, da bo zaključni nastop ritmičnega odseka jutri, 17. t. m., ob 20.30. V primeru slabega vremena bo nastop prenešen na kasnejši datum.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR sklicuje redni občni zbor jutri, 17. t. m., ob 15.30 v prvem sklicanju in ob 16. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: otvoritev, izvolitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, razprava na poročilo, nagrajevanje in razno.

TPK SIRENA organizira naslednje JADRALNE TEČAJE: za otroke od 8. do 14. leta - 1. tečaj OPTIMIST od 15. do 26. junija in 2. tečaj OPTIMIST od 24. julija do 4. avgusta; za mladince in odrasle SNIPEFINN-420-FJ od 3. do 8. julija in WINDSURF od 17. do 22. julija. Tajništvo je odprto vsako soboto od 14.30 do 17. ure.

JK ČUPA prireja 4 tečaje na jadrlnih deskah za mladince in odrasle. Tečaji bodo tedenski: 12. - 17. 6., 19. - 25. 6. in 27. 6. -

1. 7. ter nedeljski: 18. 6., 26. 6., 2. 7. in 9. 7. Prijave in informacije v tajništvo na društvenem sedežu od sobotah ali po telefonu na št. 299442 od 14. do 16. ure.

ŠD VESNA sklicuje v nedeljo, 18. t. m., REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v dvorani Ljudskega doma v Križu ob 10. uri. Vabljeni člani in simpatizerji.

Dnevni red: izvolitev predsednika občnega zbora, poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nadzornega odbora, razno ter volitve novega odbora.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT vabi svoje člane in prijatelje na redni sestanek, ki bo danes, 16. t. m., na sedežu društva (Ul. Carducci 8, 2. nad.) ob 20.30. Govor bo o bližnji alpinistični sezoni in o dvodnevem alpinističnem izletu v hribe.

ŠZ GAJA priredi teniški tečaj za začetnike od 6. do 14. leta starosti. Tečaj bo na teniških igriščih ŠZ Gaja v jutranjih urah od 19. do 30. t. m. Vpisovanje bo na teniških igriščih danes, 16. t. m., od 16. do 18. ure (tel. 226115 ali 212988).

V priredbi komisije ZSSDI Jutri odbojgarsko predavanje v Repnu

Med naloge, ki jih je tržaška odbojgarska komisija pri ZSSDI uspešno opravila v letošnji sezoni, nedvomno sodi tudi prizadevanje za strokovno izpopolnjevanje trenerskega kadra, ki ima pri nas, zaradi neugodne geografske lege, pokrajine, malo priložnosti, da se seznani z najnovejšimi metodologijami dela. Dober uspeh lanskega niza predavanj je spodbudil komisijo, da po tej poti vztraja.

Jutri bo v repnski telovadnici, s pričetkom ob 18. uri, na temo »Tehnična priprava mladih odbojkarjev« predaval znani trener ženskih vrst Antonio Scalzotto, ki je bil gost komisije že lani in je zaradi svojevrstnega pristopa k tematikam med našimi strokovnjaki žel veliko zanimanja.

Upati je, da se bodo tudi jutri naši trenerji (vabljeni pa so seveda tudi italijanski) v velikem številu odzvali srečanju.

danes igra za vas - danes igra za vas

Filibert Benedetič

Filibert Benedetič (letnik 1935) je v zamejstvu, pa tudi v matični domovini, zelo znan družbenopolitični delavec. Dvanajst let je bil ravnatelj SSG, a že vrsto let je ravnatelj programskega oddelka RAI1. Vendar je bil Benedetič vsestranski odlični športnik. Bavi se je namreč z odbojko (odigral je nekaj prvenstev), z atletiko (met krogle), namiznim tenisom ter šahom, saj je Benedetič eden najboljših šahistov v zamejstvu sploh. Prejšnji teden je Jasna Jurečič zadela dvanajst izidov. Čestitamo!

totocalcio

Atalanta - Lecce	1 2
Cesena - Como	1
Fiorentina - Bologna	X 2
Verona - Roma	1
Lazio - Sampdoria	X
Milan - Ascoli	1 X
Napoli - Pisa	1
Pescara - Juventus	X
Torino - Inter	X
Avellino - Samb.	1
Brescia - Messina	X 2
Reggina - Padova	1 X 2
Taranto - Cosenza	1 X 2

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojeanci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povzra.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

16. junija 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

TV dokumentarec Togliatti med Stalinom in Hruščovom dvignil precej prahu KPI zahteva razpravo na upravnem svetu RAI oddajo pa ocenjuje kot volilno propagando

RIM — Kot je bilo pričakovati, je dokumentarec pod naslovom Palmiro Togliatti med Stalinom in Hruščovom, ki so ga v sredo zvečer predvajali po drugi TV mreži, dvignil precej prahu in predstavniki KPI v vodstvu RAI so že napovedali, da bodo celoten primer predlagali v obravnavo na naslednjem zasedanju upravnega sveta RAI, 21. junija. To je sporočil komunistični član upravnega sveta RAI Antonio Bernardi, ki je istočasno tudi potrdil, da so komunistični člani upravnega sveta RAI že včeraj poslali vodstvu obširno pismo o celotni zadevi.

Predsedniku RAI Mancu, generalnemu direktorju Agnesu, pomočniku generalnega direktorja Milanu in direktorju RAI 2 Sodanu so predstavniki KPI izrazili ogorčenje »zaradi nekorektnosti oddaje, ki naj bi bila pripravljena in predvajana kot sredstvo volilne kampanje.« Edini odgovor vodstva RAI na to pismo pa je bil ta, da je bil dokumentarec predvajan kot del rednega programa. Komunistični svetovalci pripisujejo glavni del odgovornosti, da je bil dokumentarec o Togliattiju sploh predvajan, direktorju druge TV mreže Sodanu, kateremu tudi očita-

jo, »da naj bi na ta način spet pokazal preveliko gorečnost za interese lastne stranke.«

Komunisti v vrstah vodstva RAI pa vidijo potrditev svojih trditev, da naj bi šlo za volilno propagando v tem, da naj bi zato, da bi dobili termin za dokumentarec Togliatti med Stalinom in Hruščovom, premaknili Arborejevo oddajo International Doc Club za celo uro. Uvrstitev oddaje v program naj bi opravičili tudi z začetkom novega ciklusa tedenskih oddaj »Dokumenti zgodovine«, o katerem pa po trditvah komunističnih svetovalcev v upravnem svetu RAI v TV sporedu za prihodnji teden ob istem času ni nobene sledi.

V zvezi s spornim dokumentarcem pa se je že v sredo oglašil tudi član državnega tajništva KPI poslanec Walter Veltroni. Ta je v posebni izjavi dejal, da oddaja predstavlja nesprejemljiv poskus vplivanja na javno mnenje pred nedeljskimi evropskimi volitvami. Poslanec Veltroni tudi trdi, da dokumentarec o Togliattiju »ni del nobenega programskega ciklusa, kar potrjuje dejstvo, da bo prihodnji teden na sporedu ob istem času povsem drugačna vrsta

oddaje.« Toda komunistični poslanec je tudi dejal, »da gre za naročeno oddajo socialistične stranke, ki pa naj bi pri tem dobila prostor v okviru javnih storitev, kar je v popolnem nasprotju s parlamentarnimi normami.« Član tajništva Komunistične partije Italije je še dodal, da naj bi se zdaj prvič v zgodovini italijanske republike dogajalo, da pri možnostih komuniciranja z volilci vse stranke ne bi imele enakih možnosti.

Veltronijevo izjavo pa je takoj komentiral socialistični poslanec Ugo Intini, ki je komunistom očital, »da naj bi en dan na ves glas izjavljali, da se nima jo čemu odrekati iz komunistične tradicije, že naslednji dan pa naj bi se zbal Stalinove in Togliattijeve sence in bi želeli cenzurirati dokumentarec, ki naj bi imel izključno zgodovinski pomen, povrh vsega pa naj bi ga praktično v celoti izdelali Sovjeti.« Intini se tudi čudi nasprotovanju komunistov tej oddaji, saj naj bi bilo po njegovem mnenju vsem popolnoma jasno, »da je bil Palmiro Togliatti eden najvidnejših predstavnikov mednarodnega stalinizma.«

Rimski policisti »čistijo« staro mestno jedro

RIM — Med volilnim nastopom socialističnega tajnika Craxija in pop koncertom, ki je temu sledil, so rimski policisti na Trgu Piazza del Popolo aretirali deset oseb, ki so izkoristile gnečo in številnim prisotnim, med katerimi je bilo tudi precej tujih turistov, izmaknili denarnice in nekaj drugih vrednejših predmetov, ki so si jih žeparji s svojimi spretnimi prsti lahko prilastili. Vsem desetim so sodili po hitrem postopku, žeparjem pa so prisodili od 3 do 6 mesecev zapora.

Istočasno pa so v nekem drugem predelu zgodovinskega mestnega jedra policisti aretirali pet tako imenovanih »vu cumprà«. Trije med njimi so bili iz Senegala, po eden pa iz Maroka in Alžirije. Vseh pet je bilo brez dovoljenja za bivanje. Sodnikom pa so varuhi javnega reda prijavili še drugih osem oseb (tri Italijanke in pet tujcev), ki so razbijali steklenice na stopnicah Trinità dei Monti. Tam so aretirali tudi nekega razpečevalca mamil, pri katerem so našli več doz heroína.

Zsa Zsa Gabor v zapor

Znana igralka Zsa Zsa Gabor je morala v zapor, ker je prisolila klopoto prometnemu agentu, ki ji je zaradi zapadlega voznškega dovoljenja zaplenil 215.000 dolarjev vreden rolls royce (Telefoto AP)

V bližini vile Totuccia Contorna našli dve zogleneli moški trupli

PALERMO — Policija je predsinocnjim našla trupli dveh oseb, ki sta se očitno zamerili krajevnim mafijskim organizacijam. Trupli sta ležali v ostankih avtomobila fiat argenta, ki ga je ogenj popolnoma uničil. Prav zaradi tega so šele včeraj popoldne preiskovalci odkrili ime enega od dveh žrtev, niso pa še našli imena moškega, ki je ležal na zadnjem sedezu avtomobila.

Avtomobil je bil parkiran v Ulici Giarfar, vzporednici avtoceste Palermo-Catania, v neposredni bližini vile skesanca Totuccia Contorna. Policijski agenti so ugotovili, da so oba moška umorili neke druge, saj sta imela privezane roke, noge in vrat, tako da sta oba umrla strašne smrti, saj sta se menda sama počasi zadavila. Gre za tehniko, ki ima v mafijski govorici po-

seben pomen, vendar preiskovalci ne izključujejo možnosti, da so jih morilci najprej ustrelili. Preiskovalci si vsekakor še niso na jasnem, kako to, da je bila prepoznana žrtev povsem neznan agentom, ki se ukvarjajo z mafijo. Na prednjem sedezu so namreč ležali ostanki 54-letnega Vincenza Bona, ki je že imel nekoč opravka s pravico, a izključno zaradi manjših golčufij.

Nov kamoristični umor

BRINDISI — Afera kamoristične organizacije Sacra corona unita je včeraj pridobila nekaj novih elementov. V kraju Mesagne pri Brindisiju so včeraj umorili Emanueleja Rogolija, brata tistega Giuseppeja, ki naj bi vodil to organizacijo izza rešetk kaznilnice v Portu Azzurru.

Rogoli se je včeraj jutraj odpravil v market, ki ga upravlja njegov sin, sedel pa je v ženin avto in pustil svojo blindirano limuzino v garaži. To mu je bilo usodno, saj so se mu približali plačani morilci in odprli ogenj s pištolo kalibra 9 in s puško. Prav strel iz puške je zadel Rogolija v glavo in mu prebil lobanjo. Že februarja letos je bil Rogoli tarča atentata, takrat pa si je življenje rešil za las. Prav zaradi tega si je nabavil blindiran avtomobil.

Pri Brindisiju je torej izbruhnila nova kamoristična vojna, kar naj bi dokazovali tudi režirani napadi na družino Sacra corona unita, ki naj ne bi bila več med vodilnimi kamorističnimi organizacijami.

Zrasel bom v pujsa

Iz malega raste veliko, iz tega požrešneža pa bo zrasel velik vietnamski pujs (Telefoto AP)

Odjuga med Evropo in vzhodnimi državami

ŽENEVA — Odjuga med Svetom Evrope in nekaterimi vzhodnoevropskimi socialističnimi državami, ki jo je sprožila nedavna odločitev organizacije, v katero je sicer vključenih 23 zahodnoevropskih držav, da Sovjetski zvezi, Madžarski in Poljski podeli status posebnih povabljenk (istočasno je bila tega statusa deležna tudi Jugoslavija), dobiva čedalje večje razsežnosti. Iz Strasbourga so sporočili, da bo delegacija zahodnoevropskih parlamentarcev, ki jo bosta vodila predsednik skupščine Sveta Evrope Anders Björck in šef komisije za odnose z državami nečlanicami Peter Sager, 27. in 28. junija uradno obiskala Moskvo, kjer bo skušala preučiti možnosti za okrepitev sodelovanja med to zahodno organizacijo in Sovjetsko zvezo. Le nekaj dni kasneje, 6. julija, bo sedež Sveta Evrope obiskal sovjetski voditelj Mihail Gorbačov, ki bo 177 poslancem ter najverjetneje tudi gostom iz štirih povabljenih držav orisal svojo zasnovo »skupnega evropskega doma«, kot v Moskvi simbolično imenujejo gradnjo novih odnosov med dvema deloma naše celine.

Med dvodnevnim obiskom v Moskvi, ki pomeni premiero v stikih med Svetom Evrope in Sovjetsko zvezo, se bo zahodnoevropska delegacija srečala s predstavniki vrhovnega svetja ter sovjetskim zunanjim ministrom Edvardom Ševardnadzejem, strasbourške poslance pa bo sprejel tudi Mihail Gorbačov.

B. M.

Tudi taka pomoč prav pride

Po Indiji kroži nič koliko trikolesnih taksijev, ki se kar radi pokvarijo sredi ulice. Zato pa je vedno pripravljen kdo, ki kar z nogo pomaga »kolegu« (Telefoto AP)

Manj davkov za investitorje

BEOGRAD — Jugoslovanska podjetja, ki so vložila sredstva v gradnjo objektov za devetih vrh neuvrčenih v Beogradu, bodo v prihodnjih petih letih oproščene davkov na del svojega dohodka, ki ga bodo dosegli s poslovanjem v teh objektih. To predvideva predlog zakona ob davčnih in drugih olajšavah za vlagatelje, ki ga je včeraj sprejel zvezni zbor skupščine SR Srbije.

Pet let bodo oproščeni davkov na dobiček iz novoustanovljenih podjetij, katerih objekte bodo zgradili za konferenco neuvrčenih. Za podjetja, ki bodo gradila objekte v sodelovanju s tujimi partnerji, katerih delež bo presegel polovico, bodo davčne obveznosti v prihodnjih petih letih za polovico manjše od sprejetih. Ta oprostitve velja večinoma za gradnjo hotelov Hyatt, v katere bo tuji partner vložil 51 odstotkov denarja. (dd)

Jedrska podmornica potopila vlačilca

NEW YORK — Jedrska podmornica, ki je »statirala« pri snemanju filma »Hunt for Red October« je včeraj neprevidno pretrgala jekleno vlečno vrvo, s katero je vlačilec »Barcona« vlekel splav, ki je bil natovoren s kamni. Vlačilec se je pri priči potopil, tako da je eden od mornarjev, ki so bili na vlačilcu, izginil v valovih in ga sedaj pogrešajo.

Jedrska podmornica »Houston« je sodelovala pri snemanju filma, posnetega po svetovni uspešnici Toma Clancyja. V glavni vlogi nastopa Sean Connery, knjiga pa govori o poveljniku najnovejšega tipa sovjetske jedrske podmornice, ki skuša pobegniti na zahod.

Do nesreče je prišlo včeraj ob zori, vendar zaradi še nepojasnjenih vzrokov. V trenutku nesreče filmske kamere niso delovale, tako da o dogodku ni nobene slike. Snemanje filma so za danes odložili. O vsej zadevi so uvedli preiskavo.

V prvih petih mesecih 1989 360 smrtnih žrtev mamila

RIM — Italija je v prvih petih mesecih letošnjega leta plačala težak davek mamilom: v tem obdobju je namreč umrlo kar 360 ljudi kot žrtve droge, 31 več kot lani v istem času. V to številko so vračunani tudi štirje Italijani, ki so umrli v tujini. Od 1. januarja do 31. maja so sodnim oblastem prijavili 11.374, kar pa je za skoraj tisoč manj kot lani. Aretirali so 9284 ljudi. V tem času so razne varnostne sile zaplenile 321 kg heroína, 340 kg kokaina, 15,5 tone hašiša in njegovih derivatov.

Gornjo statistiko je posredovalo notranje ministrstvo in priča o tem, kako globoko se je pojav prekupečevanja in uživanja mamil zajedel in zakoreninil v italijansko družbeno tkivo.